

a 440 m

SOBRE EL NIVELL DEL MAR

(LA REVISTA D'OLOT)

Revisió de Fires

**Entrevista a
Josep Falguera**

16

NOVEMBRE 1996

PREU 500 PTES.

Josep Maria Solà-Morales
Després dels cent dies

Temporada de tardor

Teatre Principal

Teatre i Dansa

divendres, 15 de novembre, a les 22h

ERA EL MILLOR DELS TEMPS...

Companyia de dansa Magnet i Burch
Coreografia: Cristina Magnet
Ballen: Ramon Arnal, Sílvia Brossa, Luís Cancillo i Cristina Tarruella

Platea i 1r pis: 1000 ptes. / 2n i 3r pis: 800 ptes.

dissabte, 16 de novembre, a les 22 h

PAREJA ABIERTA

de Dario Fo i Franca Rome. Sarau Teatre
Espectacle patrocinat per ONCE
Entrada gratuïta (es pot recollir a l'oficina del Teatre Principal, en el local d'ONCE-Olot o en el vostre venedor habitual de cupons)

divendres, 29 de novembre, a les 22h

AL VOSTRE GUST

de William Shakespeare
Direcció: Xicu Masó
Producció: Teatre Municipal de Banyoles
Platea i 1r pis: 1.000 ptes. / 2n i 3r pis: 800 ptes.

dissabte, 30 de novembre, a les 22 h

Teló de Fons Teatre, presenta BALA PERDUDA

divendres, 13 de desembre, a les 22 h
BRAMS O LA KUMÈDIA DELS HERRORS

amb Toni Albà i Sergi López
Dos actors que han decidit unir les seves forces i pujar a l'escenari per salvar la humanitat humana d'una depressió segura.

Platea i 1r pis: 2.000 ptes. / 2n i 3r pis: 1.000 ptes.

dissabte, 21 de desembre, a les 22 h

CULPIDO

amb Adrià Puntí i Cristina Cervià
Direcció: Josep Domènech
El cantant d'Umpah-pah i l'actriu d'El Talleret de Sant junts en un espectacle, produïnt una química perfecta enmig de la confusió de papers.

Platea i 1r pis: 2.000 ptes. / 2n i 3r pis: 1.000 ptes.

Música

dissabte, 7 de desembre, a les 22 h

Concert de jazz amb RED RICHARDS

Platea i 1r pis: 1.500 ptes / 2n i 3r pis: 1.000 ptes.

divendres, 27 de desembre, a les 22 h

Concert de piano a càrrec d'ANA Me LABAD

Platea i 1r pis: 1.000 ptes / 2n i 3r pis: 800 ptes.

Cicle de recorreguts urbans

30 de novembre, 12 h, sortida de l'Hospici
Recorregut per l'Olot en temps dels carlins, amb Jordi Canal i Joan Sala

28 de desembre, 11.30 h, sortida de l'Hospici

Recorregut per l'esglèsia de Sant Esteve, amb Josep Murlà

Coordinació: X. Ruscalleda
Consell de redacció:
 Lluís Bagué, Pep Fargas, Meius Ferrés, Àngel Parada, Xavier Planagumà, Jordi Rovira, Albert Rubirola, Rosa Sans, Joan Serra, Ricard Sargatal, Jordi Serrat.

Edició: As. L'au cal.ligràfica
Maquetació: Teia Boada
Concepte portada: Kim Domene
Impressió: Impremta Aubert

Col.laboradors:

OPINIÓ:

Albert Bramon, Joan Capdevila, Juli Clavijo, Antoni Mayans, Jordi Pujiula, Àngel Parada, Esteve Corominas, Miquel Macias, Pere Masmitjà, Domènec Moli, Lluís Sacrest, Joan Serra.

TEATRE:

Francesc Pereira, Pep Fargas, Tena Busquets

MÚSICA:

Pep Coll, Carles Fontfreda.

ART:

Gabriel Alcalde, Pin Ferrés, Carme Ortiz, Jordi Rovira, Albert Ruscalleda, Joan Vilallonga, Sigrid Werning.

CINEMA:

Carles Batlle, Miquel Barti, Imma Merino, Manel Mitjà, Àngel Quintana.

LITERATURA:

Concepció Batallé, Pedro Carrizosa, Margarida Casacuberta, M. A. Gardella, Natàlia Molero, Dolors Rovira.

CIÈNCIA:

Emili Bassols, Jordi Canal, Francesc Canalies, Josep Codony, Josep Guix, Joan Nogué.

Dipòsit legal: GI-801/95

4 Pentàgon
Albert Bramon, Joan Barnadas

6 Després dels cent dies
Breu entrevista a la Isabel Brussosa, alcaldessa d'Olot

12 Josep Maria Solà-Morales
Xavier Puigvert / Joan Sala

15 Entrevista: Josep Falguera
Albert Rubirola

19 Tema: Revisió de Fires
Jaume Tané, Xavier Bulbena, Francesc Pagès, Joan Vilallonga, Àngel Parada, Xavier Ruscalleda

31 Estampes
Jordi Pujiula

32 És important la cultura en el món d'avui?
Josep Maria Terricabras

35 Se'ns amuntega la feina
Pep Fargas

37 Cinema
Carles Batlle

42 Gent: Núria Mayà, la veu de la lluna
Pep Fargas

43 Noms propis: Alexandre Cuéllar
Antoni Mayans

16

NOVEMBRE
1 9 9 6

Regnar però no governar

En una nota de premsa vaig qualificar el nou equip de govern i l'Alcaldeessa de grup que regna però que no governa. Sigui per la semblança de la Isabel amb la reina d'Anglaterra, sigui per la percepció dels olotins que hem entrat en un període de baixa activitat, era una frase que podia tenir futur.

Quan el «440» em va demanar que analitzés els primers cent dies de govern d'aquest nou equip, vaig rumiar si era just amb aquesta sentència.

Sincerament he de dir que sí, que aquesta és la situació que vivim a Olot, però no en la lectura immediata que tothom fa de la frase.

És injust dir que la Isabel no ha pres decisions. N'ha preses, sobretot perquè es fa un tip d'obrir calaixos i de trobar-hi gats morts.

Ha decidit controlar la desbocada economia municipal i s'ha ajustat al pla de reducció del dèficit que havien elaborat els tècnics i que en Pere Macias havia acceptat al final amb un deix de «...si us empenyeu...». Ha posat en Joan Corominola com a garantia del seu compliment (i, a fe que li ha trobat el lloc! Fer quadrar números en lloc de policies...) i als tècnics autors del pla desitjosos que es compleixi.

Ha completat la reorganització comarcal dels serveis socials i ha pogut així aprofitar millor uns recursos difícils d'obtenir d'altra manera.

Ha hagut de torear amb el projecte de remodelació del carrer de Sant Rafel que en Pere Macias li havia deixat amb el «petit» problema de saber qui el pagaria. Ha tret a Ràdio Olot del perill d'aturada cardíaca realitzant un by-pass d'urgència ajudat per l'anestesiista Arcadi Calzada.

Per què doncs segueixo insistint en el fet que regna però que no governa? Per una raó clara. En aquest any de gràcia de 1996, Olot necessita un equip de govern que vagi més enllà de les cures paliatives. A hores d'ara

s'han de prendre decisions de present i de futur que facin entrar Olot en el 2000 com una ciutat de primera divisió i no pas de regional.

Cal posar les bases per unir-se amb Osona i el centre de Catalunya encara que no hi hagi ni rastre de diners. Hem de ser els primers de la fila quan surti la més mínima oportunitat. Cap català hauria de recordar la necessitat de reequilibri territorial sense que li vingués a la boca l'eix Vic-Olot-Figuères de primer exemple. Caldria organitzar el turisme amb visió de futur i de xarxa d'interessos. S'hauria de fixar el motor econòmic d'una comarca forçosament marginal amb el triangle Formació Professional-Formació Artística-Qualitat de vida.

I, finalment, caldria assegurar el futur econòmic i la màquina interna de l'Ajuntament amb la revisió del Pla General d'Urbanisme, l'actualització del cadastre, l'estabilització de GUOSA i la reorganització del personal.

Massa cops de timó per tantes poques mans!

I és que he dit abans, i destaco ara, que, per això, cal un equip. Aquest és el segon taló d'Aquiles d'aquest Ajuntament, la falta d'un grup de treball.

Un problema que comporta problemes de cuina, de fogons, que veig créixer dia a dia i que no acabaran en cap daltabaix però que aniran restant credibilitat als ulls dels olotins.

No pot ser que s'apilonin els temes per resoldre a la taula d'en Jaume Vizern apareixent només un dia a la setmana. No és possible que el mateix dia de l'arribada dels Mossos d'Esquadra la Isabel hagi de comprometre's davant dels policies a fixar la plantilla definitiva. No és possible assegurar amb aire impertorbable l'èxit de la Fira de Sant Lluç quan tothom demana un canvi. No és concebible engegar l'invent de «Garrotxa, terra d'acolliment» sense tenir lligada la seva acceptació per part dels seus principals accionistes.

En resum, es regna i no es governa no per falta de voluntat sinó per falta de motor, cops de timó i equip de mariners.

A la vegada es dibuixen els moviments de les forces vives que sempre han manat. Ningú no trencarà res durant aquests tres anys, ni la gent d'Unió que, a part de controlar que els seus propis interessos vagin raonablement bé, només aixecaran el cap si els donen permís des de Barcelona. I això no passa. Ni tampoc la cripto-convergència dels barons comarcals que es mantindran fidels mentre puguin manar una mica i assegurar-se la vida, encara que els pobles caiguin en la més absoluta mediocritat.

Tot i això, davant de l'alternativa de la Isabel repetint com a candidata amb l'Arcadi com a solució de xoc al darrera es dibuixa l'ombra allargada d'en Pere Macias preparant una alternativa que giri al voltant de noms femenins.

Ho sento, no volia anar a parar aquí, però hi he caigut sense voler. Qui dubta ara que a Olot li convé un canvi? Segur que n'hi ha ben bé dos-cents. I, davant del dubte, per què no un canvi d'esquerres?

Albert Bramon i Vives

Prèvia

El costum estableix fer un primer balanç polític una vegada transcorreguts els 100 primers dies de mandat, però en el cas de la nova alcaldessa d'Olot encara no ens hi veiem amb cor. D'una banda, perquè el mandat de la Sra. Brussosa s'ha desenvolupat majoritàriament en un període de poca activitat administrativa com és l'estiu i l'època de fires i festes, i de l'altra perquè ja hem anat publicant les nostres primeres impressions (un nou estil positiu, la conveniència d'abandonar el càrrec de Presidenta del Consell Comarcal, la injustificada contractació d'un Cap de Gabinet a càrrec de l'erari públic quan s'està a dedicació plena i té quatre regidors a dedicació parcial) i no volem afegir res més fins a veure els pressupostos municipals i com es desencallen o s'encallen els grans temes pendents (dèficit de GUOSA, revisió del Pla General i del Cadastre, compra dels terrenys afectats, comunicacions de la comarca, redefinició del paper de la policia municipal, futur de la Fira de Sant Lluç...)

Troblem més il·lustratiu per conèixer la nova alcaldessa i el seu equip comentar un dels Plens més transcendents de l'any: el d'octubre, on es van aprovar les Ordenances Fiscals. O sigui, el que va decidir quants diners pagarem els olotins l'any vinent i com es repartirà aquesta càrrega entre els diferents sectors (usuàries, propietaris i sector econòmic). I més aquest any, que hi ha canvis importants, alguns inspirats per l'Esquerra.

Els brams d'ase comencen a arribar al cel.

Enguany, per primera vegada des que estem a l'oposició municipal, l'Esquerra ha votat a favor de les Ordenances Fiscals. Ho hem fet perquè l'equip de govern ha incorporat algunes de les nostres principals reivindicacions: No apujar els impostos i les taxes per sobre la previsió oficial de l'índex que regula l'encariment de la vida (IPC), modificar l'índex de situació de l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) per fer-lo més just i equitatiu, donar facilitats de pagament al ciutadà i moderar el rebut d'escombraries.

De les novetats incorporades, la més rellevant a llarg termini és la modificació del coeficient de situació de l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) o sigui del coeficient que ha de fer tributar més els negocis més ben situats (accessos fàcils, aparcament, centralitat, serveis) i ha de fer pagar menys aquells que estan més mal situats (falta d'equipaments, pocs accessos, zones amb degradació social, carrers estrets, perifèria, etc...). Aquesta modificació era necessària perquè fins ara se n'havia fet un ús arbitrari i capriciós. Concretament s'usava per recolzar les indústries i per gravar els negocis del Carrer Nou, però no per compensar la degradació del barri vell o els bons accessos i l'aparcament de les grans superfícies o la centralitat de certs carrers.

Per posar remei a aquesta situació l'equip de govern va proposar ampliar la Zona d'Activitat Preferent del carrer Nou (recàrrec 1.4) cap al Firal, carrer Major, Sant Ferriol i Plaça del Carme i l'any vinent al Carrer de Sant Rafael i a la Cooperació. L'Esquerra -tot i reconèixer que la nova zonificació és una mica més justa que la que hi havia- creu que és una mala solució perquè segueix essent arbitrària i perquè exclou els centres amb major activitat econòmica; per exemple, les grans superfícies i els concessionaris de cotxes. L'Esquerra proposa que l'Índex de situació de l'IAE es regeixi per uns criteris objectius i permanents, que tothom conegui abans d'establir-se. Concretament proposem que paguin una mica més tots els negocis ubicats als carrers i places principals (la Xarxa Bàsica de Comunicacions determinada pel Pla General i els carrers aptes per al trànsit rodat que estableix el Pla de Rehabilitació del Nucli Antic) i una mica menys els que es troben en carrers inclosos en Plans Especials de Rehabilitació pendents d'execució. La gràcia d'aquesta proposta és que l'índex preferent inclou totes les grans superfícies i la majoria de concessionaris, bancs, farmàcies, grans asseguradores... i que ampliant l'àrea permet establir un recàrrec molt menor, redistribuint millor la càrrega.

El treball en comissió, aquell que alabava el mes passat, va tenir el seu fruit ja que finalment vàrem acordar ampliar una mica la zona

inicialment proposada, incloent-hi les dues superfícies comercials més grosses i algun altre carrer cèntric. Vàrem rebaixar el coeficient (d'1.4 a 1.35). I, el que és més important, es va prendre el compromís de fer, entre tots, una autèntica radicació de cara l'any vinent. Feia anys que hi palaiàvem i estem molt contents d'aquest èxit polític!

No vull acabar sense exposar també quines són les nostres principals discrepàncies, que persisteixen tot i el vot afirmatiu. Per l'Esquerra algunes activitats relacionades amb el turisme (sobretot ocupació de la via pública amb cadires i taules, i firaires) es castiguen massa, el sector de la construcció proporcionalment contribueix poc al pressupost municipal, el Cadastre que determina l'IBI s'ha de revisar urgentment perquè hi ha injustícies flagrants, l'impost de vehicles està poc escalonat i els cotxes utilitaris i diessels paguen en excés, les famílies suportem un pes excessiu del cost de les escombraries (cal pensar que per als negociants les escombraries són una despesa desgravaable i per als ciutadans no, per tant podríem dir que l'aportació dels negociants són diners que recuperem indirectament de l'Estat en benefici dels olotins), etc... Però aquestes seran prioritats d'altres anys.

Epígraf : A Déu el que és de Déu i al Cèsar el que és del Cèsar

El mes passat responsabilitzava de la mala gestió de Ràdio Olot i del seu dèficit galopant al tàndem Macias-Puigbó-Bril·li. En Puigbó no hi està d'acord. Diu que ell només era un simple membre del Consell d'Administració i que, per tant, la seva responsabilitat no és equiparable a la d'en Macias que n'era President i a la d'en Bril·li que n'era Director i Conseller Delegat. Té raó i rectifico: La responsabilitat de la catastròfica situació econòmica de Ràdio Olot SA és del President del Consell d'Administració, en Macias, i del Conseller Delegat i Director, en Joan Bril·li; i en la mesura que els correspon per haver-los elegit i mantingut en el càrrec és responsabilitat de tots els consellers del Consell d'Administració.

Joan Barnadas i Puigferrer

Portaveu d'ERC
Olot, novembre de 1996

Després dels cent dies

-entrevista a la Isabel Brüssosa-

Com es veu la ciutat des de l'alcaldia?

Jo sempre he dit una cosa que la tinc molt clara i és que la ciutat la fem entre tots i que en definitiva potser el que es fa des de l'ajuntament és una part ben petita; és el dinamisme de la societat el que compta i dient societat vull dir tant els privats que tiren endavant els seus projectes com la societat civil organitzada a través d'associacions i entitats. Jo aquesta és una de les impressions que tinc més des de l'alcaldia. Evidentment, que nosaltres prenem decisions que poden afectar amb més o menys grau tot això, però en definitiva la ciutat es fa molt entre tots.

Vostè ja fa molts anys que és a l'ajuntament i ja coneix una mica com funciona la ciutat i segurament que aquest criteri ja ha vertebrat la seva manera de fer política, però el fet de ser alcaldessa, pesa? Com l'afecta personalment?

És diferent. No és el mateix veure les coses com a regidora que ocupant la responsabilitat de l'alcaldia perquè per començar t'arriben les coses més diverses -quan ets regidora només t'arriben les de la teva àrea-, a vegades perquè a la gent li sembla que ho ha de dir a l'alcalde. Des d'una regidoria saps que en definitiva a darrera teu hi ha l'alcalde, és una responsabilitat més compartida, en canvi quan l'alcalde ets tu tens la sensació que tot depèn més de tu i, per tant, tens un sentit de responsabilitat més fort i també més satisfacció.

Es viu el pes de la solitud?

En algun moment, sí, no sempre. Per altra part, jo també tinc un tipus de temperament que em fa parlar més amb la gent abans de decidir les coses. En comptes de tirar pel dret, prefereixo abans comentar-ho amb els companys del grup o amb els tècnics.

Tothom ha valorat molt positivament el canvi d'actitud en el sentit de fomentar essencialment el diàleg.

Jo ho vaig dir el dia que vaig prendre possessió del càrrec i algú comentava que això ho diu tothom i després quan és l'hora no es practica. Jo voldria que fos un dels principis que configuressin el meu pas per l'alcaldia. Potser perquè penso que no hi ha ningú que tingui l'exclusiva, ni de la veritat, ni de la raó, ni del que sigui. Tu pots pensar que tens una idea brillant però que segur que té aspectes

que no ho són tant.

Una de les coses que també s'ha notat molt és un esforç notable d'acostament a la ciutadania, se l'ha vist molt al carrer. Això forma part del seu tarannà o és que té la necessitat de "sentir"el reconeixement de la gent?

Jo penso que quan una gent organitza o fa una cosa li fa il·lusió que se li dongui suport, per tant el fet d'anar-hi respon a l'explicitació d'aquest recolzament, però per altra part també penso que no es pot ser alcalde des d'un despatx, que s'ha de conèixer la realitat i la gent tal com és. Tot això et dona més elements a l'hora de prendre decisions.

No pot ser que l'estigui enllaminant una mica tot això de cares a continuar? Un dels avantatges que jo li veia en el fet que vostè fos alcaldessa era el de no estar sotmesa d'entrada a les pressions d'un contesa electoral, a les pressions del partit, etc. Està temptada de tornar-se a presentar?

En aquest moment ni m'ho plantejo ni ho descarto, encara falten dos anys i mig i en definitiva jo mai no he tingut la idea de dir «vull aconseguir aquell càrrec». Sempre he estat a disposició del meu partit i quan m'han dit per accedir a un càrrec, en alguns casos ho he acceptat i en d'altres m'ha semblat que havia de renunciar-hi. Per tant, en aquest moment no puc dir res perquè no sé si el partit optarà per un altre candidat.

Se sent lliure per actuar, per exercir el seu càrrec?

Jo sempre he procurat actuar-hi, lliurement, en el sentit de fer allò que sincerament em semblava haver de fer. Sempre intentes fer-ho bé. Jo no sé si seré jo o si serà un altre el proper candidat però sí que tinc la intenció que sigui Convergència i Unió que pugui continuar governant a la ciutat i per tant en aquest sentit sí que me'n sento responsable de fer-ho bé. Els interessos del partit i els del ciutadans no poden anar en desacord, pot haver-hi un tema puntual i concret, però per molt que vulguis guanyar, si els ciutadans no estan satisfets de la gestió que has fet, no ho aconseguixes.

Fent una extrapolació a nivell de país, sempre m'ha semblat que ens hem precipitat a pensar que tenim un país normalitzat i que tenint en compte els reptes que hem hagut i haurem d'afrontar són preferibles encara i necessàries les fórmules de consens. Vostè ho veu també necessari ani vell de la nostra ciutat?

Ara es va fer amb el tema de les ordenances que potser és un tema conjuntural, però sí que penso que temes importants per a la ciutat, encara que no hi hagi pròpiament un govern de coalició, sí que hi ha d'haver punts d'acord. Tots representem una part de la ciutat, però ningú no en té l'exclusiva. Ara amb la revisió del Pla General hem d'intentar que sigui així.

Les línies mestres del seu mandat quines són?

Un dels prioritaris és el del Nucli antic, ens ho creiem o no... i per fer-ho potser haurem de renunciar en alguna altra cosa.

Quant al tema de les comunicacions, que és també molt important, no podem fer gaire res més que fer pressió perquè no depèn directament de nosaltres.

Com lliga la idea d'austeritat amb la incorporació de la figura del cap de gabinet, que l'oposició valora com a innecessària?

La interpretació que n'ha fet la premsa no és adequada. No és un cap de gabinet, és una persona que col·labora dintre del gabinet en tasques de suport en temes puntuals, més com a secretari particular que com a cap de gabinet. En cap moment vaig parlar de cap de gabinet. La responsable del gabinet és la Roser Ferrés i després hi ha dues persones amb mitja dedicació, per fer el seguiment de temes perquè no quedin encallats. És menys del que hi havia anteriorment, abans hi havia una persona que s'hi dedicava tot el dia. L'oposició no pot pas dir a tot amén, ja se sap.

Les modificacions del cartipàs responen únicament al buit que ha deixat la Pilar Solà o és que havíeu detectat que determinades àrees no acabaven de rutllar del tot?

Ens hem limitat a posar en Joan Corominola en l'àrea que abans ocupava la Pili Solà perquè quant a la resta de regidors jo el que vaig fer va ser una repassada per veure si tothom se sentia ben encaixat en les àrees que els corresponien i com que majoritàriament va ser que sí, que a tothom ja li estava bé el que feia, ho hem deixat pràcticament igual. A mi em semblava que era un bon moment per fer-ho perquè encara que tots pertanyem a la mateixa coalició o a un mateix partit, personalment cadascú posa més l'accent en una cosa o en una altra, per la formació que has tingut, pel temperament, per la circumstància que sigui, però realment no ha calgut.

No té por d'aquelles coses de la política que poden acabar desballestant hàbits i conviccions personals?

Quan tens un càrrec públic has de jugar entre les teves pròpies conviccions però tampoc d'una manera excessivament integrista, però hi ha coses que et fan tontollar. Si l'exercici de la política en aquest nivell et fa estar com en una tensió especial per no sucumbir sota el pes d'aquells aspectes més negatius que formen part del joc polític, si no hi ha aquesta por...d'enfrontar-se a determinada gent, d'haver de claudicar davant d'interessos de partit...Per posar un exemple: es veu confrontada amb en Corominola per encapçalar la candidatura del 99? Vostè em dirà que ja m'ho ha contestat abans i que no s'ho planteja, però segur que sap que aquestes coses passen i que s'acaba enredant la troca, a vegades fins extrems desagradables; hi ha enveges, hi ha vanitats.

En certa manera ja s'ha produït una situació semblant, no en aquest moment, però sí que en diferents vegades que s'havia plantejat si en Pere Macias hi aniria o no, faria o no faria. Jo sempre vaig respectar la decisió d'en Pere macias, per tant jo mai no vaig moure ni un fil per dir «ara em toca a mi». No ho he fet ni ho faria. Una altra cosa és que després segons quines actituds et dolguin que això sí. Per exemple en temps passats se m'havia retret que si jo no tenia imatge i aquesta sèrie de coses. Em va doldre que algú més del partit no sortís -jo diria que només hi ha haver una sola persona i encara no va ser d'aquí a Olot, que va sortir en defensa de la meva posició. A l'hora de dir si una persona ocupa una responsabilitat, només compta la imatge? En definitiva la imatge és una determinada imatge perquè d'imatge tots en tenim. Tu no pots dir no tens imatge, tu l'al.tre, tots tenim una imatge, en tot cas potas no tenir la imatge que connecta amb la gent, però bé l'expressió era aquesta: La Isabel no perquè no té imatge.

Normalment no he presentat batalla ni crec que en el futur la presentés, ara una expressió que a vegades s'ha dit (La Isabel no s'enfada) Davant de determinades coses potser no m'enfado però hi ha actitud que em dolen. Si el partit considera que no sóc la persona, doncs no ets la persona i s'ha acabat. Jo potser per temperament no sóc de plantar batalla per aquestes coses.

Xavier Rusalleda

Ells són aquí, entre nosaltres

Ja fa uns quants anys que aquesta ciutat ha defugit del debat, i arrossegada pel pragmatisme dels fets o per la penúria de la més immobiliària mediocritat dels estaments públics - a voltes una cosa, a voltes l'altra, però el resultat final sempre una similar inòpia total- s'està autoconvencent de la seva incapacitat per trobar respostes pròpies als sotracs que de tant en tant la sacsegen.

Així, l'única resposta que des dels temps no tan immemorials d'en Pere Macias s'ha anat donant a tots aquells temes vinculats al clima social de la ciutat -per no usar l'avergonyidora expressió de seguretat ciutadana- ha estat el clam, quasi unànime des de la dreta fins a l'esquerra, a la vinguda de les forces policials autòctones: els mossos d'esquadra. Així també, creients tots, en ells fem radicar la nostra fe, la nostra veritat i el destí de la nostra vida.

No voldríem caure en el mal tràngol de qüestionar la seva legitimitat constitucional i autonòmica, no voldríem resultar ocells de malaverany o cridaners patalejants, però creiem que ens cal com a comunitat no deixar-nos arrossegar per la força dels fets, i reflexionar, si més no des d'aquestes pàgines, sobre la legitimitat que pot tenir en una societat de dret concebre com una única resposta davant els conflictes que nosaltres mateixos gestem, la resposta policial.

Benvinguda una força policial autòctona, però després de tants anys d'Estatut la seva arribada potser posa en qüestió el poder real del nostre text estatutari. Benvinguts més policies, però per què no marxen els Guardia-civils, per què ningú no ens explica que ells també es queden.

No estarem concebant la ciutadania com quelcom subjecte a ésser delictiva, i per tant gens neta de culpa fins que no es demostrï el contrari. No estarem caient en l'engany que no hi han respostes socials més enllà de les policials. No ens estarem autoafirmant entre tots plegats que la lògica social és una lògica policial i no una lògica humanista, cooperativa i solidària. No haurem enterrat per sempre el principi que més val prevenir que curar. No estarem concebant la nostra petita comunitat entre muntanyes com un malalt necessitat de cures d'urgència. De ser així on ens queda l'esperança. De ser així tots els esforços seran inútils, i de res no valdrà la sacralització que ara s'està fent d'una força policial. De ser així haurem perdut tots plegats, fins i tot el dia en què ciutadans i policies esdevinguem un mateix cos.

El pla general d'Olot: revisió o adequació

Els dies 15 i 16 de novembre, es celebren a Can Jordà unes jornades organitzades per l'Agrupació d'Arquitectes Urbanístics de Catalunya, sobre la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana d'Olot.

Aquestes sessions s'emmarquen dins les diferents jornades de reflexió organitzades per l'AAUC, per debatre sobre el moment actual de l'urbanística al nostre país, pel que fa als criteris i els fets diferenciadors que presideixen les revisions dels plans Generals Municipals dels anys 90.

Lluny ja en el temps de la primera revisió del Pla General, aprovada l'any 82, pel primer Ajuntament de la Democràcia, l'actual revisió del Pla General es presenta amb uns condicionaments molt diferents de l'anterior.

Així, si en la revisió de l'any 1982 van presidir la urgència i la tensió per retallar l'alçada dels edificis i reduir la densificació urbana, amb la previsió de nous espais lliures, equipaments i la reestructuració de la xarxa viària, ara, catorze anys després, i complerta en gran part la reestructuració de la trama urbana, es planteja la possibilitat de fixar nous objectius i prioritats en el camí per aconseguir una millor qualitat urbana i un major equilibri i respecte entre les àrees urbanes i el medi natural d'on se situen.

La creació del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, l'any 1985, va fixar aquest nou marc de referència on s'insereix aquesta revisió del Pla General. Per un costat, la pròpia delimitació del Parc, planteja la discussió sobre la compatibilitat de l'expansió urbana, mentre que l'altre costat planteja la incidència que el propi Parc i la major sensibilitat sobre el paisatge que la creació representa, hauria de tenir sobre la pròpia ciutat, el tractament dels seus espais lliures, la seva qualitat i imatge urbana.

Parc i ciutat, com a dues cares de l'activitat humana, i de l'ordenació territorial, que han de convergir vers un equilibri i una actuació que tendeix a diluir les fronteres i els límits del Parc, al incorporar criteris de paisatgisme i de major sensibilitat vers l'entorn natural, fora dels estrictes límits del Parc i fins i tot, dins la pròpia àrea urbana.

Olot, 11 de novembre de 1996

Esteve Corominas i Noguera
Arquitecte

Altres qüestions i la Fira

Ja costa trobar bones notícies a la premsa. Sembla com si només fos noticable allò que escampa merda, i no de la francesa, sinó de la dels femers més pudents que són, precisament, els de l'espècie humana. Hem creat i provocat tots els mals que suporten els animals i ara ens el volem carregar en nom de no sé quines mesures sanitàries. Hem obert la caixa pandòrica i no podem tancar-la. Matar les vaques, encara que siguin boges, no és la solució.

En una fàbrica o en qualsevol indústria, quan hi ha més gent al despatx que a les màquines, la cosa va malament. I aquest és el cas que estem vivint a tot nivells. Fem les ciutats inhabitables. Despleguem el que calgui, però arpleguem res. Les nòmines per pagar per a uns pocs que treballen augmenten cada dia. Els impostos ja no són suficients. S'ha gastat tant i tan malament que fins i tot cal pagar per aparcar en un terreny que suposo que és de tots perquè si és de l'empresa explotadora dels pàrquings, l'Ajuntament, no s'entén que quan cal arranjar quelcom del carrer ho hem de pagar els qui suportem les multes. Això és constitucional? Em temo que ningú no ho ha preguntat mai. Si una cosa ha quedat clara durant tots aquests anys de govern de dretes, és que el que realment té importància és aconseguir cobrament sigui com sigui.

No és gens estrany que a Olot durant els últims anys hàgim anat reculant com els crancs. La notícia del PUNT del passat dijous, 7 de novembre, notícia de portada, era que les úniques comarques que quedaven per sota del creixement nacional, eren el Ripollès i la Garrotxa. De fet, era previsible. Fa temps que tanquem fàbriques i no se n'obren de noves. L'opció turística amb què ens han ensarronat, serveix per a uns sectors però no pas per a una comarca. No hem afrontat la realitat. Hi ha un xovinisme dramàtic -com a Olot, enlloc- que no ens deixa veure una realitat cada dia més punyent. De fet, aquesta notícia sobre el retard que suportem a la garrotxa ens hauria de fer reflexionar i la circumstància de formar tàndem amb el Ripollès, una de les comarques més esquilmaades de Catalunya, en tot cas és preocupant, com ho és que estiguem mentrestant debatent sobre una fira incapaç d'assolir qualsevol tipus de personalitat que la faci diferent d'un passeig qualsevol per un carrer comercial d'Olot (exceptuant el fet que sigui de pagament). Una mostra que requeriria un ajut econòmic adreçat a tots aquells que hi són involucrats -expositors, visitants, etc.-. Paradoxalment, la Fira, aquest any, era viva fora del clos de la Fira, justament allà on no es pagava. Per pensar-hi.

Xevi,

He caigut en la temptació d'anar a la inauguració de la nova caserna (paraula militaritzant que se sol evitar) dels mossos d'esquadra. Ha estat una decisió residual, perquè no tenia res més, perquè no tenia ganes de fer altra cosa. Feia tant de temps que no anava a un acte oficial que m'he sentit com en un altre «món».

Els tres parlaments: el de l'alcaldesa-presidenta-del-Consell-Comarcal, el de la delegada del govern i el de l'Honorable m'han traslladat a la litúrgia nacional resistencial del prefranquisme. M'he hagut de preguntar en quin país i en quina època vivia i si sóc jo que no connecto o són els pares i les mares de la Pàtria que ens venen sopars de duro i estan enganxats en una retòrica buida o, com a màxim, plena de bajanades.

Allò ha estat una cerimònia de consagració d'un temple nacionalista. Els seus missioners -els mossos d'esquadra- han rebut la benvinguda de la Suprema sacerdotessa local com a portadors de la identitat nacional i del «fet diferencial» (com es pot arribar a dir una estupidesa política semblant?).

L'Honorable ha tingut els sants collons de demanar que no fóssim crítics amb l'actuació dels mossos perquè representen a la Generalitat. Novament se m'han disparat els timbres d'alarma perquè cap dels polítics presents no ha xiulat ni ha protestat per una idiotesa semblant.

“ Allò ha estat una cerimònia de consagració d'un temple nacionalista. Els seus missioners -els mossos d'esquadra- han rebut la benvinguda de la Suprema sacerdotessa local com a portadors de la identitat nacional i del «fet diferencial» ”

Són estúpids i curts els polítics, o bé no ho són i tracten de vendre'ns paquets sense contingut?

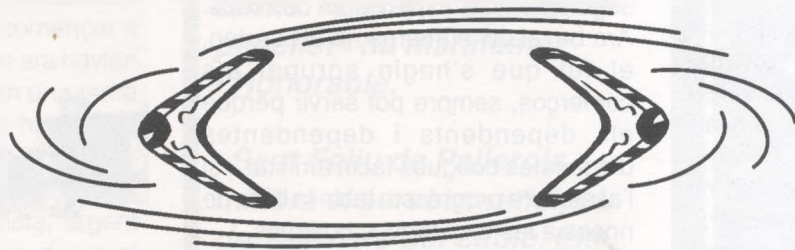
Als pobres mossos només els falta agafar la campaneta i sortir pels camins de la Garrotxa com els de l'Hara Krishna cantant: «Som la Generalitat, som la Generalitat». I cada vespre, en tornar al nou temple es comuniquen amb el seu conseller per dir-li: «Avui hem nacionalitzat un altre tros de país» i «així nacionalitzarem totes les comarques i províncies». I l'Honorable dirà: «Així sia».

Com veus, m'ha empenyat tant que m'ha reconfortat perquè ja em pensava que no podia haver-hi res que em fes sortir de polleguera (al·lusió a l'expressió que l'Honorable usa incorrectament).

Per últim, haig de recalcar que tant l'Alcaldesa com l'Honorable fan servir l'aberrant «de que», en lloc del «que» a seques. El contingut del missatge vol ser radicalment nacionalista, però la forma i la sintaxi estan impregnades de contaminacions castellanes i, per la forma, coneixem les persones... Millor que parí o...

Siau.

 Joan Capdevila

Benvolgut Joan,

ja no sé si sulfurar-se és una virtut o una desgràcia empeltada als qui com nosaltres, titllats sovint de malnascuts i de busca-raons, ens entossudim a fer preguntes en veu alta. L'Honorable és com d'un altre món, navega a tanta alçada que fixa objectius a vol d'ocell. Hem d'anar allà, en aquell puntet minúscul que a penes es perfila sobre el mapa. Les preguntes sobren. L'home pràctic només es demana com hi ha d'arribar. I és clar, com que en aquest país sempre hem identiicat la policia amb l'invasor, necessita acreditar la naturalesa autòctona dels mossos d'esquadra. Aquests són del país, senyors, i us empenyaran en català. No es pregunta ni com ha de ser aquesta policia ni per a què ha de servir, ho dona per sobreentès i és una llàstima perquè mai més tindrem una altra oportunitat com aquesta per repensar la policia.

“ I és clar, com que en aquest país sempre hem identiicat la policia amb l'invasor, necessita acreditar la naturalesa autòctona dels mossos d'esquadra. Aquests són del país, senyors, i us empenyaran en català. ”

En virtut de la catalanitat se'ns demana obediència i abnegada submissió; jo sempre m'havia pensat que tots els catalans eren bons i em varen titllar de capdetrons i ara resulta que el president també ho creu, salvant és clar els dolents que la policia ha de fer anar a rega. Em fa l'efecte que com en tot, anem sobredimensionats de voltes. La qüestió és fer...o tenir. Primer que hi hagi policia -perquè reafirma el poder de la Generalitat-, després ja en parlarem de com ha de ser. I això passa amb les carretres, amb la contrucció, amb el Teatre Nacional, etc. I també hi ha un problema de veu, un discurs sonor que es repeteix per inèrcia a tot arreu. I segons com t'hi poses fa basarda, és clar. Fer de policia és una mica com fer de mestre, cal convèncer amb l'exemple i tenir paciència, cosa no gens habitual.

Això teu és un problema d'impotència, què hi vols fer. És la història d'aquell rei que anava despullat. Si els dius que ensenya la pebrotera et diran que té amigdales.

 Xavier Rusalleda

Com més petita és la nou més fressa remou

“ El mes passat, es caracteritzà per l'activitat comercial i cultural de la ciutat. La Fira de Sant Lluç i el Fòrum de Teatre són, doncs, dos esdeveniments que marquen el mes d'octubre a Olot. A més, d'altres fets com el desplegament efectiu dels Mossos d'Esquadra o el desnonament d'una família que portava dos-cents anys vivint en una masia de Santa Pau, han acaparat la nostra atenció, fent passar a segon terme d'altres temes que també mereixen ser comentats. La visita del bisbe de Besalú, les mesures per reduir la velocitat dels vehicles a la travessera de les Preses o els desavantatges de fer pagar un duro per aparcar a Besalú són alguns dels temes que hem escollit, ja que tenim el convenciment que com més petita és la nou, més fressa remou. ”

Velocitat

Des de 1987, ja s'han produït sis accidents mortals a la travessera de les Preses. L'alcalde del municipi, fart de demanar en va a la Direcció General de Carreteres que hi instal·li semàfors, va anunciar el mes passat que faria obres a la travessera de manera indefinida per així alenir el trànsit i protestar per la manca de senyals lluminoses.

Ara però, sembla que Terradellas no començarà les obres a la travessera, perquè hi ha hagut relleu a la direcció de Carreteres, i vol veure si el nou responsable té previst desencallar l'afer. Esperem que el nou director ho resolgui aviat, perquè els més perjudicats per les mesures que adopti l'alcalde, seran els soferts conductors. Potser seria millor resignar-se i canviar el nom de les Preses per les Presses.

Despeses de casori

Segons sembla, més de la meitat dels nuvis garrotxins fan la llista de noccs en comerços de fora de la comarca. Davant d'aquesta tendència, els botiguers garrotxins afectats han decidit agrupar-se per oferir

descomptes als clients i així revifar el sector.

Ara serà qüestió de comparar preus entre els comerciants d'aquí i els de fora de la Garrotxa. La pela és la pela, i si a les parelles els surt a compte, segur que no s'ho pensaran dos cops. Ara bé, si els números no els surten, el fet que s'hagin agrupat els comerços, sempre pot servir perquè els dependents i dependents d'aquestes botigues facin amistat, i si l'assumpte progressa, facin la llista de noccs a les respectives botigues.

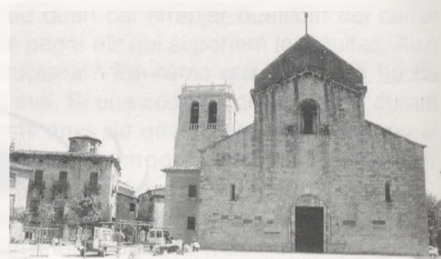
Terra de bisbes

Tot i que fa anys i panys que el bisbat de Besalú va deixar d'existir, l'església encara manté el càrrec de bisbe d'aquesta diòcesi. Va ser a mitjans del mes passat que el bisbe titular del bisbat de Besalú va visitar el municipi garrotxí, perquè no fos dit que, com el seu antecessor, no hi havia posat mai els peus.

Respecte a la visita, aquest bisbe sense diòcesi, es va mostrar satisfet que la gent de Besalú encara recordés l'antic bisbat.

El que segur que no li van dir és que la Garrotxa té un altre bisbe, en Fontfreda, que recentment fins i tot va

sortir per televisió, no fos cas que a més a més, encara els confonguéssim.

Desvagats

Tot i que en determinats cercles se'ls ha qualificat carinyosament com «una colla de brètols», l'Ajuntament d'Olot ha titllat el jovent d'«apàtic, poc participatiu i amb interessos individualitzats».

Per aquest motiu, ha proposat la creació, durant l'any vinent, de programes ocupacionals i la creació d'un espai juvenil de reunió.

No sé pas què li troben d'apàtic i individualista al jovent d'Olot. Voluntariat, esplais i associacions de tot tipus agrupen un percentatge prou important de la població juvenil. Potser estan organitzant alguna alternativa per als joves voluntaris de la Creu Roja, si és que finalment aquesta entitat ha de tancar en no poder fer front a les

despeses de manteniment? O potser tenen por que els joves comencin a realitzar activitats de caire alternatiu, i hagin d'acabar desallotjant-los d'algun local okupat? Per sort, ara per ara, tots els cinemes d'Olot funcionen, i difícilment, un cas com el del cinema Princesa de Barcelona, podrà tenir lloc en les nostres contrades.

Massa barat

En l'anterior número d'aquest mensual, comentàvem la iniciativa de l'Ajuntament de Besalú, d'instal·lar parquímetres a la vila per així facilitar-hi la rotació de vehicles. Com que ja sabien que a la gent no els faria cap mena de gràcia haver de començar a pagar per una cosa que fins ara havien tingut de franc, proposaren una tarifa simbòlica: per cada mitja hora, cinc pessetones.

Ara, però, l'oposició ha vist que si s'aprova aquesta ridícula tarifa, la gent s'acostumarà a posar un duret al parquímetre cada mitja hora, i no hi haurà ni rotació de vehicles, ni uns beneficis extres per a les arques municipals, ni res de res.

Per aquest motiu, l'alcalde de Besalú ja ha manifestat que si no funcionen, o bé els trauran o bé modificaran les condicions inicials.

No és el nostre costum fer prediccions, però em sembla que si ja els han pagat, difícilment els trauran, sinó que modificaran les condicions inicials - únicament la tarifa de tan horrible invent - si més no per amortitzar la seva compra.

Jordi Serrat i Viñolas

Breus

Joan Grau torna a col·laborar a Ràdio Olot, però no ha donat cap motiu que ho justifiqui.

Fracàs de la jornada de portes obertes a l'abocador de Beuda. A causa de la pudor les varen tornar a tancar.

Successos: l'intenten robar pel mètode de cobrar-li 400 pessetes per entrar a la Fira de Sant Lluç.

Jordi Pujol satisfet d'inaugurar la caserna dels mossos per Tot Sants. «L'edifici sembla un panallet» ha manifestat l'Honorable.

Sant Feliu de Pallerols millora el servei municipal de Televisió per cable. Els programes de televisió però, seran tan dolents com sempre.

Per primer cop, Isabel Brussosa passa revista a la Policia Local d'Olot. De moment, els agents femenins del cos no portaran bolso.

Reunió entre el Consell Comarcal i els directors de les escoles que reclamen ajuts pels serveis de menjador. Sobre si el menú és una porqueria o no, encara no n'han parlat.

Un allotjament al bell mig del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Entre les poblacions d'Olot i Santa Pau. L'alberg Sacot és una casa de colònies-alberg acollidor, on pots passar uns dies en companyia de la família o els amics.

Avda. d'Olot, s/n.
17811 SANTA PAU
(La Garrotxa)

68 03 79
26 62 54
68 00 85

L'exemple de Solà-Morales

El traspass de Josep M. de Solà-Morales suposa la pèrdua d'un dels investigadors olotins més rigorosos i de major projecció exterior. En un exercici d'anàlisi molt subjectiu, estic fermament convençut que la seva figura destaca sobretot per atípica.

Aquesta atipicitat apunta, en primer lloc, en la seva formació. Enginyer agrícola i llicenciat en dret, posseïa uns sòlids coneixements de llatí, paleografia, història del dret i història de l'art fàcilment identificables en els seus escrits. Però sobretot és atípic perquè va aplicar amb èxit aquestes claus mestres a obrir portes en una varietat sorprenent de camps i èpoques.

No pretenc omplir el paper amb lloances buides de contingut sinó expressar el respecte personal a una manera de procedir que el fa un model a tenir en compte per a les noves fornades d'investigadors. Solà-Morales presentava les constants que han d'animar tot historiador. No defugia la feina lenta, callada i sovint poc agrada de recerca i es donava per ben pagat amb la identificació de documents importants per

entendre el nostre passat. El caracteritzava també una nitidesa conceptual que li permetia tractar rigorosament els temes objecte del seu interès fins a creure'ls ben definits, però mai esgotats.

Tammateix, no puc deixar de banda un profund lament, una sensació de desorientació intel·lectual, a l'hora de valorar el llegat historiogràfic de Solà-Morales. Ben cert que ens deixa bons treballs que identifiquen i exposen amb claretat un feix de qüestions històriques de gran rellevància. En especial, els seus estudis sobre Verntallat i la immigració occitana del segle XVI a Olot. Trobo a faltar, però, aquella obra singular on l'autor hauria abocat tot el bagatge de coneixement i on es recolliria la seva interpretació d'un conjunt d'esdeveniments.

Ell mateix havia reconegut en l'única entrevista concedida (*Vitrina*, 2 [1987]) que no es considerava historiador i que les elucubracions dels historiadors l'imposaven. La investigació per si mateixa l'omplia i, tot i que tenia les eines adequades per fer-ho, no sentia la necessitat d'escometre cap projecte global sobre la societat olotina. Una actitud sincera i respectable, però que ens deixa orfes de saber.

Des de l'admiració profunda per la persona i l'obra, crec que amb la seva mort la historiografia local perd un valedor excepcional i -tant de bo m'equivoqui- irrepetible.

Xavier Puigvert i Gurt

El senyor Solà-Morales que jo vaig conèixer

A mitjans dels anys setanta, poc després d'haver tornat a Olot un cop acabada la carrera, em varen convidar juntament amb altres professors de l'Institut, a formar part del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i comarca que en aquella època volia reemprendre les seves activitats.

Aquells anys setanta, plens d'esdeveniments polítics i socials, eren propicis per demanar col·laboracions, donada la receptivitat que, en termes generals, s'observava entre la gent. I va semblar que entre els professors de batxillerat podria haver-hi gent interessada en col·laborar amb la institució.

Els patronats, els instituts d'estudis o altres centres amb titulacions semblants s'escampaven arreu del país i reeixien de mica en mica, com ho feia la societat en general, després de tots aquells anys tan grisos. Desitjaven ben sincerament obrir les portes a tothom que hi volgués entrar. No recordo

exactament a partir de quina data en vaig formar part, però sí que tinc ben present que aquí va ser on vaig conèixer el senyor Solà que n'era el president i també altres membres de la junta directiva, una colla dels quals ja són morts, com és el cas del Pare Nolasc, d'en Ricard Jordà i d'en Ramon Grabolosa que havia mort poc abans que sortissin els primers Annals, el primer volum dels quals li havia estat dedicat merescudament ja que en fou un entusiasta promotor.

Tots els membres del Patronat es varen alegrar sempre de la incorporació de gent nova, a qui rebien amb gran cordialitat. No voldria de cap manera que aquesta afirmació s'interpretés com una simple frase; és veritablement la impressió que conservo d'unes trobades que es varen produir fa una vintena llarga d'anys.

Jo he continuat lligat a la institució i, per tant, he anat tractant periòdicament el senyor Solà en les reunions que vàrem fer al llarg dels anys. Al principi les fèiem al primer pis de

Organicitat i progressivitat psico-lingüística

l'Hospici on havia estat instal·lada la biblioteca municipal; algunes vegades ens havíem reunit a can Resplandis i també a la seva casa del Firal, i sempre el seu tracte va ser d'una correcció exquisida. Donava gust parlar amb ell, ja que era l'antítesi de la pedanteria. Sabia escoltar, interessar-se pels treballs dels altres, proporcionar-los desinteressadament i amb discreció tota la informació que disposava. Era vertaderament la persona indicada per ser el president d'un patronat d'estudis històrics, i com a president va atendre rigorosament les tasques que li eren pròpies, vetllant per ampliar la presència de l'entitat en actes culturals de la població, procurar de millorar les seves publicacions i mirant de fer viva la institució. No va ser mai un president nominal o honorífic com es podria pensar donada la seva edat, va ser un president actiu i efectiu. I quan les forces no li varen permetre continuar, va demanar el relleu.

Era tot un privilegi fer una visita guiada per ell a la seva casa del Firal per l'erudició i l'estima del que ens ensenyava. Havíem vist els plànols del desenvolupament del projecte de la nova façana, fins la materialització de Domènech i Muntaner. Coneixíem per ell les valuoses decoracions de les parets així com les feines de restauració que s'hi varen fer.

Aquesta cavallerositat la va tenir sempre amb tothom, prescindint de qui era el seu interlocutor. Precisament recordo que un dia de finals d'any, sortint de ca Resplandis, on havíem fet una assemblea, va trobar una dona que havia estat una masovera a qui va anar a saludar. He comentat diverses vegades aquestencontre perquè em va cridar molt l'atenció el tracte que va tenir amb aquella bona dona, a qui no crec que mai ningú no l'hagués pogut tractar millor. Era l'exquisidesa de qui és un cavaller i que sap tenir la mateixa correcció sigui qui sigui el seu interlocutor.

Sovint es tendeix al tracte restringit i quasi sectari amb els semblants i s'ignora els oposats, des de posicions quasi tribals i excoients, renyides amb un veritable interès pel coneixement de la història, tantes vegades mestra dels toms de la societat.

Juntament amb altres trets de la personalitat de Solà-Morales, entre els quals cal destacar la d'historiador, crec que calia constatar la humana, d'una vàlua extraordinària i infreqüent per la seva discreció.

 Joan Sala i Plana

L infant, quan aprèn la llengua materna, associa directament les vivències - sensibles, emocionals, causals i volitives - a formes verbals simbòliques. Aquest procés d'assimilació conceptual és progressiu, és a dir, va del més immediat al més llunyà, del més concret al més abstracte, del més tangible al més intangible. El nen comença assimilant formes verbals de sensacions, accions i objectes immediats, bàsics, que l'afecten directament. El seu corpus verbal es va estructurant orgànicament, de manera que cada nou concepte s'associa amb altres conceptes ja assimilats anteriorment.

Potser una metàfora escaient fóra dir que el seu món verbal intern s'estructura en forma d'arbre lingüístic en el qual els conceptes i relacions conceptuais es troben més a prop de l'arrel com més fonamentals i primigenis són. Les branques que sorgirien d'aquest arbre representarien camps verbals on s'anirien aplegant conceptes afins, és a dir, conceptes que en la realitat perceptual, sensible i/o mental van relacionats. Continuant amb la metàfora, cada fulla de l'arbre seria una unitat conceptual, una unitat simbòlico-verbal mentalment actualitzable i significadora. Les diverses unitats conceptuais poden associar-se entre elles, principalment amb les que integren el mateix camp (branca), però també amb altres pertanyents a camps diferents. Ara bé, no totes les associacions són possibles (o normalment realitzables), ja que la facultat racional tendeix a descartar les associacions incongruents entre unitats conceptuais lògicament incompatibles. De la mateixa manera que en contemplar un arbre no podem veure totes les fulles ni totes les branques alhora, i que ens cal canviar de perspectiva per veure les que quedaven amagades, podríem dir que durant el procés verbal actualitzem associacions conceptuais i establim relacions verbals només entre conceptes que la perspectiva mental del moment presenta com a lògicament compatibles (visibles). Per tant, algunes associacions i relacions no són mai actualitzables (fulles i branques que mai no poden ser vistes alhora), però moltes sí que ho són, possibilitat que depèn de la capacitat verbal del parlant (la qualitat del seu arbre) i de la seva habilitat lingüística (la capacitat de moure's i de canviar de perspectiva en relació a l'arbre).

El desenvolupament d'un univers verbal estructuralment organitzat (l'arbre) és quelcom inherent a la naturalesa humana. Se sustenta en la capacitat de simbolització de la ment, en la capacitat d'assimilar símbols que permeten interioritzar - comprendre i ordenar - el món extern al propi jo i exterioritzar -comunicar i consensuar- les vivències i

visions d'aquest jo. La creació i organització d'aquest univers és el procés que anomenem aprenentatge de la llengua, que en el cas de la materna es realitza paral·lelament i en correspondència amb el desplegament vivencial del nen.

Actualment, els sistemes d'ensenyament de segones llengües més en boga posen l'èmfasi en la pràctica situacional, és a dir, en l'aplicació dels recursos de la llengua en el context de situacions comunicatives probables, tot oferint un ventall de les realitzacions lingüístiques més habituals en cada cas. Aquests sistemes, amb una orientació eminentment pràctica, deixen en segon lloc l'estudi de les lleis que regulen internament i orgànica la llengua en qüestió. La seva filosofia es basa en el fet que, al cap i a la fi, no cal estudiar anatomia ni mecànica dels fluïds per a aprendre a nedar, ni tampoc cinètica o mecànica del automòbil per a conduir. Així doncs, per a aprendre una llengua, es considera que allò que cal fer és utilitzar-la, ja de bon començament, basant-se en un inventari de les formes i construccions verbals adients per a cada situació comunicativa. La tasca del professor consisteix, per una banda, en procurar que l'alumne compregui, assimili, memoritzi i faci un ús correcte d'aquest inventari; i per l'altra, en explicar i aclarir sobre la marxa els diversos aspectes fonètics, ortogràfics, morfològics, sintàctics, semàntics, etc. que vagin sorgint. Fet i fet, un infant aprèn a usar la seva llengua ja abans - i és imprescindible que sigui així - d'iniciar-se en la seva gramàtica. Però també és cert, tal com hem assenyalat anteriorment, que aquest nen va desenvolupant el seu univers lingüístic d'una manera progressiva, a través d'un procés d'estructuració orgànica del seu corpus verbal; i que aquest procés porta implícit un creixent enriquiment de les realitzacions conceptuals.

No obstant, això no es té gaire en compte en la pedagogia actual de segones llengües i ens podem trobar, per exemple, que el primer tema d'un curs introductor a una llengua forana presenti com a situació comunicativa una demanda d'informació en un taller de cotxes. Un concepte com ara el d'empleat de taller, el ser humà no l'arriba a conceptualitzar clarament abans d'haver assimilat conceptes com els de treballador, feina, local, eina, màquina, arreglar, que al seu torn s'hauran conceptualitzat a partir de conceptes més bàsics o primaris. Aquest lapsus pedagògic comporta que l'alumne hagi d'esforçar-se per assimilar conceptes concrets, complexos i aïllats, desprovistos de qualsevol relació envers les altres formes conceptuals prèvies que integren el mateix marc de progressió en la llengua que estudia. Si un nen pregunta què és un empleat de taller, un adult pot respondre que és una persona que treballa en un lloc on es fabriquen o reparen objectes. Potser li haurà d'explicar també què és fabricar, reparar, funcionar, quines classes de taller pot haver-hi, etc. El nen ha entès el concepte quan l'ha 'situat' correctament en el seu univers mental, és a dir, quan l'ha associat semànticament a d'altres conceptes més fonamentals assimilats ja anteriorment i que participen en

la seva definició o, per dir-ho d'una altra manera, que poden integrar-se en un mateix marc de progressió conceptual. Però si volem entendre el significat d'una paraula d'una altra llengua i desconeixem els significadors dels conceptes que integren i fonamenten la seva definició en aquesta llengua, no tindrem més remei que traduir-la a la pròpia llengua, és a dir, associar-la a la paraula (o paraules) amb la qual aquesta expressa millor el seu significat. I com que la paraula pròpia ja està integrada en un univers conceptual organitzat, la paraula forana s'associarà i se supeditarà a la dinàmica interna d'aquest univers. Estudiar una segona llengua simplement establint associacions semàntiques més o menys

biunívocues entre les seves formes i construccions i les de la llengua pròpia comporta una dependència d'aquella en relació a aquesta que impossibilita la construcció mental d'un univers verbal suficientment integrat, autònom i internament dinàmic en la nova llengua. Per dir-ho d'una altra manera, en iniciar-se en la nova llengua hom no podrà fer res més que traduir. Però quan l'alumne, mercès a un aprenentatge basat en l'assimilació conceptual/estructural progressiva, arriba no només a traduir sinó també a pensar - a crear formes mentals, establir fets, causes i conseqüències - en una altra llengua, llavors podem dir que aquesta llengua ha adquirit vida pròpia en la seva ment: creixerà i es desenvoluparà d'acord amb la dinàmica interna de la qual participen mentalment i verbal tots els seus parlants.

Per tant, pensem que caldria tenir en compte l'existència del factor de progressivitat en l'assimilació conceptual/estructural de la llengua materna i, en conseqüència, caldria establir una semblant progressivitat durant l'aprenentatge d'una segona llengua. Això significa que tot nou concepte que aparegui ha de ser definible en base a conceptes ja estudiats prèviament, evitant al màxim possible la traducció. Els conceptes primaris, fonamentals, i que, per tant, no poden ser inferibles d'altres conceptes, haurien de ser assimilats - igual que fa el nen - per mitjà d'imatges de significació directa, és a dir, formals o pre-lingüístiques. I pel que fa a la sintaxi, fóra convenient de treballar-la de manera semblant, començant pels patrons més bàsics i essencials d'estructuració del discurs verbal per anar descobrint progressivament altres possibilitats més complexes - i alhora més subtils i específiques - de desenvolupar i aplicar aquests patrons. No cal dir que aquest plantejament requereix un estudi previ i un coneixement com més profund millor de les diverses etapes conceptual-sintàctiques que l'infant sol recórrer durant l'aprenentatge de la llengua materna.

L'encadenament sintàctico-conceptual progressiu permetria a l'alumne, tal com hem dit abans, un millor emmarcament orgànic-funcional, una més efectiva estructuració de l'univers lingüístic autodinàmic de la segona llengua que estigués aprenent.

Xavier Teixidor

Josep Falguera la força de les pròpies conviccions

“ La meva generació, els nascuts al final dels anys cinquanta, sobretot els més o menys d'esquerres, som una generació de funcionaris. Formats a la Universitat en una època de canvi, sota la influència de les tesis marxistes i simpatitzants dels moviments antifranquistes que havien protagonitzat gent més gran que nosaltres, sempre ens havíem mirat els empresaris amb recel, com si ser empresari fos sinònim de ser de dretes i reaccionari.

La normalització democràtica que, des de fa ja una colla d'anys, està experimentant el nostre país està posant les coses al seu lloc. Avui dia, una part de l'esquerra d'aquest país, gràcies, entre d'altres, a les aportacions de Jordi Pujol i a l'evolució ideològica de Felipe González, ha incorporat en el seu lèxic conceptes com els «d'economia productiva», «competitivitat» i ha acceptat que «l'empresa compleix una important funció social».

Passat el temps dels «yuppies», esmorteït el fulgor fugaç dels Javier de la Rosa i Marios Condes és hora de dir, sense cap pretensió i segurament amb retard, que Josep Falguera, juntament amb molts altres empresaris locals, poden ser un bon model, un mirall, per als nostres joves.

Josep Falguera i Ramon Sacrest, entre d'altres, estan reactivant el sector tèxtil olotí amb idees innovadores, disseny, esforç, experimentació, coneixements, i, sobretot, amb la força de les pròpies conviccions. La convicció que des d'Olot es pot fer un bon producte capaç de competir, sense complexos, en qualsevol mercat internacional.

Amb aquesta entrevista tinc ganes de saldar aquesta mena de deute històric personal. ”

J

Josep Falguera va néixer a BCN. La seva mare era modista i per això, ja des de petit, es va interessar pel món de la roba. Des de sempre li ha agradat dibuixar i s'ha sentit atret pel món de l'art. Va estudiar disseny en una escola de BCN, però un disseny lineal, sense entrar en profunditats tècniques. El que sabia, ho sabia per patejar-se els carrers, mantenint un contacte diari amb els comerciants del sector quan treballava de comercial a l'empresa NERVA. Per tant, no dubta de qualificar la seva formació d'autodidacta. Tot i que treballava en la part comercial, el cor el tenia en el disseny. Fa vint-i-quatre anys que és a Olot perquè una indústria local, INDÚSTRIES MONSA, li va oferir la possibilitat de fer realitat una idea que ja feia temps que li bullia dins el cap: renovar el disseny dels jerses fets a Olot amb fil regenerat.

A principis dels anys setanta es van viure uns moments de canvis socials importantíssims. En aquella època si no portaves americana i corbata estaves mal vist socialment. Però hi començava a haver una altra gent que vestia d'una altra manera. Gent que, més endavant, va protagonitzar el futur, eh. Eren els estudiants, els artistes, els «progres», als quals portar un jersei de llana reciclada els donava un aspecte més contestatari, era una manera d'expressar l'ànima de llibertat individual. Això ho vaig saber captar. Aquí a Olot es feien aquests jerses, destinats als pagesos, als obrers, eren els anomenats jerses «Camacho», que van esdevenir tot un símbol per a la gent d'esquerres. Aquests jerses -estem parlant ja de PRIVATA-, amb nous dissenys, també varen arribar a la burgesia perquè significava sacrificar un tipus de vida per abraçar-ne un altre. L'aspecte envellit, desgastat, del regenerat va connectar amb aquesta nova ideologia i es va convertir en un producte universal. Portar aquests jerses va esdevenir un símbol...eh, una presa de posició.

En Josep Falguera acaba moltes de les seves argumentacions amb un suau ...eh, que fa que la idea exposada s'assenti lentament, dolçament, dins del cap del seu interlocutor.

A finals dels vuitanta arriba l'anomenada crisi del tèxtil. S'obren els mercats i les lleis proteccionistes sobre els

productes autòctons desapareixen. Varen arribar les marques estrangeres i va ser com una tempesta que ho va arrassar tot. Arriba el trencament dolorós amb en Joan Sala i PRIVATA. Va ser una decisió difícil, implicava renunciar a més de quinze anys de vida professional. Creu que a en Joan Sala li va faltar capacitat per a dialogar. Explica que, probablement, el nou equip directiu sorgit de la crisi no va ser prou fort per afrontar els reptes del present, potser va faltar il·lusió. Li sap greu la manera com ha acabat tot plegat perquè el personal, aquí a Olot, sempre ha estat molt vinculat a l'empresa, a diferència, per exemple, de la perifèria de BCN. I encara ara, després de tot, reconeix que l'equip professional que hi havia aleshores a PRIVATA, encapçalat per en Joan Sala en l'aspecte financer, en Ramon Sacrest a comercial i ell mateix, com a cap de producció, era difícilment superable.

Els primers dos anys de la nova empresa, Falguera i Sacrest, van ser molt difícils, més difícils del que us pugueu imaginar. Nosaltres, però, teníem les idees molt clares. A Espanya no podíem vendre perquè el públic es va tornar marquista. Els grans comerços de BCN, de Madrid o de Bilbao només volien vendre Marithé François Girbaud, Closed, Chipie, Liberto... Si la gent no anava vestida d'una determinada marca semblava que anava mal vestida, que no tenia prou categoria social... eh. Així doncs, nosaltres vàrem apostar per l'exportació. A fora d'Espanya, especialment a Holanda, França, Itàlia, Anglaterra i Alemanya ja feia temps que coneixien aquestes marques, a més, els estrangers no són tan marquistes, fan un millor ús de la llibertat individual a l'hora d'escollir i fan una valoració més exacta del que és el producte, valoren un disseny, una qualitat, un preu i, en el nostre cas també, una frescor.. eh. Vàrem pensar que, a fora, podíem ser un revulsiu i ho vàrem ser.

Quan els comerciants d'aquí varen veure els nostres jerses, Sweater House, -aleshores s'imposaven els noms anglesos-exposats als millors comerços de París, Milà, Amsterdam i Londres ens els van demanar immediatament. Molt d'ells varen quedar sorpresos que fossin jerses olotins.

El que ens dona molta seguretat és que tot el nostre producte es faci, quasi en la seva totalitat, aquí al país, entre Olot i Igualada. De vegades hem tingut la temptació d'anar a fabricar a altres països on la mà d'obra és més barata, però, si som capaços de donar un plus tecnològic, ser evolutius, si tenim un disseny prou fort no ens és necessari marxar. Penso que aquí es poden fer moltes coses

En aquest sentit, com veus el futur del tèxtil a la comarca?

El futur del tèxtil aquí a la comarca és bo, sobretot, en el camp de la filatura. Els nostres filadors han estat molt valents, han aconseguit una gran expansió. És un filador internacional, té la fàbrica aquí però té el cap a Escandinàvia, EEUU o Xina. La pena és que hagin tancat tantes empreses, les unes per no saber afrontar els riscos del moment i les altres perquè ja estaven capitalitzades i l'empresari es va estimar més tancar. Hi ha també qui comença i si es tenen idees i es poden projectar una mica a l'exterior, agafaran confiança.

Hem de tenir present que, en aquests darrers deu anys, la transformació que ha patit el comerç ha estat brutal. Hi ha

un comerç que no necessita el fabricant ja que ells mateixos es fabriquen els seus productes, han eliminat els intermediaris. És el cas de Zara, per exemple, que aconsegueix vendre a uns preus molt competitius. Això ha fet desaparèixer molts comerços que no han sabut trobar el producte per fer front a aquest fenomen. És el mateix cas dels «colmados» enfront de les grans superfícies. El comerç que ha subsistit ha deixat de ser una farmàcia, ara ja no ven de tot, ara compra el producte que a ell li agrada, amb el preu i la qualitat que s'ajusta a les seves necessitats i, per tant, torna a ser qui era... eh i pot coexistir amb aquest altre tipus de comerç.

Ens preguntem si no està cansat de viatjar, de lluitar tant, de disposar de tan poc temps lliure, de si es considera atrapat pel volum del negoci i pel pes de la responsabilitat.

Ser empresari és una vocació i si les coses et van bé de segur que aconsegueixes una compensació. Una, en relació a la consecució d'uns objectius, a la il·lusió posada en un projecte, en definitiva a una realització personal i professional i, l'altra, a la compensació material. Aquestes dues coses són prou importants com per sacrificar part de la teva vida, precisament, perquè les estàs aconseguint. Hi ha moments que un empresari perd el sentit de com ha d'orientar el seu negoci i si t'equivoques és fatal, entres en una crisi de vendes, el treballador està malament, entres en una crisi econòmica, i et pot afectar fins i tot personalment, ja no vius, pateixes pel personal..., evidentment aquest és el risc de l'empresari...eh. Si finalment has de tancar, ho has de fer respectant els altres.

En Josep Falguera respon amb vehemència quan li preguntem si en aquest món tan competitiu, en aquesta mena de llei de la selva, hi ha espai per conceptes com noblesa, lleialtat...

Jo crec que és una obligació competir amb noblesa, però, competir amb noblesa vol dir una exigència, l'exigència de buscar la diferenciació i el disseny. Si un ha de competir amb noblesa no pot fixar-se en el que fa el del costat perquè entres en el camí de la còpia, t'has posat en el camí de l'altre i això, encara que es fa moltíssim, no està bé i, per tant, s'ha d'acabar...eh. És un camí que no condueix a res, és un camí fals. Si una empresa vol caminar bé ha de tenir productes diferenciats, ha d'evolucionar tècnicament, ha d'evolucionar els seus dissenys i ha d'estar, cada dia, renovant les seves idees per poder seguir essent competitiva, aquí i a l'estranger. Això és el que li dóna la seva força i al mateix temps li dóna aquesta noblesa... eh.

Hi ha moltes empreses que treballen així, s'especialitzen i ocupen un segment del mercat. Nosaltres estem situats en el món de la moda, però, a més, aquesta moda està suportada per l'evolució tècnica del producte, aquest plus de tecnologia, que fa que si els altres ens volen copiar, prou feina tenen.

És molt important, en la nostra feina, anar integrant el personal, anar-lo reciclant, amb respecte, responsabilitat i tolerància. Si això es fa bé, aquesta empresa sempre serà evolutiva. Aquest personal, en defensar el seu lloc de treball també està defensant l'empresa, i les aportacions que tu puguis fer també les estàs fent per a la teva gent.

Fins a quin punt té més importància el disseny que la tecnologia?

El disseny, per si sol, és molt important...eh, però, a més, quasi tots els nostres productes tenen aquest plus tecnològic. Per exemple el plàstic. Aquest producte té moltes altres qualitats, a part del disseny, ja que es pot reciclar i convertir en un producte sòlid, i això sol ja pot marcar l'objectiu d'una fabricació. Per tant, és una aportació positiva, que va més enllà del món de la moda, perquè és biodegradable i no contamina...eh. Un altre exemple són els nostres productes fets amb llana biològica. És la primera vegada que s'ha treballat amb una llana com aquesta, amb aquets acabats, o el Cotton Comfort, que és un teixit intel·ligent que dóna uns tactes molt suaus i no s'arrapa al cos, o el Soft que dóna uns tons metal·litzats. En tot aquests productes, a part del disseny, hi ha un plus de tecnologia. Per tant, tens un valor més que aquells països que no saben fer un plàstic, un Cotton Comfort o una llana biològica, però que en canvi saben fer uns jerséis molt macos perquè els dissenyadors no són del país sinó italians, anglesos, que tenen molta marxa, o americans. En aquests països la mà d'obra és més barata, però els falten els coneixements tecnològics. Nosaltres tenim la sort d'estar en un país desenvolupat tecnològicament que et permet tenir aquest plus tecnològic i accedir a més tecnologia. Hi ha molts països que no tenen la capacitat de la indústria olotina de donar una torsió esponjosa al regenerat.

Josep Falguera té el posat d'un savi despistat, d'un Einstein modern, la modernitat que li proporciona la seva pròpia roba i aquestes enormes ulleres Ray Ban negres. És obvi que és un home amb opinió.

Les Administracions han d'invertir en carreteres. La bona comunicació és un tema cabdal, però, això, a la curta o a la llarga, ja ho faran. El que sí trobo a faltar és inversió en imatge. Ho varen fer amb el tema de «la Moda de España» tot i que es varen gastar milions de milions per ajudar els «amiguetes»...eh. Hi ha el COPCA i l'ICEX que et donen informació sobre mercats estrangers, però no hi ha una

actuació decidida per promocionar els productes espanyols. I ara seria un bon moment. Per exemple, marques com Armani o Benetton han estat gairebé institucionalitzades pel govern italià, han rebut nombroses ajudes per projectar-se a l'exterior.

A partir dels Jocs Olímpics la projecció de Catalunya a l'exterior ha fet una passa de gegant. La nostra diferència és especialment entesa a Bèlgica, sobretot, a la part flamenca. També és molt entesa a Itàlia, sobretot a la Llombardia i al Piemont. En canvi, a França no en volen ni sentir a parlar, potser a causa del seu xovinisme, llevat d'algun sector parisenc sensibilitzat per la problemàtica bretona. En aquests moments, és una bona entrada dir que ets d'aquí.

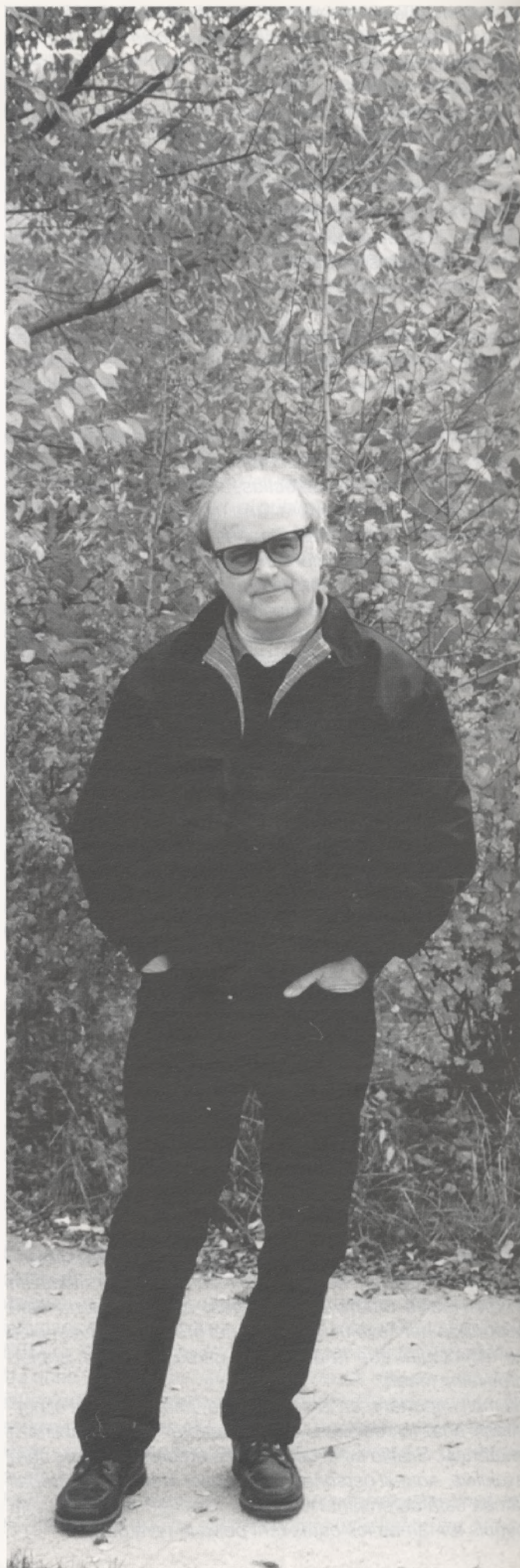
Bé, Josep, si et sembla de comentar algun aspecte del qual no hàgim tractat...

Crec que les oportunitats, ara, dins aquesta mena de revolució comercial, s'han multiplicat per deu. Ara bé, el nou professional ha de ser molt competent i ha de tenir voluntat d'aprendre contínuament. En aquest continu reciclatge per part del professional hi ha de jugar un paper molt important l'escola i, en aquest sentit, espero que els nous Cicles Formatius aconseguixin els objectius que tots desitgem. Estem molt contents dels alumnes que ens han vingut de l'antiga escola de Formació Professional, són gent ben preparada que assumeixen molt bé el lloc de treball, sense conflictitat. Avui dia, s'han de saber dues llengües: l'anglès, ja d'una manera natural, i com a eina essencial pel comerç internacional, i el francès, i, perquè no, també l'alemany. És molt interessant que els alumnes viatgin, que facin intercanvis, a part de conèixer l'idioma, s'adonaran que malgrat les diferències culturals existents, les preocupacions bàsiques són les mateixes. Potser seria interessant que es fessin cooperatives d'estudiants finançades per l'Administració i recolzades per les empreses, o bé buscar alguna altra fórmula de col.laboració. És important que els alumnes s'eduquin dins el respecte i la tolerància...eh

A Josep Falguera també el preocupa el futur dels nostres joves, i el preocupa, especialment, que menors d'edat, d'entre catorze i setze anys, omplin els bars els caps de setmana i beguin tant d'alcohol. Com és que no es fa complir la llei? ens demana. Què hauríem de fer per donar-los altres alternatives? Encetem una conversa on ràpidament s'adona que nosaltres tampoc no tenim solucions màgiques per al jovent. Penso, per mi, que déu n'hi do, si, entre tots plegats, els sabéssim inculcar el respecte i la tolerància.

Després de les fotos de rigor, i ja amb el cassette aturat, ens ensenya la col.lecció de l'estiu que ve, i, de cop, entenem perfectament això del «plus tecnològic». L'hauríeu de veure acaronar els seus jerseis, escoltar-lo com parla dels seus productes per comprendre, a l'instant, la força que poden tenir les pròpies conviccions.

Albert Rubirola

Revisió de Fires

“ Fa molts anys ja que la Fira de Sant Lluç desvetlla opinions controvertides. Hi ha qui se'n declara fervent partidari, i hi ha qui assumeix permanentment el paper de detractor. Els nostres avantpassats ni s'ho plantejaven, la feien i prou. Avui, però, alguna cosa ha canviat, sobretot el paper de l'administració que incideix d'una manera determinant en els afers públics. La tradició està molt bé per alimentar sentiments de pertinença, però quan implica una despesa important ha de tenir una altra consideració.

Ara que la Comarca necessita resituar-se en el mapa de la productivitat i del creixement, no podem frivoltzar amb el futur d'una Fira que pot jugar-hi un paper important. La Fira pot ser i ha de ser prou important com per no deixar-la només en mans de l'Ajuntament.”

Les Fires d'Olot

Des de 1972 fins avui he estat vinculat estretament a les fires de la nostra ciutat i això no és cap novetat i ho sap tothom. El que vull dir, és que tinc una llarga trajectòria de treball a la nostra comunitat en aquesta especialitat i crec que em dóna un marge de confiança per opinar seriosament sobre la situació actual de la Fira de Sant Lluc i què s'ha de fer per tirar-la endavant. Aquesta és una opinió molt personal.

Sovint em diuen que els temps canvien i la situació econòmica actual és diferent a la que tenien anys enrera i que "llavors era molt més fàcil fer fires". No estic d'acord amb aquesta opinió, de cap manera! En el meu treball, any rera any, vaig buscar la innovació i la millora contínua: **res més avorrit per als visitants que trobar-hi sempre el mateix, o com passa ara, quasi res en els sectors comercials i industrials.**

Els comentaristes i els mitjans de comunicació sempre em defineixen com una persona "obsessionada per millorar i molt crític amb les meves pròpies gestions de treball". I com és natural, si sóc exigent personalment també exposo obertament les meves crítiques i opinions contràries als altres.

La Fira de Sant Lluc de 1996 ha deixat palès -opinió generalitzada- que està en un moment molt crític per a la seva supervivència i és menester un canvi total del seu tarannà. Personalment estic convençut que avui són bones les meves teories de sempre: la Fira ha de ser el reflex de la vitalitat de la comarca de la Garrotxa a nivell comercial, industrial, ramader i artístic. I això, avui és tan actual com ho fou durant els 650 anys de la seva història i en cada època d'una manera diferenciada. Criticar avui durament la baixa qualitat de Sant Lluc 96 -tal com afirmen els escassos expositors- seria molt fàcil. Estic convençut que és molt millor plantejar possibles solucions i que tots aportem idees i projectes per millorar-la. La Comissió organitzadora i l'Ajuntament ja faran allò que creguin més convenient un cop hagin avaluat el pensament de totes les parts interessades. Fem, doncs, una breu anàlisi d'allò que pot ser interessant per als diversos sectors de la Fira.

Els sectors ramaders

Parlem en plural perquè són molt diferents un de l'altre: El mercat de compra-venda de la font de la Puda i el pavelló especial de ramaderia selecta de la Garrotxa. **Sense aquests productes, la Fira es veuria mancada de la seva ancestral personalitat de centúries i necessiten actualment una molt especial atenció de la Comissió organitzadora.**

Pel que fa al mercat de la Puda, cada vegada hi ha més pocs participants. Un dels motius més evidents d'aquesta mancança és que les operacions de compra-venda es fan contínuament a les mateixes finques ramaderes, sense cap despesa de transport ni treballs feixucs per portar els animals a fires. Tot i això, a casa nostra encara tenim uns quants negociants fidels a la tradició firal, vestits inclús amb les seves bruses característiques i també page-sos amb barretines. Cal conservar-los i donar-los-hi facilitats per mantenir el mercat ramader amb la màxima brillantor possible, ja que aquí és un dels pocs sectors de Catalunya que encara gaudim d'aquest esdeveniment.

No és convenient cobrar-los-hi el lloguer de corrals: els pocs diners que es poden recaptar, no solucionen gran cosa per cobrir els 30 milions ptes. de la Fira i tant se val, seria un bon detall per incentivar la seva participació. Enguany es podien recaptar escassament unes 20.000 ptes. D'altra banda, els corrals metàl·lics -que també s'utilitzen per altres coses- no varen costar ni un duro a l'Ajuntament. Sabeu per què? Doncs vàrem fer passar la factura dins els deutes municipals que la UCD "va dispensar" al municipi amb dèficit. Al menys així ens ho varen dir als organitzadors de la fira 1980 i vàrem fer una factura simulada conforme s'havien construït l'any anterior. Va ser una petita trampa en benefici de la Fira i dels ramaders participants.

Un problema que tenim a la font de la Puda és la dificultat per baixar-hi els camions de bestiar des del pont de Sant Roc. Enguany hi hem construït una rampa nova de baixada i una mànega de connexió des de l'aparcament superior fins als corrals del passeig de la font Pudosa. Llàstima que no es va poder muntar a la fira, a causa de la pluja, i els terrenys estaven en molt mal estat. **Haviem dit que era necessari fer-ho els primers dies d'octubre quan estava sec, però no se'ns va escoltar. Tota la instal·lació, nova de trinca, es va dur al magatzems de la brigada i ja estarà feta per l'any que ve, això si es fa amb temps i amb les correccions i millores necessàries del terreny i la rampa.**

Una cosa també molt interessant és la palanca peatonal sobre el riu Fluvià, des del passeig de Sant Roc fins a la Fira, que enguany vàrem demanar amb insistència i fins aconseguir-la. També és un important aparcament, molt necessari per fires, i més ara que en el sector de

Pekín s'hi edifica molt i estem molt mancats de llocs on deixar els vehicles.

Aquesta palanca peatonal llogada cada any, demanem que es faci ja bona i definitiva. Els paratges de la font de la Puda són un lloc "per explotar" i una de les característiques paisagístiques d'Olot. El pressupost no és gaire important per posar-lo dins les despeses generals de 1997 i val la pena fer-ho, segons l'enginyer de medi ambient, el Sr. Riera, a qui vàrem consultar la qüestió. I nosaltres també diem: S'ha acabat de llogar-la, fem-la definitiva.

El pavelló ramader

Aquest és un projecte molt ambiciós i importantíssim per la Garrotxa pagesa i moderna. Els ramaders garrotxins han fet un grandiosos esforç en els últims anys per millorar la nostra cabanya de bestiar i millorar les carns que distribuïm i mengem.

A mitjans dels anys 70 vaig fer un stand a la fira de la plaça Clarà amb els Xiolais i Limousins de la Coromina de Falgars. El resultat va ser espectacular i per això vaig plantejar-me seriosament organitzar una fira ramadera a l'antiga estació, on escara es conservaven les andanes de càrrega del desaparegut carrilet. Vaig fer el projecte de distribució general i el pressupost d'ingressos i despeses que podia comportar. Un artista amic meu em va fer un esbós però no vaig aconseguir els ajuts necessaris, ni per part de l'Ajuntament ni per part de cap particular, per tant, el projecte no es va realitzar.

A partir d'aquí vaig començar a pensar en un pavelló ramader de qualitat si aconseguia el meu objectiu de traspasar la fira als terrenys de l'antiga estació i fer-hi sectors comercials, industrials i ramaders. Aconseguit el trasllat, per motius que més val oblidar, vaig dimitir de Sant Lluç l'any 1983. Havia aconseguit tots els meus objectius... menys el gran pavelló ramader.

Dotze anys més tard de la meua dimissió, la Comissió Firal m'encarrega el muntatge del sector ramader però jo només accepto si m'autoritzen fer el meu projecte de pavelló. M'ho autoritzen però el pressupost és molt pobre. De totes maneres ho vull provar amb la idea que en un futur esdevindrà un projecte de més qualitat. **Diferents ramaderies accepten col.laborar i participar i per la gent especialitzada el sector té acceptació. Per la premsa i públic en general l'opinió és que falta més cura en la presentació.** En un futur immediat es vol comptar amb un pavelló demostratiu de la nostra ramaderia amb exposició de frigorífics de les canals de carn dels productes de les nostres masies. Això obrirà molt més el mercat carni garrotxí amb un segell de qualitat i denominació d'origen.

A l'ensem, seria posar al dia una de les seccions més ancestrals de les Fires de Sant Lluç: ramaders i bestiar de la Garrotxa.

El sector comercial

Tot i que les fires dels anys 80 als 90 foren esplèndides en aquest gremi, avui més que mai també els resulta convenient participar activament a Sant Lluç. La competència amb les grans superfícies fa que sigui necessari que puguin donar a conèixer els seus productes i les seves novetats al gran públic que pot passar en una fira. La gent va a la Fira a veure coses i és el moment de cridar la seva atenció. La Fira esdevé el "Millor aparador de la comarca de la Garrotxa", tal com varen definir el pavelló comercial de la fira de 1981. I avui això és tan actual com abans.

Es diu que anar a la fira és molt car. Però aquest argument jo no l'accepto ja que les despeses són mínimes en comparació amb els beneficis que se'n poden treure.

D'altra banda la fira sempre motiva aquest esperit de superació en la presentació dels millors estands: aquest és un altre motiu que crea molt d'interès als visitants.

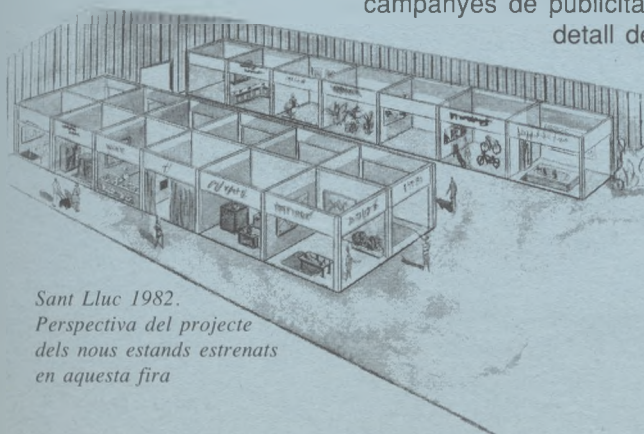
Com convèncer al comerciant d'aquestes iniciatives? Lògicament això no es pot fer des d'un despatx i amb un telèfon. És menester anar de casa en casa, botiga per botiga, i

explicar com serà el pavelló, les seves característiques, condicions, mides, campanyes de publicitat previstes, etc. Informar amb tot

detall de la infraestructura del projecte comercial i engrescar el possible

expositor. Un treball de molts mesos d'antelació i amb projectes de constant innovació a mig termini i en fires successives.

Les atencions a l'expositor són vitals: quan arriba l'hora de preparar el muntatge dels estands, l'expositor ha de poder veure el local amb 8 dies d'antelació a la seva inauguració. Ha de poder fer les correccions que cregui oport-

Sant Lluç 1982.
Perspectiva del projecte
dels nous estands estrenats
en aquesta fira

tunes per al seu projecte de presentació. El membre de la comissió o el venedor que va contractar-li l'espai ha d'estar al seu costat i ha de donar-li les màximes facilitats per aconseguir els objectius de l'expositor.

Pavelló de pintura i escultura

Aquí parlem d'un pavelló d'Art nostre: artistes fets al nostre poble i sortits de la nostra escola de Belles Arts. El que se'n podria anomenar "pavelló artístic de l'escola olotina".

Això no és res nou ja que a l'edició de la fira del 82, 25 artistes exposaren la seva obra en 800 metres quadrats. Un memorial al centre del pavelló, presentava un homenatge a quatre artistes desapareguts i la intenció era que aquest memorial tingués continuïtat en altres edicions. La financiació va semblar clara, es cobrava el 30% a l'Ajuntament per despeses de muntatge i pavelló i el 10% per l'organitzador i muntador. Això, de totes les obres vengudes. Però potser no va ser un bon sistema per què es va detectar alguna irregularitat: algún artista va fer tractes amb el client i li venia la seva obra a casa seva amb el descompte del 40%.

Però a banda d'aquests problemes que es poden evitar, el pavelló de pintura i escultura és una bona idea. Pels artistes és una gran exposició col·lectiva amb una gran aflluència de públic que els serveix de promoció. A més, a la nostra terra d'artistes un pavelló monogràfic no hi pot faltar.

En definitiva si volem que la gent pagui 400 ptes. per entrar a la Fira, al menys que tingui interès. No es pot pretendre que funcionin només pavellons de cotxes o tenir una còmode grada per veure quatre cavalls saltant un mur, per passar el temps, només perquè dins els pavellons no hi ha res que creï interès.

Els actes culturals, artístics o esportius em mereixen tots els respectes però per a mí són complementaris a la Fira. La Fira és l'acte central i és molt important el contingut dels diferents sectors firals.

Les Fires de tot l'any 1997

Hi ha una pregunta fonamental: Estan ben planificades les nostres Fires?

Paralelament als meus comentaris - perdoneu si han estat massa llargs- sobre la Fira, també vull sotmetre a judici popular el meu treball personal de cara a la propera temporada firal. El meu programa d'organitzacions previst és el següent:

Fira del 1er de Maig.- Sector monogràfic, mercat mixt d'automòbils, 7ª fira del cavall esportiu, exhibicions cavallistes sota la direcció de Quim Nogué i d'altres novetats en preparació i estudi immediats, especialment esportives i espectaculars. L'Ajuntament d'Olot tindrà la decisió final d'autoritzar-les o denegar-les.

III Diada dels Tot Terreny a Les Preses.- A finals de setembre i amb col·laboració del seu Exc. Ajuntament; fira de vehicles i Mountain Bike, amb competicions de totes les especialitats, i amb la intenció de ser totes puntuables per als campionats de Catalunya.

1ª Fira de Sant Andreu 97.- Recuperació de la 3ª fira important d'Olot, el diumenge més proper al dia 30 de Novembre, diada del Sant. Serà un gran mercat de l'automòbil únicament d'ocasió. El gremi del cotxe vol fer una mena de liquidació total final de temporada.

Estem fent gestions i estudis per afegir-hi una fira pre-nadalenca de degustacions i ofertes de turrons, caves, vins, regals, ofertes d'esquí, viatges d'hivern, esports de temporada, etc. i una exposició d'avirams per fer bons guisats per les nostres festes més familiars i gastronòmiques, a la que convidarem a participar al gremi de Carnissers de la Garrotxa.

Ha de quedar molt clar que tot això no tindrà res a veure amb l'entranyable "Mercat de l'Alimara" de pessebres, decoracions i figures nadalenques. El programa de Sant Andreu és una iniciativa totalment diferent. Ja es veurà!

Foto de la I Fira Gitana

Finalment, no puc deixar de referir-me al Sant Lluç 97, tot i que solsament faré un aclariment: acabada aquesta fira passada, vaig tenir una llarga entrevista amb la nostra alcaldessa per informar-la personalment de totes les meves gestions portades a terme. Vaig posar-me a la seva disposició per el que calgui, sempre i quan els tractes es facin a nivell d'alcaldia i comissió de govern. Em va dir que s'ho pensarà i que ja donarà resposta!

Jaume Tané i Cufí

Allò que tal vegada s'esdevingué

La gènesi de tot projecte es deu a l'adequació d'una necessitat. En una societat on l'excedent entra dins un mercat de lliurecanvi, aquest s'ofereix a la plaça pública ben a prop del possible client.

És així que tenim un bon nombre de fires arreu del país, tantes, que si les anomenéssim, ompliríem planes i planes senceres: tradicionals, temàtiques, patronals, monogràfiques, de temporada, del batre, de veremes, marineres...

De ben segur que me'n deixo més d'una. I amb aquest propòsit, no m'agradaria a l'hora de repassar el llistat, haver-hi d'afegir la Fira del Dibuix, que de manera entranyable, és una de les fires que omplen la diada de Sant Lluc.

Tornant a la gènesi, cal recordar que quan l'obra surt de la mà de l'autor, va per uns camins imprevisibles i depèn de les circumstàncies -necessitats- del moment. I aquest moment ens ofereix xiclets a les fleques, joguines a les farmàcies, tabac als bars, plantes a «tot a cent», llibres als hipers i ordinadors a bancs i caixes. És la necessitat de vendre que fa perdre una, diguem-ne, ètica comercial i en aquest garbuig biodiversificat hem de triar el gra de la palla. I triar, cansa, en una època en què tots ens movem en cadires de rodes monovolums i direcció assistida, tot procurant de fer el mínim esforç.

Doncs bé, acceptem-ho. I si les coses han evolucionat, s'han d'adequar pel bé de la Fira, ja que artistes, firaires i visitants, es qüestionen de tornar-hi en properes edicions. Mentre no arribi una trobada assembleària on els interessats -venedors i públic- facin una revisió i proposta, m'atreveixo a exposar unes quantes idees:

- Descongestionar l'espai. Venedors, visitants i l'obra mateixa pateixen l'aglomeració. Sense reduir el nombre d'expositors, es pot eixamplar la fira al mig del Parc vell.
- Deixar ben clar on són els dibuixos, cretes, grafitis i pastells.
- On es poden trobar aquarel·les, olis, acrílics i pintures.
- On són els múltiples i les sèries originals de tirada curta: gravats, litos i serigrafies.
- Preveure que les reproduccions, làmines i pòsters han de tenir un espai adequat per a un segment amb un poder adquisitiu al seu nivell i que s'ha de respectar.

Amb una senyalètica acurada i una bona promoció i difusió, crec que tots hi guanyaríem i la sensació de basar, on tot són empentes i rebaixes, desapareixeria. I això no forçosament ha de ser més car, ja que la Fira ha de servir a tots nivells per difondre aquelles obres que un dia a l'any surten al carrer per mostrar la sensibilitat de tohom.

 J.V. i F.

Per Sant Lluc, a Olot!

Segurament, gairebé tots estarem d'acord que la Fira de Sant Lluc aquest anys ha tocat fons. Aquest fet es fa evident per la migrada participació d'expositors que varen ocupar els diferents pavellons instal·lats als terrenys de l'Estació.

Una fira comercial multisectorial a Olot, als nostres dies, ha perdut l'interés que podia tenir fa uns anys, quan el públic podia veure les diferents novetats que presentaven les cases comercials.

Avui dia les fires que funcionen són les grans fires sectorials (Alimentària, Sonimag...), o bé, altres de més petites, però a la vegada, molt especialitzades (l'avit d'Espinelves, la mel a Crespià...). A Olot, tot i els intents de buscar una especialització, no s'ha trobat cap bon camí en aquest sentit.

Recordem els intents del senyor Xutclà, aleshores regidor de fires, per potenciar un monogràfic del sector càrnic, així com també un d'art (SAMO), o el d'imageria. Sens dubte, les presses del moment, la falta de continuïtat i l'aposta del nou equip organitzador de continuar amb la fira multisectorial, ens ha portat a la situació actual. Arribats a aquest punt, cal un debat serè sobre el futur de la Fira, cal també ser valents i no amagar les evidències, tant els resultats, com de les fallades d'organització.

Seria molt assenyat disposar d'una enquesta simple feta als expositors, a l'estil del que fan les fires serioses, on es reflectís el cost que els ha significat i el volum estimatiu de negoci. La millor forma de millorar és coneixent la realitat de primera mà.

Cal plantejar noves iniciatives i planificar-les amb visió de continuïtat. Per això, encara que no hagi funcionat, aplaudim l'intent de la Fira dels Gitanos. Millor equivocar-se que no morir lentament sense provar res.

Per al Grup socialista la Fira de Sant Lluç hauria de ser la festa petita d'Olot, és a dir, amb una aportació raonable de l'Ajuntament i amb l'ús d'un dels dies de festa local i, a la vegada, girar sobre 3 pilars, la cultura, el comerç directe i el turisme de tardor.

La cultura s'hauria de basar en la Fira del Dibuix, que s'hauria de traslladar al cap de setmana de comú acord amb el grup organitzador, el Fòrum de Teatre, que caldria potenciar de forma decidida. Afegint-hi altres elements com negociar el possible trasllat del Cornamussam a aquestes dates o de la Setmana Cultural de l'Escola d'Arts. La potenciació de les exposicions d'art de gran forma (a l'estil de la nostra proposta de fer una bona exposició d'en Clarà durant aquestes dates) o les de més abast i menor format, com la repetició de la trobada fotogràfica, les exposicions d'art jove...

El comerç s'hauria de potenciar mantenint el mercat de l'artesanía i amb una promoció separada dels productes autòctons i de qualitat de la Garrotxa i amb la possibilitat d'aquests de venda directa durant la Fira.

El turisme de tardor podria treure partit de la capacitat d'atracció d'aquesta Comarca en aquestes dates, equidistants de les vacances de mar i de neu, per proposar un turisme tranquil, basat en la cultura, la natura i el tracte directe. Potser caldria anar a un saló especialitzat i modes de turisme, que s'allunyés de l'esport d'aventura i anés per aquest costat.

Francesc Pagès
Grup del PSC

Una alternativa creïble i possible

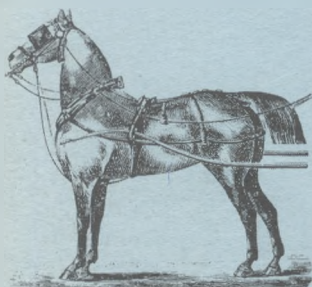

avier Bulbena, dissenyador, interiorista, escenògraf, una persona amb sentit de l'humor i amb sentit comú, a més de bon conversador, parla en veu alta al voltant d'una taula del cafè Central, al final d'un matí de novembre. L'excusa era parlar de la Fira de Sant Lluç, de les seves possibilitats, de la projecció de la ciutat, del seu potencial, del sentiment que a Olot l'administració no planifica res, de l'ensopiment... Finalment va i el punyetero t'en-

gresca amb una alternativa creïble i possible per aquesta entelèquia muntada al voltant de la Fira de St. Lluç.

- Jo penso que la Fira ja fa anys que naufraga en un mar de dubtes, en el sentit que neix com una fira bàsicament agrícola i ramadera, responent a unes necessitats, però que avui dia ja no sabem a quines necessitats respon. Aquest caràcter primerenc, es podria recuperar, gràcies a la nova empenta que sembla tenir el cavall i el bestiar de selecció. En aquest aspecte penso que valdria la pena connectar amb el passat. Només en aquest punt, ja que la ramaderia no només es manté, sinó que puja i que cada vegada donem més importància a les característiques específiques de lloc, per tant jo crec que te inclús possibilitats d'expansió, i l'altre, la bàsica a Olot, la Fira del Dibuix, que és per la que és reconeguda la ciutat. El que no s'hauria de permetre es que continuï sent una cosa que atrau tanta gent i sigui tan frustant a la vegada. Què es pretén? Una Fira Comercial dispersa...? Si la Fira comercial ja hi és a Girona! 204.000 visitants. La d'Olot no serveix ni per a fer els tractes, la majoria de tractes es fan a Girona.

- Les Fires generalistes crec que encara podrien ser útils per a grans demarcacions, Tarragona, Girona. Però el que és absurd és mantenir-ne una a Olot, quan a Olot tenim realment un diamant en brut que ignorem, que són les nostres característiques artístiques. Històricament, -i no entrem en si es veritat o es mentida-, el que és evident és que Olot, a nivell general de Catalunya, és considerada una ciutat artística. Potenciem doncs una fira al voltant de l'art, potenciem una fira en la qual realment hi hagi tant la gent que fa art, com la gent que subministra matèries per a fer aquest art o la gent que l'ensenya. Art en el sentit més extens de la paraula, l'art de la cuina, el disseny entès com una part de la creació artística -moltes empreses també de la Garrotxa fan del disseny un dels valors afegits dels seus productes-, l'art al carrer, el Fòrum de teatre, de resultats tan espectaculars. L'art en el sentit més ampli.

PILÀSTRATA A OLÒPOLIS

-Una tragèdia domèstica en un acte-
(by) **Xavier Ruscalleda**

orifeu.- Oh Zeus! Quin malastre ens ha conduït a Olòpolis, on sants i beates impostoren els déus de l'olimp i mana més el sapastre capdepoble que el ponderat capsigrany d'alcalde. Ajuda'ns a enfilars la proa cap a França.

Cor.- França, França, França, sempre França. Fugir de la Castània no ens consola, però si és per anar a França, encara menys.

Corifeu.- On voleu anar, doncs, criatures? Europa és ple de cafres i el cel d'Espanya, ple de tibetans.

Cor.- Deus voler dir de tebens, oh Corifeu?

Corifeu.- De tibetans, ho dic i ho repeteixo. No hi ha pedrera, a Espanya, i la collita d'auctòctons escasseja, tot el planter de nobles és xenoc.

Cor.- I a OLÒPOLIS qui mana?

Corifeu.- Mana el que manava i manarà el que mana.

Cor.- Caram, sí que anem bé. Això és pura ferrocràcia.

Corifeu.- Ferrenya i ferregosa...

Cor.- És Pilàstrata, encara, l'agutzil d'Atenas?

Corifeu.- Pilàstrata, sí, encara l'és.

Cor.- Malany van néixer, pobres olonautes...

Al palau del veguer

Ocu.- Corren mals aires en aquesta casa, hi ha qui em vigila i em vol mal; l'oracle deia que un vent de traïdoria m'obriria les portes del palau d'Atenes. Benvinguda sia si accelera el meu destí. Digueu-me on tinc el nord ... i el cor, hi ha dones en estol que em setgen nit i dia i un servidor divaga, ignoro si anar a Atenes em convé. No sóc fet de pasta de gallofa, la sang em bull, enyoro la ciutat, el tràngol, la nit forassenyada. Sé que algú trama, algú em fustiga des de dins. Quina mena de conciliàbuls es drecen contra mi? Pilàstrata, la druída, ella que té cabal i mala llet i és arribista i petulant i tot, m'arranarà el camí. Obre't Atenes, que ara vinc.

Davant de la casa de Pilàstrata

Esclau teba.- Tingueu un dia senyorial, il.lustríssima senyora.

Pilàstrata.- Porteu-me llet de burra, ràpid. I un càntir d'aigua de la Font Moixina. M'he entrenat massa aquesta nit al llit. Prou que ho saben els meus companys d'alcova, que sóc destra amb el verb i sinistra amb el braç. Però no et quedis embadocat aquí, espavila't, que a migdia tinc sarau amb el Senat.

L'esclau se'n va

Pilàstrata (sola) .- M'han engiponat un mal assumpte. La dona del veguer s'ha arrimat massa als enemics del pròcer i volen que li pari els peus. Ara és la meua si sé jugar les cartes, perquè ni un ni l'altra em cauen bé. A ell el vull fer passar per l'ara, a ella, condemnar-la a l'infern. Encara me'n recordo del despit amb què em va mirar el dia del meu nomenament. La porca, es fonia d'enveja, ella que no sap ni on té la dreta ni l'esquerra i només sap fer anar el muscle clitorial. Jo, si més no, tinc seny i sé què em convé a cada enramada, fins i tot en el llit sé triar els pretendents.

Entra l'esclau

Pilàstrata.- Posa'm la llet al cutis que el tinc com una pedra. Si no s'afaita bé aquest cony d'atleta l'hauré d'engegar a dida. Jo no tinc pell de mula, encara que en tingui fama.

Esclau.- La fama la teniu de dona sana i llesta.

Pilàstrata.- Ets molt gentil, Gentil, però el teu parer no compta, sempre em diràs allò que vull sentir.

Entra un missatger

Missatger.- Noble Pilàstrata, us porto noves del veguer de Delfos.

Pilàstrata.- Que siguin noves i bones, no estic d'humor per sentir segons què.

Missatger.- Em temo que són males perquè el paper remuga. No me'n feu culpable, sóc un colom tan sols que us fa de missatger.

Pilàstrata.- No t'envolis tant i ves al gra. Au, despatxa, que tinc pressa.

Missatger.- L'il.lustríssim t'ordena...

Pilàstrata.- No m'agrada aquest to.

Missatger.- L'il.lustríssim et prega que facis honor a la fama i eliminis abans de

i-van-junts per soscavar la muntanya des del tàlem
salva el temple de Delfos encara que et quedi lluny.

córrer l'epíleg que ja em conec l'estrofa final. Eva-
posi plat a taula que els menuts els duré tots vint.
, que hem de fer bugada aquesta nit.

És gratera..., ja m'entens.

de frego, Pilastra senyorial, arrenco grassa a dojo i
s tan emprenyadora.

aquesta porqueria que hem de fer net, sinó de l'altra.
ar els bacteris amb fum, el mata-rates que tenim no
els fa ni pessigolles.

La Bruta.- Passa pas res,
arrenco pois i tot, si fa
falta amb escombria, que
no s'ha fet la mel per
aquests cretins
d'esquerres.

Pilàstrata.- D'esquerres
no en són pas, més aviat
del mig. Si teniu la
metzina, dueu-me'n un
camionat i a bon preu que
la hisenda va coixa.

La Bruta.- Massa fressa,
senyoríssima, una servi-
dora treballa amb seny i
a cop de pedra.

Pilàstrata.- A cops de
camafeu, ho tenim negre,
jo parlo de tocs
expeditius...

La Bruta.- No en digueu
camafeu d'això, ni
tampoc lilit lleig, que
aquest pedrot té virtuts
màgiques.

Pilàstrata.- No li veig la
màgia ni la gràcia, com
t'ho faràs per entabanar
la fúrcia?

La Bruta.- Els citaré tots
vint a intervals de minuts,
a la mateixa alcova. I allí,
d'un en un, el litopcida

l'alba la facció dels-qui-van-junts per socavar la muntanya des del tàlem reial. Mou la carcassa i salva el temple de Delfos encara que et quedi lluny. Si fracasses...

Pilàstrata.- Da-li. Deixa córrer l'epíleg que ja em conec l'estrofa final. Evacua! Digues-li que em posi plat a taula que els menuts els duré tots vint. Messer! Crida la Bruta, que hem de fer bugada aquesta nit.

Entra la Bruta

Pilàstrata.- Nostramo té gratera..., ja m'entens.

La Bruta.- Cada cop que frego, Pilastra senyorial, arrenco grassa a dojo i goma americana que és tan empenyadora.

Pilàstrata.- No és pas d'aquesta porqueria que hem de fer net, sinó de l'altra. Sóc del parer d'eliminar els bacteris amb fum, el mata-rates que tenim no els fa ni pessigolles.

La Bruta.- Passa pas res, arrenco pois i tot, si fa falta amb escombra, que no s'ha fet la mel per aquests cretins d'esquerres.

Pilàstrata.- D'esquerres no en són pas, més aviat del mig. Si teniu la metzina, dueu-me'n un camionat i a bon preu que la hisenda va coixa.

La Bruta.- Massa fressa, senyoríssima, una servidora treballa amb seny i a cop de pedra.

Pilàstrata.- A cops de camafeu, ho tenim negre, jo parlo de tocs expeditius...

La Bruta.- No en digueu camafeu d'això, ni tampoc llit lleig, que aquest pedrot té virtuts màgiques.

Pilàstrata.- No li veig la màgia ni la gràcia, com t'ho faràs per entabanar la fúrcia?

La Bruta.- Els citaré tots vint a intervals de minuts, a la mateixa alcova. I allí, d'un en un, el litopcida

els farà picadillo.

Pilàstrata.- Vos sou d'ací o d'allà? Perquè si sou d'aquí no ho sembla i si sou d'allà ho dissimuleu prou bé.

La Bruta.- Sóc del costat que toca, ja ho sabeu.

Pilàstrata.- Doncs toqueu el dos i parleu bé. Picadillo!

Mentrestant, a la cort

Aba.- Que em portin aquest pendó de Príap, me'l vull tirar davant de tot el Consell.

Ocu.- No us exalteu, reina meva, que si el Consell us veia la cleda carmellosa, tots voldrien jeure amb vós i això és terrible, a part de perillós.

Aba.- Me fa que et mou l'enveja més que el bé del poble. Tens la llengua llarga, el cervell escàs i la cigala curta. No em siguis cast ara que vas calent!

Ocu.- Admeto la irreverència i que em feu el salt i tot, però no tolero que em llanceu al cingle cavernós tan prematurament. Sóc el rei, amo i senyor de tot allò que es mou, no ho oblideu.

Aba.- Perdona, reiet meu, si et destoroto el reialme, no oblidis però que sóc filla de qui sóc.

Ocu.- Mal llamp d'alcúrnia! Que Zeus et soldi la boca i allò que tens a sota. Per avui s'ha acabat.

Qui tingués una Helena i un cavall de fusta! El món sencer posaria als meus peus!

Entra un missatger

Missatger.- Teniu l'àpat a les tres i hi ha ous amb botifarra.

Ocu.- Per fi triomfa la bondat, el complot s'ha acabat. Esposeu-me a Pilàstrata que acabo d'enviudar.

Missatger.- Pilàstrata? És la reina qui us convida.

Ocu.- La reina? Què dius ara? Doncs, quina mena d'ous m'ha preparat?

Missatger.- Els que esperaveu i uns quants més. Diu que es casa amb el gendre, fill de la vostra mare adoptiva, la divina Gea.

Ocu.- No entenc res. I Pilàstrata?

Missatger.- L'han trobada al jaç d'un dels vostres cooperants. Hi havia una altra dona, Clíneia, per mal nom la Bruta, i vint cadàvers més, tots ells decapitats de sota. Hòrrida pintura, si em permeteu l'epítet.

Ocu.- Amb la mà de pintors que tenim a l'Àtica! El realisme no em va, però sóc pragmàtic. Deixa'm un burro sota la balconada de ponent, que emigro. Faré vacances una llarga temporada.

Missatger.- Tu manes.

Ocu.- Així m'agrada.

Xavier Ruscalleda

I a través de la Fira del dibuix, integrem-la d'una vegada! Que la gent que ve a la Fira del dibuix se senti més recolzada en el sentit clàssic, que si paguen se'ls garanteixi el dinar, o la compra d'una obra, mitjançant un concurs i que aquesta obra passi a formar part del fons del Museu. Parlo d'organitzar una Fira al voltant de l'Art, des de la concepció tradicional més pura a la més actual..

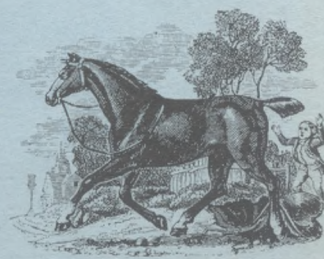
Jo penso que hi ha moltíssima gent a Catalunya que estaria interessada en una fira d'aquestes característiques, i no només a Catalunya. Seria una Fira específica, i a més no seria falsa, ja que aquí ja tenim una tradició, ja existeix la Fira del dibuix i de l'artista. En aquesta Fira, haurien de ser presents totes les escoles artístiques de l'Estat. Això és molt important, la gent quan ha d'anar a una escola no tenen aquesta informació bàsica. Les persones que volen fer cursets, que volen estudiar disciplines artístiques, no saben si han d'anar a l'escola de Belles Arts d'Olot o a la St. Jordi, si han d'anar a Eina, a l'escola de Pastisseria, a la Massana ... Olot podria ser el punt de trobada de totes les escoles relacionades amb el món de l'Art.

Perquè Olot té tres característiques importants: l'Art, el Foc i l'Aigua. El foc, amb més o menys encert ja té un organisme com el Parc Natural que se n'ocupa. De l'aigua se n'ocupa l'ajuntament, i s'ha perdut completament, i així tenim abandonades la majoria de les nostres fonts. Són tres eixos importantíssims per recolzar el desenvolupament de la comarca, i en concret el de l'art és el que ha d'agafar la Fira.

- A més a més, no hi ha ni l'excusa de dir que no hi ha pressupost, perquè del que es tracta és de treure-li el màxim rendiment, hi hagi el pressupost que hi hagi. El plantejament hauria de ser radicalment diferent. Ja no és: "Nois, hem de fer una Fira de tants milions, etc,etc," . No, hem de fer una Fira que el resultat final dongui positiu, no negatiu com passa ara, perquè ara és negatiu econòmicament, comercialment i com a imatge. I això veient com es veu que la majoria de la gent que està treballant per la Fira, ho fa de bona fe i amb ganes. Ja fa anys que tenen ganes de tirar endavant la Fira,...

A mi em sembla que simplement és un problema d'enfoc. Que s'estan posant tots els esforços i les energies en una cosa que està acabada, com són les Fires comercials. Mireu, per exemple, els cotxes que és el que estira més i que resulta que vénen primats per l'Ajuntament. És absurd, és perdre el sentit de les coses, és perdre diners.

Si a les concessionàries de cotxes els ofereixes una fira interessant, estic segur que hi aniran. Penso en el concepte que parlàvem abans, l'art, per exemple presentar les novetats de l'automòbil, la tecnologia punta, com a art, també és possible. I el que no tingui producte nou, doncs que no vingui, què passa? No té sentit una fira que costa diners al municipi i a l'expositor i que comercialment és inútil. En canvi jo penso que si anem a fer una aposta seriosa per l'Art, que no hi perdem diners, si comencem fent una fira que realment poguem sostenir. Una Fira al voltant de l'Art, engrescadora i sostenible, amb les ajudes normals, sortint dels esquemes de "Oh!, és que hem de fer una fira de tants metres quadrats, etc.".

Serà el que siguem capaços d'assumir, però serà una fira nostra, amb personalitat. Ha d'haver-hi una selecció responsable, no es pot donar gat per llebre. La gent que vingui a buscar alguna cosa ha de trobar-la. No es pot sentir estafat.

- Fer això requereix tenir les idees molt clares, planificar i abandonar sentimentalismes i inèrcies, i la Fira ha de partir d'un plantejament objectiu, i això mai no hi és, és totalment subjectiva, al punt que no es pot arribar és al de provocar enfrontaments. És el que està passant ara, que sembla que la fira es faci en "contra" dels mateixos interessats. Jo penso que s'ha de plantejar la seva existència d'una manera merament objectiva. Per això parlo d'enfocar-la com la tradició posada al dia. Hem de deixar de moure'ns dient que la Fira comercial ha de ser, que aquest any primarem els cotxes, l'any que ve els dels teixits ... La fira ha de tenir sentit comercial primer, i després desenvolupar-se. Així va començar la Fira del dibuix i no passa res! Es un espectacle veure la fira del dibuix, i molt més ho podria ser si es dignifiqués una mica.

L'ajuntament, l'organització, hauria d'escoltar a tothom d'una manera més oberta, i al voltant d'unes idees consensuades elaborar una proposta de Fira on tothom se senti còmode, que ningú pateixi per la fira, per favor... Que tu veus els organitzadors i és que pateixen cada any...

- Potser és que es planteja com un problema. "Tenim un problema a mitjans d'octubre que hem de resoldre com sigui, hem d'omplir x metres quadrats i fer que passi més gent que l'any anterior..."

No tenim la il·lusió de portar a terme un projecte engrescador, tenim un problema que ens hem de treure de sobre com sigui. Aquest es el camí equivocat, i és el camí que porta els problemes, lluites, insatisfaccions, i a situacions absurdes quan fas la suma i la resta i veus que tothom perd diners i que ningú no està satisfet.

Les dates de la Fira cauen casualment en l'inici de la tardor, un temps perfecte per atraure visitants interessants, culturalment interessats. Aquest turisme no-depredador del que sempre es parla, i a Olot tenim un patrimoni artístic molt important.

Aquest any el normal era haver fet un stand, una petita exposició al voltant de la figura d'en Clarà. Per què no s'ha fet? Perquè hagués estat absurd, no sintonitzaria amb la Fira, seria d'una desconexió total, ... En canvi si t'ho mires objectivament, això hauria atret molta més gent que no pas els cotxes de la fira.

-Plantejar una Fira al voltant de l'art no vol dir només limitar-se a l'envoltori dels dies de Fira. Mira, l'escola de Belles Arts d'Olot s'ha perdut. Tenim Escola de Belles Arts, però no la d'Olot. Tenim una escola com tenen a Tàrraga, a Solsona, a Badalona, com hi ha a tot arreu: una escola normalitzada completament. En canvi l'Escola d'Olot com a concepte s'ha perdut, una escola de veritat lliure, municipal, amb la qual cosa no has de donar unes ensenyances reglades, sinó que són específiques i que per la seva mateixa naturalesa especial atraurien molta gent, aquí per exemple, giraven al voltant de l'escultura com a mitjà de guanyar-se la vida a través de la imatgeria. Ara diuen. "Sí, mira, aquest any farem escultura". No estic parlant d'això! Estic parlant que els tallers d'escultura d'Olot, els mestres d'escultura d'Olot, com en Traiter, i tots aquests que estan treballant actualment en la indús-

tria dels sants, tinguin accés a una escola on puguin ensenyar. No estic parlant que vingui aquí un senyor de fora i doni classes d'escultura...

En Barberí va haver de marxar d'Olot, s'ha perdut la fosa i això es una cosa que la ciutat no hagués hagut de permetre mai, pel que significa la fosa per Olot, se'n va tota una història, tota una tradició. Es perd part de la memòria col·lectiva. A més, d'una manera absurda, perquè si dius "és que l'empresa plega..." No, es trasllada a Riudellots de la Selva...

- Crear riquesa al voltant de l'art, que hi ha un camp immens per córrer. La Fira en el moment que funcioni començarà a rebre les ajudes necessàries per anar-se engrandint. D'entrada, demanar ajudes per fer un projecte quimèric... Mentida! Que s'ho tregui del cap tothom. S'ha de començar de zero, des de baix amb tota una tradició riquíssima al darrera, ser conscient d'això que és impagable. Adonar-nos d'aquest tresor que tenim i d'una forma humil, posar-lo al dia, integrar-lo dins del sistema econòmic i social actual, i es així de fàcil. La base de la Fira d'Olot hauria de ser la ramaderia i l'art i entenent-los de manera el més àmplia possible, amb totes les creacions artístiques artesanes

Mira el que està fent Figueres al voltant d'en Dalí, i és un sol personatge. A Olot es pot fer al voltant de l'Art i en tenim molts de personatges, i no només personatges, sinó una tradició que només espera que posem fil a l'agulla perquè sigui real, cosa que ara no és.

- L'alternativa és concreta: apostem per l'Art. Que la Fira sigui la projecció exterior de l'art d'Olot i fem-ho a partir dels condicionants que tenim, tant econòmics com personals. No creem expectatives que serem incapaços de sostenir. Seria donar-li el que la majoria de les Fires tenen, un aspecte sectorial, una idea engrescadora, no anar d'Herodes a Pilats buscant sempre, incorporant a la força i pagant sectors als quals realment no els interessa.

Propòsits recollits per

Àngel Parada

Una visió desapassionada de la Fira

assa sovint amb la cosa pública que acabem sent servils deutors de la tradició. L'antiguitat de la Fira ha acabat sent un valor recurrent, un mèrit exculpatori, fins i tot una imposició que ens obliga a continuar-la com sigui, a costa del que sigui.

No s'ha fet, encara, una revisió serena de la Fira, entre d'altres raons, perquè s'ha donat per sobreentès que hi ha com l'obligació de fer-la, encara que no serveixi pràcticament per a res.

No es tracta pas ara de trobar culpables i cal també ser justos amb les coses; no és que la Fira hagi estat sempre un desastre i que tot s'hagi fet sempre malament, és una qüestió d'oportunitat i de necessitat. I al capdavant d'això emergeix una pregunta bàsica: què necessiten avui, a final del mil·lenni, Olot i la Garrotxa? Dic que és una pregunta bàsica perquè no ens podem permetre el luxe ni la frivolitat de malbaratar recursos, siguin públics o privats. Una de les raons que solen donar molts dels expositors pel fet d'anar-hi és el compromís. Compromís amb qui? Amb la ciutat, amb l'ajuntament? És com si finalment hom arribés a la trista conclusió que simplement hi va perquè s'hi ha d'anar, encara que sigui perdent-hi diners.

Això avui no té sentit; no té sentit perquè tota despesa -no tan sols econòmica sinó d'energia personal, d'esforç- ha de respondre a una necessitat o, dit d'una altra manera, els problemes i les necessitats d'aquesta comarca han de ser els eixos sobre els quals ha de pivotar la Fira. Hem de ser coherents. El problema es presenta quan no hi ha programa, ni objectius, ni res, sinó que simplement cal anar tirant, sortir del pas i, per tant, anem posant pedaços a tort i a dret sota el signe d'allò que ha acabat sent la marca de la casa: la improvisació. I en un esdeveniment tan previsible i premeditat com la Fira, la improvisació acaba portant més maldecaps del compte, conflictes innecessaris i resultats discutibles. El balanç final, malgrat l'eufòria crònica dels organitzadors, sol ser bastant decebedor.

La Fira té una renda boníssima, que és el públic. Encara que se la castigui amb propostes insípides, sigui per la inèrcia, sigui pel que sigui, la gent insisteix a fer el volt per Olot per Fires, malgrat les 400 ptes, malgrat l'escassa genialitat del producte. Tant per tant, doncs, perquè no es fa ben fet?

Quan és l'hora de passar comptes, els responsables polítics sempre fan el mateix discurs, un discurs victoriós, exultant, cofoista. Es parla d'èxit, de satisfacció, al marge dels resultats,

perquè no se'n donen de resultats fidedignes, objectius. Tot plegat és absolutament previsible, abans d'acabar la Fira ja en podrien fer el balanç. Els periodistes es podrien estalviar de fer les preguntes de rigor i calcar fil per randa les mateixes locucions triomfalistes emeses fa deu anys. Són exactes.

A cada nova edició hi ha una excusa, una novetat que justifica allò de: "Aquest any, sí, aquest any serà diferent". Però sempre és igual o pitjor perquè cada vegada és més anacrònica.

No és aquesta una qüestió de dretes i d'esquerres, és una qüestió de sentit comú i de competència. Si la Fira és important per què no té tan sols un director? Per què el consistori no declara Sant Lluç com a festa local? Per què no s'intenta allargar la durada de la fira, aprofitant que una setmana abans hi ha el pont del Pilar? Fa tota la impressió que es pensa poc i tard i com tothom sap, les corredisses es tornen sovint esguerrós.

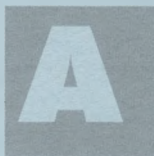
Declarar que la Fira és l'aparador de la Garrotxa a bombo i plateret fa una mica de riure. Déu me'n guard que la Garrotxa fos només allò que s'ensenya a la Fira. No és ni tan sols demagògia, sinó una simple enredada.

S'ha de donar joc als industrials, als comerciants, als artistes, a tota la gent que té coses per dir i per mostrar, amb una mica d'ordre, serenament, sumant, en comptes de restar. I sobretot sense fer trampes. Olot necessita una bona empenta i algú ha de cridar a la mobilització general.

Xavier Rusalleda

Solució definitiva per a la Fira de St. Lluç

cta de la reunió del Gabinet de Prospecció Ciutadana celebrada el 25 d'octubre de 1996.

Assistents:

Sr. Jacques Yhastafet, en representació de la societat López Arriortuga System Brilliants Idee's Ltd.

Sr. Llera, representant del Departament de Promoció Ciutadana

Sr. Colomí-Novola, alcalde en funcions.

Sr. Alegret, representant del Departament de Consum, Comerç i Turisme.

Després de les presentacions de rigor es passa a l'únic punt de l'ordre del dia: Situació actual i perspectives de futur de la Fira de St. Lluç, exposició feta pel Sr. Colomí-Novola.

Aquest explica als assistents que li plau estar aquí reunit amb una munió de personatges, per parlar de l'èxit indiscutible de la Fira de St. Lluç, èxit que desglossa en els següents punts:

a) La Fira de St. Lluç és de les més antigues de Catalunya, i cada any que passa ho és més. És, en paraules del nostrat Conseller de Medi Ambient "la millor inversió en projecció publicitària de la ciutat".

b) És tan nostrada i està tan arrelada en el sentir ciutadà, que l'organització no necessita comercialitzar els estands. Estan coberts tots els espais disponibles fins l'any 1999, any en què s'ampliarà en uns 10.000 m². el recinte. (Gràfic presentat il·legible)

c) Que l'èxit de la Fira es mesura en unitats de visita i que la progressió és decennal. (13 mil, 23 mil, 33 mil). Preveu el Sr. Colomí-Novola que els problemes de concentració no es produiran fins l'any 2.001, amb una assistència de visitants prevista de 83 a 103 mil ànimes. (Llistat estadístic passat a llapis que s'adjunta al dossier com a document núm. 1)

d) La Fira del Dibuix i el Fòrum de Teatre no són més que els entremesos del plat preferit, que continua sent entrar al recinte Firal, passejar i contemplar les meravelles allà exposades.

e) La Fira complementa i col·labora la tasca que fan les institucions per fomentar l'esperit comarcal i estableix un fort vincle de germanor entre els ciutadans i ciutadanes de la comarca.

f) No cal esmerçar esforços en detallar les despeses que pugui comportar a l'erari públic un acte tan multitudinari. Totes són poques. No poden mesurar-se els benèfics avantatges que produeix a la ciutadania.

El Sr. Alegret, representant del Departament de Consum, Comerç i Turisme, prengué la paraula per afirmar que l'èxit indiscutible de la Fira, és una mostra més del tarannà i de la iniciativa de la societat civil, degudament apuntalada per la Generalitat i les institucions que en depenen, veritables mares de tots aquells fills emprenedors que dibuixen amb la seva empenta el camí esplendorós d'un futur que... (el secretari manifesta que se li va adormir

la mà i va ser-li impossible per espai de sis minuts continuar redactant el discurs del Sr. Delegat, cosa que pot justificar amb el comprovant mèdic que s'adjunta com a document núm. 2) ... i els seus fills -que seran els nostres néts- gaudiran sempre de la nostra aprovació, estima, consideració i felicitació i aprovació i estima i consideració. Endavant! (els assistents dempeus ovacionen l'orador)

Uns breus aplaudiments precediren el torn del Sr. Yhastafet, que estengué sobre la taula els papers de la seva carpeta, mentre dos dels seus ajudants connectaven la pantalla per l'enllaç virtual amb el centre de dades de l'empresa.

El Sr. Yhastafet comença l'exposició, anunciant que coincidia quasi al cent per cent amb que acabaven d'exposar els representants de l'organització i de l'administració, però que caldria fer algunes reformes superficials en l'enfoc global de la Fira, entesa aquesta com a nucli vertebrador de consciències comarcals i a la vegada com a inversió promocional dels avantatges comercials i socials de la mateixa, amb el necessari objectiu final de reconduir aquesta aglomeració humana en moviment, cap a immersions cognitives més profundes, tant en l'espai com en el temps.

Seguidament, afirmà que per aconseguir fàcilment aquests desitjables fins d'una manera racional i econòmicament suportable, caldria seguir els següents punts:

(murmuris i estossecs entre els assistents)

1/ Creació d'una societat mixta denominada "Iniciatives Volcàniques", formada per representants del departament de promoció ciutadana, dels transports públics, de la Banca provincial i d'alguna assessoria de promoció.

2/ Supressió de la Fira Comercial de St. Lluç.

3/ Demolició i arrasament dels pavellons construïts i conversió de l'espai en pàrking d'autobusos.

Per superar amb èxit la síndrome d'abstinència dels conciutadans que arribaran al recinte Firal amb les seves quatre-centes pessetes a la mà, disposats a pagar l'entrada i no vegin ni els "cavallitus", Iniciatives Volcàniques hauria de fer el següent:

a/ Agafar les peles que paguen els ciutadans per entrar a la Fira, (33.000 x 400 = 13.200.000 ptes.) i substituir l'entrada a la Fira per un tiquet d'autobús d'anada i tornada a Barcelona

b/ Fer-los pujar als autobusos i portar tots els 33.000 a Barcelona per tal de fer un recorregut comercial més ampli, extens i actual. Com a suggerències es podrien visitar el Centre Comercial Glòries, (45 ') Diagonal Center (31') BarnaSud (1,30') l'Àrea de Montigalà (1 h.) per acabar amb l'apoteosi final al Corte Inglés

c/ Iniciatives Volcàniques (I.V.) negociaria que el dia 18 d'octubre, el Corte Inglés estigues reservat als garrotxins. El departament de Promoció del Corte Inglés estaria ben disposat a pagar un petit cànon a I.V. (33.000 x500 = 16.500.000 ptes.) per l'usdefruit durant dues hores de 33.000 clients afamats d'objectes. Aquest pacte inclouria oferir graciosament un petit còctel de benvinguda a les escales mecàniques i guarnir amb motius garrotxins la façana a l'estil de "La Comarca nos visita".

d/ Es pactaria un conveni amb l'ajuntament de Barcelona mitjançant el qual aquest proveiria d'una tarja única que servís per facilitar els desplaçaments entre centre comercial i centre comercial en Metro, o Bus, completament gratuïta i vàlida per un dia a tots els expedicionaris, a canvi, Iniciatives Volcàniques, podria facilitar una tarja similar pel Teibus als barcelonins el dia de la Mercè (o altre dia escollit)

e/ Es pactaria amb Barcelona Promoció, la instauració del "Dia de la Comarca" dins del planning promocional de la ciutat. El lema podria ser similar a "Barcelona, posa't guapa que tenim visita"

- Guarnint els autobusos amb les banderetes.

- Incorporant per un dia l'ala de l'escut d'Olot a la bandera de Barcelona.

- Il.luminant exclusivament per als comarcans les fonts de Montjuïc.

- Instauració d'un menú del dia únic a tots els restaurants de Barcelona: Entremesos, Patates de "La Deu" i botifarra amb seques de Sta. Pau, vins, cafè i ratafia.

f/ Iniciatives Volcàniques pactaria espais publicitaris gratuïts en els diaris de la Ciutat Comtal, inclús una edició especial-expedició del diari "Avui" que d'aquesta manera doblaria les vendes.

g/Negociaria amb les direccions de TV5, Antena 3 i TV3, per obtenir ingressos econòmics més substanciosos (Cànon de 1.000 ptes. per visitant, 33.000 x1.000 = 33.000.000 ptes.) per l'exclusiva de les incidències del viatge, situació del trànsit, aventures amb les caixeres dels centres comercials i enquestes entre els visitants sobre les seves preferències. (Els Centres Comercials visitats haurien de pagar un cànon a part per sortir ben situats en les enquestes... Aproximadament uns 20.000.000 ptes més.)

h/ Enregistrament d'un Compact Disc, amb les alegres cançons que s'entonaran en les dues hores de viatge. (15.000 x3.000 ptes. = 45.000.000 ptes.)

i/ Enregistrament d'una cinta de vídeo amb els moments més apoteòsics del viatge. (15.000 x2.000 pts.= 30.000.000 ptes.)

j/ Confecció d'un Pin, que servirà de distintiu a tots els expedicionaris (33.000 x 500 = 16.500.000)

k/ La Banca provincial, previ pagament a l'organització d'un cànon de 700 ptes per unitat, emetria una tarja magnètica compatible amb la Visa (Visa de Perol) amb la qual proveiria tots els expedicionaris (33.000 x 700 = 24.750.000 ptes.)

l/ Una bona negociació, cedint l'exclusiva en alguna d'aquestes empreses que organitzen excursions d'un dia per vendre mantel.leries i coberteries de 400 peces, proporcionaria uns altres 20. 000.000 ptes.

I d'altres complements que sens dubte a l'Organització se'ls acudirán i que per la seva funcionalitat, faran oblidar ràpidament les incomoditats de l'antiga Fira.

La nostra empresa ha testat aquest sistema revolucionari en altres àmbits socials, amb un considerable èxit. I no dubtem que si aquest esquema s'aplica, obtindrem:

- Un sentiment de pertinença molt més acurat, real i sentimental, a una unitat de destí en lo comarcal, que reforçarà sens dubte aquest vincle de germanor que fomenten les institucions.

- Despertarà la solidaritat entre tots els ciutadans. En una expedició d'aquestes característiques, sempre serà necessari que algú ens deixi vint duros.

- Fomentarà les unions sentimentals temporals, i àdhuc definitives, en posar en contacte durant el període del viatge i de l'estada a conciutadans que s'ignoraven habitualment.

- Omplirà a la perfecció el desig d'anar de botigues, amb una oferta més àmplia, estètica i acollidora que els freds estands de la Fira actual.

- Permetria substituir la Fira comercial per unes jornades festives que pivotarien en dos eixos: Fira del Dibuix i Fòrum de Teatre, als quals caldria incorporar altres activitats innovadores de marcat caire cultural i lúdic.

- En les masses adultes i/o en edat de votar, crearà el sentiment que les institucions es preocupen seriosament i directament per elles i que no esmercen esforços per donar el millor als seus administrats. (mira que bé, l'Ajuntament ens porta d'excursió...!)

- La promoció publicitària es faria sola, tindria altra dimensió i no costaria ni un duro.

- Podria utilitzar-se, -arribat el cas, si el govern canviés de signe, si calgués- aquesta peregrinació com a forma de pressió política per obtenir alguna concessió.

- I finalment les arques municipals en comptes de gastar milions a fons perdut, ingressarien més de 217.000.000 de ptes. que servirien per eixugar part del dèficit municipal.

Caldria deduir les petites despeses, però insisteixo, encara no s'han esgotat les possibilitats (Venda d'exclusives a la CNN, Homologació del rècord Guinness, Missatge especial del Sant Pare, Venda de samarretes, etc.,etc.)

(silenci i murmuris d'assentiment...)

El Sr. Llera manifesta que "això significaria que la ciutat es quedaria mig buida durant un dia. Quin neguit, quin perill..."

El Sr. Colomí-Novola es mostrà d'acord amb el Sr. Llera i afegí que potser no caldria arrassar el Pavelló Edificat.

El Sr. Alegret puntualitzà que "aquesta línia d'actuació es una mostra més del tarannà i de la iniciativa de la societat civil, degudament apuntalada per la Generalitat i les institucions que en depenen, veritables mares de tots aquells fills emprenedors que dibuixen amb la seva empena el camí esplendorós..."

El Sr. Yhastafet respongué al Sr. Llera que la seguretat ciutadana no hauria de ser "cap problema amb el Mossos d'Esquadra situats estratègicament a Les Tries, a La Solfa i al Coll dels Morts, la Policia Municipal a l'Hostal del Sol i la Guàrdia Civil a Ca La Guapa, controlant tant els que entrin com els que surtin".

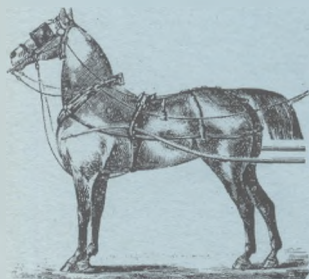
Respecte a la suggerència del Sr. Colomí-Novola, indicà als presents que si no es vol

convertir en un pàrking d'auto-busos, el més adient seria cedir els terrenys per a la construcció d'un Macro Centre Comercial que cobriria temporalment el dèficit de Centres Comercials que actualment té la comarca.

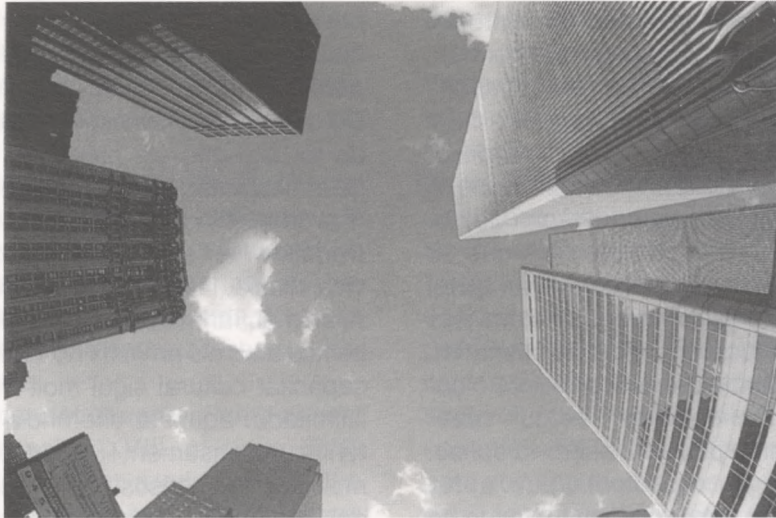
I sense cap altre comentari s'aixecà la sessió.

Dóna fe de la veracitat de la transcripció:

Àngel Parada

Final de mil.lenni

M'

aixeco al matí, quan sona el ràdio-despertador, i m'acull una murga impresentable d'una astròloga que, a més de pretendre endevinar el nostre futur, té la virtut d'amargar-me el dia amb la reflexió que em faig cada matí, abans del cafè, de la quantitat de babaus que poden arribar-s'ho a creure. Surto al carrer, el veí em dóna uns cordials bon-dia i em diu que no fa gaire fred, que abans, quan ell era jove, aleshores sí que feia de fred. I fins i tot plovia més. No goso discutir. No puc dir-li que els científics i meteoròlegs s'entesten a dir el contrari. Que, si fa o no fa, fa el mateix fred de sempre, i que plou ni més ni menys que quan érem joves. Les evidències científiques no funcionen. Vivim una època de permanent assetjament a la raó. I passaré el dia pensant que quan me'n vagi al llit, la ràdio em farà venir la son amb un programa d'endevinadors, de bruixes, tarots o nigromants, tant o més impresentable que el del matí.

A qualsevol mitjà de comunicació apareix amb constància desmesurada un ximplet que ens prometrà guariments a través de mètodes que en diuen «alternatius». Tot és alternatiu ara. Fins els nostres «curanderos» de tota la vida semblen ja «demodés» i es fan dir Naturòpates. Hem començat per les ciències més dèbils, com és la medicina, però ben aviat s'arribarà a plantejar una mecànica, una arquitectura o una geometria euclidiana alternatives, o les variants més impensables de la llei de la gravetat. Es tracta d'exalçar amb fervor el no-sentit comú. Que sol ser, lamentablement, una característica molt extesa de la nostra espècie. Tothom ens voldrà vendre la bondat dels seus mètodes, amb pintorescos adjectius per dissimular la

inconsistència més flagrant: Natural, Oriental, Holístic, No tradicional, Magnètic...etc. Fins i tot hem arribat a veure practicants del culte satànic, defensant amb vehemència la bondat i les excel·lències de les seves pràctiques!

L'Acadèmia de Ciències de Nova York acaba de publicar fa poc un llibre sobre el resorgiment de la irracionalitat a final del segle XX. L'assetjament de la raó. La veritat és que tots esperàvem un mil.lenarisme pels anys que ens queden, abans no passi el calendari la xifra mítica del 2000, però no ens podíem esperar, ingenus de nosaltres, tanta faramalla absurda i cretinitzadora, tanta llana al clatell, abans el món no s'acabi, el 2000 o anys a venir. Ens esperàvem els falsos profetes, però no pas aquesta davallada de la raó, tan de gamarús anunciat als mitjans de comunicació.

M'agradaria acabar amb una reflexió que fa el Dr. Joan Massana, eminent psiquiatre, especialment referida als mètodes de medicina «alternativa». «*Encara que la característica comuna de tots aquests mètodes és l'absència absoluta de proves de la seva suposada eficàcia, ningú no sembla preocupar-se per aquesta tornada dels nostres conciutadans a l'obscurantisme i la superstició. Temo que, en realitat, no es tracta de cap tornada, sinó del fet que la humanitat no ha abandonat mai la irracionalitat. Els pedagogs podrien estar interessats en aquest fracàs total de l'educació en el món occidental.*»

Jordi Pujiula

És important la cultura en el món d'avui?

D

e què parlem quan parlem de cultura?

Potser alguns pensaran que primer hem d'aclarir què és això de la cultura, abans de poder respondre l'interrogant i dir si és important o no. Efectivament, convindrà que aclarim de què parlem.

Això, però, no vol dir de cap manera que hàgim de donar una definició de cultura. S'equivoquen els que es pensen que només sabem de què parlem quan disposem de definicions. Ben al contrari. La nostra vida quotidiana és plena de situacions en què discutim, comentem, comprem, perdem o pensem en idees o coses de les quals no tenim cap definició. I és que saber què és una cosa, no es confon pas amb saber-la definir. Per començar, doncs, dono per descomptat que: a) No ens cal definir-ho tot; b) no ho sabem definir tot; c) no ho podem definir tot; d) no ho volem definir tot. Ara bé, que no poguem o no volguem definir un concepte o una cosa, no vol pas dir que no sapiguem què és aquella cosa. I és que en tenim prou si en coneixem alguns trets importants i si sabem distingir aquell concepte o aquella cosa d'altres conceptes o coses semblants.

En aquest sentit, podem dir que és cultura tot allò que és el fruit del cultiu humà. D'alguna manera, podríem dir que cultura és allò que no és natura, tot i que la distinció entre cultura i natura tampoc no pot ser ben tallant, ben rígida. (Avui dia, ni les peres dels perers no són purament naturals, sinó que són el resultat de la nostra intervenció quan podem els arbres, els adobem, els reguem o els empeltem.)

Dit d'una manera un xic general, nosaltres cultivem (convertim en cultura) l'entorn, però també ens cultivem

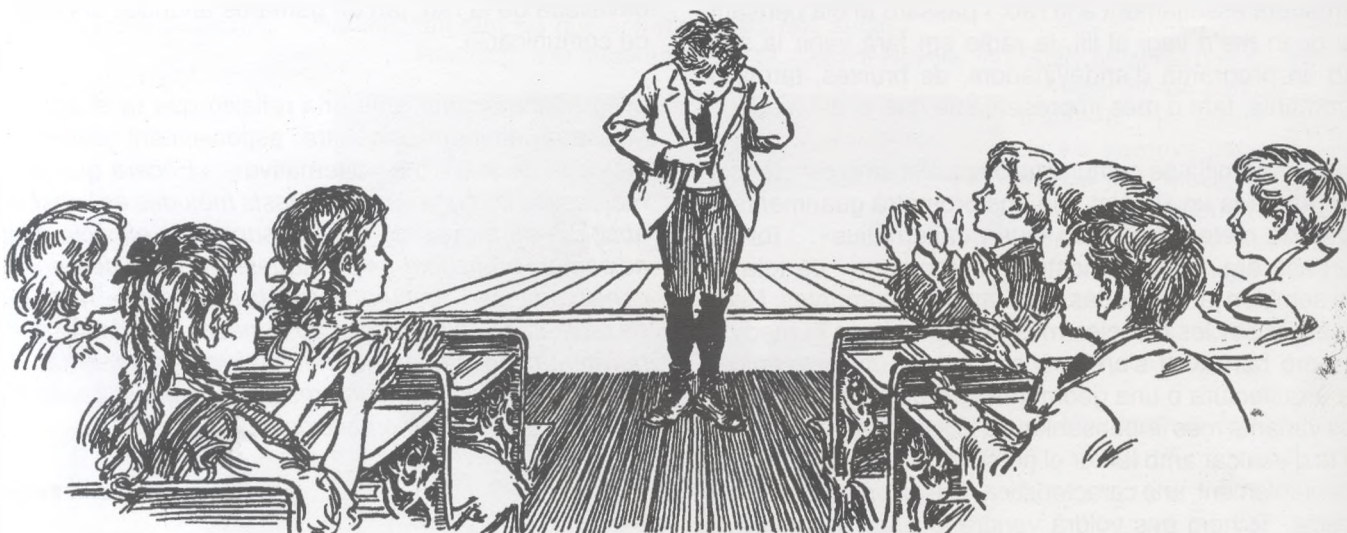
nosaltres mateixos, és a dir, convertim en cultura la nostra història, les nostres produccions, les nostres idees i pensaments, o la nostra pròpia vida.

De què parlem, doncs, quan parlem de cultura? Parlem de tot allò que els humans - de manera concertada i acumulada- fan per adaptar-se a l'entorn i per organitzar-hi la seva vida. Algú ara podria dir que els animals també s'adapten a l'entorn i també desenvolupen formes de vida pròpia. I tant! Per això també es pot parlar de cultura animal. Tanmateix, els humans tenim alguna diferència bàsica amb els animals no-racionals que fa que la nostra capacitat cultural sigui molt més potent i pràcticament il·limitada: aquesta diferència bàsica és que nosaltres tenim un pensament i un llenguatge molt desenvolupats, molt rics en matisos i en possibilitats. Del pensament i del llenguatge en depenen, doncs, en darrer terme, les possibilitats de la nostra cultura.

Cultura per a què?

Així, gairebé podríem dir que ser humà és participar en el cultiu de l'entorn i de la història gràcies a les modulacions pròpies d'un llenguatge creatiu.

La cultura, doncs, és inevitable entre els humans que siguin membres actius d'alguna comunitat. D'aquí que l'important no sigui saber si els humans tenim cultura - perquè la tenim inevitablement-, sinó que l'important és saber quina cultura tenim. I és que el cultiu de l'entorn i de la vida pot anar en direccions molt diverses que, en algun moment, poden arribar a ser direccions contradictòries. Per això es parla, de vegades, de «cultura» i de «cultureta», i per això hi pot haver persones cultes o -si se'm permet l'expressió d'una filla meva quan tenia cinc anys- hi pot haver «culturaires» -que sospito

que són persones que es donen aire cultural-, i, fins i tot, hi pot haver culturistes, que fan múscul cultural, és a dir, que busquen l'aparador, l'exhibició i la passarel·la. De quina cultura parlem? De la cultura de saber moltes coses, i de saber-se-les de memòria, per ecitar-les als altres i deixar-los bocabadats? Em sembla que no és aquesta la cultura que avui pot ser important. Cada dia més, els ordinadors, les enciclopèdies, els CD-Roms o les bases de dades ens guanyen en quantitat de coneixements. No dic, és clar, que saber coses no sigui important. Dic, però, que no n'hi ha prou de saber moltes coses i que, quan se saben moltes coses, ja no és massa important de saber-ne moltes més, sinó que convé una altra cosa. Què?

Per respondre això, recordem un parell d'eslògans del passat. A l'Edat Mitjana, els alumnes justificaven els seus coneixements dient «Magister dixit», «el mestre ho ha dit». N'hi havia prou amb l'autoritat del mestre per donar força i garantia a la doctrina acceptada. No calia ni haver-ho comprovat ni haver-ho entès. N'hi havia prou amb la invocació del mestre.

L'època moderna va trencar definitivament amb aquest plantejament. A partir del segle XVIII, el segle de la Il·lustració, es va poder començar a adoptar un altre eslògan: «Sapere aude», «atreveix-te a saber». llavors ja no n'hi havia prou amb l'autoritat del mestre, perquè ja no era suficient que el mestre sabés les coses, sinó que convenia que cadascú s'atrevis a saber-les pel seu compte, és a dir, a investigar-les, comprovar-les, criticar-les i defensar-les.

Avui, què? No sembla pas que hàgim de tornar a l'Edat Mitjana. Molts, en canvi, estan contents de quedar-se amb l'eslògan de l'Edat Moderna. A mi, però, em sembla que aquell eslògan, avui, ja hauria d'estar superat. Si llavors era revolucionari plantejar-se saber coses, avui no ho resulta pas tant. Avui, el crit realment revolucionari és «Atreveix-te a pensar». Un dels problemes que justament tenim avui és que sabem i, sobretot, podem saber moltes coses. Un cop sabudes, però, què n'hem de fer? Què n'hem de fer de la molta informació que

rebem de totes bandes? Quines consideracions fem, quines conclusions treiem, quan acabem de sentir les opinions diversíssimes de moltes persones sobre qüestions força importants de la nostra vida? Ens ho creiem de debè això que es diu tan sovint, que la informació és poder? Ens hem aturat a pensar que si tenim molta informació però no la sabem organitzar o no en sabem treure partit, la molta informació no ens dóna cap poder sinó que més aviat ens paralitza?

Saber és important, és clar, però no es tracta de saber moltíssimes coses, com més coses millor, sinó que es tracta de saber elaborar la informació, de tenir claus per a la seva interpretació, de tenir mitjans per a treure'n partit, per a combinar-la, per a relacionar-la. I això només es pot fer si se sap pensar, si s'aprèn a distingir, si es fa un aprenentatge que estimuli a descobrir relacions entre les idees, que porti a treure conclusions, a establir hipòtesis, a inventar alternatives. Qui no sap fer això, no es pot pas dir, avui dia, que sigui una persona culta, una persona cultivada. Es podrà dir que és una persona llegida o una persona saberuda, però no una persona sàvia. Perquè el savi no és el que sap coses, sinó el que sap què n'ha de fer de les coses que sap. Avui ihi ha gent que sap moltes coses i que, en canvi, des del punt de vista de la cultura -és a dir, del cultiu personal- és un ignorant. perquè, ara, més que tenir coneixements, convé tenir coneixement.

Cultura crítica.

El que proposo, doncs, des d'aquí és una cultura crítica, i que ho sigui tant (a) des d'un punt de vista personal com (b) des d'un punt de vista col·lectiu.

a) En allò que afecta l'individu, la cultura crítica és defensa personal, perquè ajuda a aclarir-se enmig d'una allau d'informacions, ajuda a entendre tot i la complexitat de les dades, ajuda a interpretar coneixements aparentment objectius i neutrals, ajuda a prendre posició tot i la invitació a deixar-se portar pel corrent. La cultura crítica serveix, certament, com a defensa personal, o serveix -com deia ferrater Mora- per a no «deixar-se prendre el pèl».

b) Des d'un punt de vista col·lectiu, la cultura crítica esdevé avui -i de cara al futur- un dels motors més potents de desenvolupament social, perquè, per primera vegada a la història, la cultura i el pensament s'han convertit en la principal font de riquesa dels països desenvolupats.

(Parèntesi. no és que sigui propens a donar consells. I segurament ara tampoc no és el moment de fer-ho. No m'ho prengueu, doncs, com un consell, sinó només com un comentari en veu alta, per si algú hi vol pensar. Estic convençut que la tasca de l'escola és preparar ciutadans crítics. Això vol dir, a parer meu, que la cultura de l'escola ha de ser, sobretot, una cultura crítica, és a dir, una cultura que vagi més enllà de la informació, de les dades, de les doctrines, dels continguts; una cultura que ensenyi a relacionar, a pensar, a concloure, a investigar, a buscar camins nous, a estimar el debat i el diàleg, a ser precís en les argumentacions, a ser atrevit en els plantejaments, a ser rigorós en la crítica i en l'autocrítica. Des de totes i cadascuna de les assignatures es pot ajudar a fer això. Perquè el que és bàsic no és que s'aprenquin només, per exemple, dades històriques, fórmules matemàtiques o lleis físiques, sinó que el que és realment bàsic és que s'aprenqui a pensar en història, matemàtiques o física, és a dir, que s'aprenqui a tenir pensament històric, matemàtic i físic. I per fer això, és clar, és imprescindible familiaritzar-se amb el llenguatge propi de cada matèria. no vull dir només amb la terminologia, sinó amb els instruments i amb els conceptes que constitueixen el canemàs, l'estructura d'una matèria. Saber expressar una idea matemàtica és més important que saber calcular el resultat d'un problema. Saber comparar i comentar dues explicacions històriques és més important que saber omplir un mapa mut. I consti que és molt important saber resoldre problemes i saber omplir mapes muts. Però els coneixements memorístics, mecànics o automàtics, tot i ser importants, no són els més importants, sinó que només són mitjans, camins, per arribar a les coses veritablement importants: saber pensar, saber relacionar, saber opinar en la matèria. Fi del parèntesi.)

Conclusió

Ara si que podem respondre la pregunta que serveix de

títol a aquesta lliçó: «És important la cultura en el món d'avui?» La cultura entesa com una mera acumulació d'informacions i sabers potser no és massa important, perquè cada dia servirà menys, tan a nivell personal com col·lectiu. En canvi, entesa en la perspectiva crítica defensada aquí, la cultura resulta d'una importància vital. D'una banda, perquè contribueix a formar experts autònoms i intel·ligents, que no seran mers aplicadors mecànics de fórmules apreses; els que només sàpiguen fer això, en el futur seran sempre professionals de segona o de tercera, i el seu treball sempre dependrà de les decisions d'altres que pensin i decideixin allò que ells no saben pensar i decidir pel seu compte. D'altra banda, també és important aquesta visió de la cultura perquè ajuda a formar ciutadans autònoms i demòcrates, que no seran mers súbdits passius i desinteressats, sinó que seran membres vius d'una comunitat que hauria de ser cada dia més lliure i més creativa.

I hi ha una cosa, una última cosa, que encara no he dit, però que és importantíssima: el plaer de pensar per si mateix és indescriptible. És un plaer profund al qual desitjaria que tots arribéssim sovint. És ben clar, però, que això ningú no ho pot experimentar en nom dels altres, sinó que ho ha de fer cadascú.

Pensar és una gran experiència personal, plena de risc i d'emoció. Perquè la cultura és sempre viva i reclama la nostra participació. I, doncs, perquè no? Atrèvim-nos a pensar?

Moltes gràcies.

Josep Maria Terricabras

Se'ns amuntega la feina

Assaborint encara el record de la programació del Fòrum, abans d'acabar l'any se'ns presenten cinc, potser sis, propostes de teatre, i una de dansa, això sense comptar els tradicionals i nadalencs pastorets. Per tant, a aquells que no ens agrada perdre'ns la programació del Teatre Principal, realment, se'ns amuntega la feina. Com veureu, l'oferta és variada i per a tots els gustos. Comencem per la dansa:

El proper **divendres 15 de novembre**, la companyia Magnet i Burch presenta **"ERA EL MILLOR DELS TEMPS..."** una peça de dansa-teatre coreo-grafiada per la Cristina Magnet amb músiques de J.S. Bach, Z. Kodàly, Shostakovich i J.A. Hasse, textos de Charles Dickens i el moviment i el cos de Ramon Arnal, Lluís Cancillo, Cristina Tarruella i l'olotina Sílvia Brossa, la qual ens va oferir, durant el Fòrum, una magnífica peça conjuntament amb en Jordi Toronell. No cal dir que la creació de la Cristina Magnet és d'obligada assistència per aquells que segueixen amb atenció l'evolució de la dansa al nostre país.

L'endemà, **dissabte 16 de novembre**, entrada gratuïta per a veure una companyia de teatre interessant, interpretant una obra divertida. Sarau Teatre, la companyia de l'ONCE porta a l'escenari una de les peces més conegudes de Dario Fo i Franca Rame, **"PARRELLA OBERTA"**. Sobren presentacions, humor i càustica ironia per evidenciar la soledat

i la manca de comunicació de la vida conjugal.

I seguim amb un Shakespeare, **el divendres 29 "AL VOSTRE GUST"**, possiblement la comèdia més representada del clàssic anglès, produïda pel Teatre Municipal de Banyoles i dirigida per en Xicu Masó. La proposta, que parteix d'un curs d'interpretació, i per tant, s'emmarca en el terreny de l'amateurisme, estic segur que pot

complaure el públic per dues raons: la dignitat i l'honradesa del treball d'uns actors ben abrigats per professionals com en Ferran Frauca i el propi Xicu Masó, i també perquè representa el ressorgiment de l'activitat de creació teatral a Banyoles, sota mínims des de la malaurada desaparició del "Teatre d'Art".

El dissabte 30 una altra proposta amateur, en aquest cas, olotina: Teló de Fons Teatre presenta **"BALA PERDUDA"**, obra de la qual no en tinc cap referència. Serà interessant veure la progressió d'aquest grup, que després d'un any de rodar pels escenaris comarcals, ha d'augmentar sensiblement la qualitat de les seves produccions. Sigui com sigui, té l'èxit de públic assegurat.

I anem al desembre. **El divendres 13, "BRAMS O LA KUMÈDIA DELS HERRORS"**, amb Toni Albà i Sergi López. Si m'accepteu el consell, correu ara mateix a comprar l'entrada o no hi sereu a temps. L'obra s'ho val, és una comèdia per prendre mal de tant riure, on en Toni Albà, cada

cop més a prop de Mr. Bean, hi està senzillament magnífic i en Sergi López li dona la rèplica justa.

Seguim, el dissabte 21 començant les vacances escolars, **"CULPIDO"** producció del Talleret de Salt amb Adrià Puntí i Crisitina Cervià. El cantant d'"Umpah-pah" ha compost uns temes i l'actriu del Talleret ha triat uns textos -Beaudelaire, Bukowski, Max Aub, i d'altres -. Han intentat posar-hi allò que en termes interpretatius se'n diu "la química" i n'han tret un resultat sorprenent. És, diuen, un cabaret interdisciplinar i alhora no és res de tot això. Coneixent-los però us puc assegurar que, tal com suggereix el títol és una colpidora història d'amor, al teatre i a la música.

Per acabar una possible i agradable sorpresa. A l'hora de tancar aquest

L'Hostalera

article s'estava negociant l'actuació de **"L'Hostalera"** de Carlo Goldoni, l'èxit més notable del Grec 95, dirigida per Sergi Belbel i amb un repartiment de "campanillas". Estigueu atents als diaris i si es confirma correu a buscar l'entrada, si es que encara en queden.

Pep Fargas

MARATOLOT

(Corpus variopintus)

1. O quan l'espectacle congrega. És possiblement la nit, o potser l'espectacle amb més referències cada any entre els comentaris abans del Fòrum. No sempre és el millor record, i l'edició anterior en pot ser una mostra. No sempre els comentaris s'avenen i aquest any dies després es compartia l'opinió que com els bons vins aquest era de bona anyada. Mentre d'altres, absents de la nit, et comentaven el desencís de veure sempre en Pep fent de presentador, o que l'any anterior havia estat molt avorrit, motius, diuen, per no ser-hi aquest any.

2. O quan l'element central és l'excusa. Del Dr. Soler als Gags a Sac l'excusa potser no calia trobar-la en el «cos», leivmotiv central de l'edició d'enguany. L'espectacle per si sol es sostenia amb prou coherència com per no buscar-hi raons de fons. Els jocs malabars, la mímica, la veu o la dansa en si mateixos eren prou excusa per un muntatge decididament més ordenat, més a la clàssica que en edicions anteriors. Un espai a la italiana, o sigui un delimitat espai escènic i un delimitat espai de butaques i a passar-ho bé. Pocs arguments escènics per a centrar en el gest i en la paraula (Dr. Soler, Claret i La Manual) les més de quatre hores d'espectacle continuat. En la simplicitat conceptual de la maratò d'aquest any potser hi radiquen les claus del seu èxit.

3. O quan la paraula és el cos. Quan un esperava el gest, la maratò d'enguany el retornà a la paraula, i així les intervencions del Dr. Soler -càustiques, insolents o divertides- desvetllaven el desig, entre rialles, que l'espectacle no tingués fi. O en Claret ajustava mot i gest fent allò que en ell és irreplicable, tot jugant amb l'objecte com element innecessari. O La Manual i les seves Històries Marranes aconseguien alguns dels moments especials de la nit, on enmig del silenci dels que miràvem esdeveníem voveurs de les orelles. Però també la nit podia traïr, com ho féu amb Loco Brusca; en aquelles hores, determinats condiments poden resul-

tar indigestos, i la paraula argentina a fe de Fluvià que ho fou.

4. O quan el gest no necessita de paraules. Va arrencar bé la nit amb el Desastrosus Circus, es fongueren els ploms en alguns moments de Las Malqueridas, mentre d'altres mantingueren l'emoció i l'encant que sols la dansa sap transmetre, a voltes però a força de jugar amb determinades estètiques de la «modernor» un acaba badallant. I al final Gags a Sac va resultar de lo milloret de la nit, mentre algun dels espectacles malabars mentien el to alt, a Dacapo no sols li explotà el globus, sinó també tota la gràcia, llarg i repetitiu l'haver d'improvisar acabà fonent els ploms d'un espectacle centrat en la llum.

5. O quan la maratò es condemna a ser clàssica? I arribà la presentació de les Postals d'Olot a càrrec del Déu n'hi duo. Era el moment àlgid de la nit, el moment esperat, el moment que ja és un clàssic, i és clar són tants moments que en Carles i el Vesper no defraudaren. Tenien el públic a la butxaca i en feren l'ús que en volgueren.

I llavors, les coses varen quadrar.

Hi ha qui diu que la maratò ha perdut poder de sorpresa, que la seva frescor comença a esmarcir-se, que l'aposta juga sobre segur evitant riscos inútils, hi ha qui diu definitivament tantes coses! Hi ha qui també diu que pot ser un carreró sense sortida, un cul de sac amb l'èxit assegurat.

El format d'aquesta edició no portava a enganys. Però ningú no sap què passarà i aquesta és en definitiva la màgia del teatre.

6. O quan maratò/lot és aigua d'altra font que la maratò/sade d'en Brooks. La Vanessa Redgrave va passejar-se de nit prop del Fluvià i descobrí com l'enginy en la simplicitat pot fer brollar fonts d'aigua dolça o amarga sense necessitar dels crits enfollits d'un psiquiàtric amb la revolució francesa per excusa. Els dos maratòs poden ser les antípodes d'un mateix calidoscopi. A força de clàssics, els dos bressolen l'enginy. El cos aquella nit dormí amb el somriure als llavis, i també en despertar-se. Com diuen Alberto Vitali i Carlo Colombaioni, es fàcil fer riure d'una pallassada a dalt d'un escenari, però la màgia del somriure esdevé quan uns dies més tard plores o rius i no saps perquè, i en intentar donar-hi resposta recordes els dos pallassos damunt l'escenari.

 Joan Serra Capallera

La nit americana

Gasolineres

Per a un jove cinèfil província de principis dels anys 80, una de les imatges més representatives i identificables de l'Europa rica i civilitzada, a la qual encara no pertanyiem (sí físicament però no psicològicament), eren les gasolineres que tan sovint apareixien en les «road movies» del director alemany Wim Wenders. No eren iguals a les que estàvem acostumats a veure a les nostres pobres carreteres. Les nostres eren tristes i aborrides; en canvi les que vèiem a les pantalles eren oasis plens de llum i color amb uns rètols gegants on s'anunciaven els preus dels diferents carburants. Les llums de neó convidaven els conductors a aturar-se, i semblava que a la llunyana Europa viatjar i iniciar falsos moviments era molt més senzill. Per això quan travessàvem la frontera, només de veure les gasolineres franceses, ja ens convertíem automàticament en herois (o més ben dit antiherois) wenderians i el nostre petit viatge turístic es transformava en una aventura interior.

Ara nosaltres també som europeus de ple dret, i inclús ens podem permetre el luxe de ser euroescèptics. Les fronteres han caigut i el nostre paisatge urbà ja no és tan diferent del dels altres països europeus. Aquelles gasolineres que tant ens fascinaven s'han convertit en un element habitual i corrent de les nostres ja no tan pobres carreteres. Fins i tot la Shell, aquella companyia petrolífera de la petxina que dirigia Tony Curtis, ha obert una estació de servei a Begudà.

A la darrera pel·lícula de Wim Wenders, **Lisboa Story**, un envellit Philip Winter (Rüdiger Vogler) inicia un viatge per carretera a través de l'Europa sense fronteres actual, d'Alemanya a Portugal. En el llarg recorregut es fa difícil distingir els diferents països que travessa amb el seu cotxe. Totes les autopistes semblen iguals. Només algun rètol indicatiu i la banda sonora que recull

les diferents emissores de ràdio que capta l'aparell de Philip Winter ens informen d'on ens trobem. Així la veu estrident d'un locutor que radia un partit de futbol i els sons d'una cançó d'**Heroes del Silencio** (?) ens avisen que estem a Espanya. Llavors en una imatge típicament wenderiana apareix una gasolinera de Campsa, amb el seu modern logotip, els seus llums i el color blau com a distintiu. Amb aquesta fugaç i innocent imatge Wenders certifica la nostra pertinença a la rica i civilitzada Europa. A partir d'ara les nostres gasolineres també formen part de l'extraordinari i suggeridor imaginari wenderià.

M'imagino un jove cinèfil en un país llunyà del pobre sud veient **Lisboa Story** i convertint la gasolinera de Campsa en un símbol de l'Europa inaccessible. Tot ha de canviar.

Carles Batlle

LA LLISTA DE ...

XEVI PRAT
(dissenyador gràfic)

- **CASABLANCA** de Michael Curtiz (1942)
- **SER O NO SER** d'Ernst Lubitsch (1942)
- **LA GRAN EVASION** de John Sturges (1963)
- **EL GOLPE** de George Roy Hill (1973)
- **ROJOS** de Warren Beatty (1981)
- **BLADE RUNNER** de Ridley Scott (1982)
- **EL CONTRATO DEL DIBUJANTE** de Peter Greenaway (1982)
- **BAJO EL PESO DE LA LEY** de Jim Jarmusch (1986)
- **VACAS** de Julio Medem (1991)
- **EL CARTERO (Y PABLO NERUDA)** de Michael Radford (1994)

SHORT CUTS

* Ja tenim la programació de la Filmoteca a comarques de l'any 1997. El primer trimestre estarà dedicat a l'aventura, tant a l'aventura vital (p. ex. **Tucker**) com a l'aventura entesa com a gènere d'acció (p. ex. **20.000 leguas de viaje submarino**). El segon tractarà el tema de la dona (p. ex. **Go Fish**) i el tercer estarà dedicat al món de la música (p. ex. **The Doors**).

* Wim Wenders encara està de moda entre un determinat públic. La nombrosa presència d'espectadors a la projecció de **Lisboa Story** al Cine-club, així ho va demostrar. Tot i que no és el mateix d'abans, el director alemany continua donant una imatge d'artista intel·lectual i compromès, que crida molt l'atenció a importants sectors de públic, necessitats de pel·lícules que convidin a la reflexió.

* Sembla clar que no podem donar l'abast. Tot i que a Olot ara es veu més cinema que mai, és evident que no podem veure tot allò que s'estrena. Segurament, encara ens calen més cinemes. Això, o oficialitzar de nou les sessions dobles.

* En els últims mesos, el cinema independent es deixa veure a les pantalles, a carretades i a carretades. Cinema independent (deslligat de les grans productores, pocs mitjans, etc.) no és sinònim de cinema de qualitat. Hem de saber destriar el gra de la palla! Ullll!

* El projecte de filmar un llargmetratge a Olot que té en Pep Callís continua endavant. El secretisme, però, és tant, que els rumors salten per tot arreu. Les seqüències d'una pel·lícula ambientada a la Segona Guerra Mundial, que una productora estrangera va venir a filmar a Olot fa algunes setmanes, ja es varen atribuir a la pel·lícula d'en Pep Callís. Si les coses continuen així, qualsevol moviment de càmeres a la ciutat serà sospitosos. Des d'aquí, us informarem, però, de la veritat i no de rumors.

VEUS DISTANTS

«Un solo trago es demasiado y cien no son suficientes.»

(Don Birnam (Ray Milland) a **DIAS SIN HUELLA** de Billy Wilder, 1945)

Desopinió

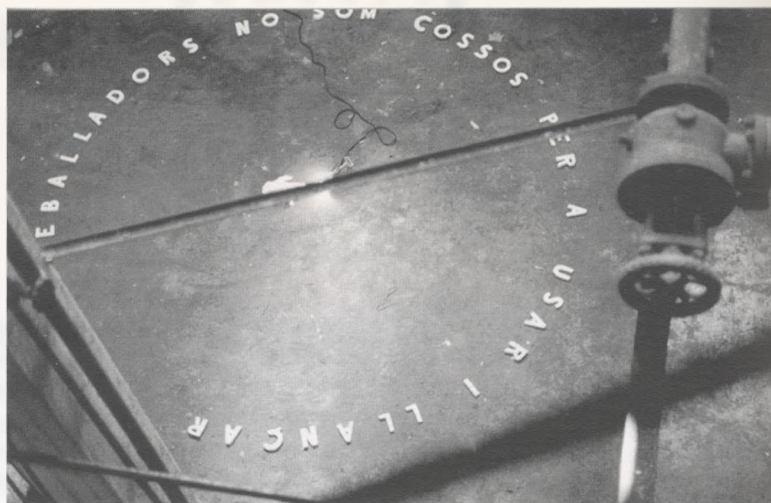
No és desencertat qualificar el món actual d'«era de la informació». No està de més deixar clara la distància entre la imatge que se'n té en la percepció d'aquest mot, i la seva realitat en ús. Per dir-ho d'una manera, informar és opinar amb afany de convèncer, alhora que vigilar la possible defensa de qualsevol altre raonament forà del que està prescrit. Tot plegat, amb l'avinentsa de la no rigidesa, veritable mirall del que entenem per democràcia i modernitat.

Com una anomalia, fora de l'ús comú, resta aparcada la facultat d'investigació. L'assaig, tot i que no puguem dir que és mort (més aviat actua de suspensor a fi d'amortir les inclemències que la realitat canviant comporta), es troba en espera, entre l'allau de «xerrameca d'actualitat» de les notícies.

Conseqüentment, tant en un mitjà de comunicació periòdic, com a la vida quotidiana, saber és sinònim de memoritzar notícies, discernint quines corresponen a cada posició diferent.

Difícil ho té el crític local, de qui per norma s'espera que mastegui el que ja ha estat mastegat. Només en el millor dels supòsits al crític li escau la tasca d'apropar-se als límits del que està establert. Aquesta llicència per a la interpretació configura el que anomenaré desopinar, que davant del fet de devorar esdeveniments, oposa les facultats de la consciència i la reflexió.

I és per consciència que l'exposició Sota 30, i la Factoria de les Arts han de ser mentades, en una llista del que anomenaríem «art

emergent», entre d'altres com: Perico Pastor, Enric Rovira, Domènec Fita, Marian Oliveres, Martínez Lozano (aquest últim només per la maestria d'un ofici i les possibilitats que s'hi entreveuen però que mai no seran). Entre aquests hi ha en comú, el fet d'haver exposat a Olot a la tardor, i demostrar que emergent no vol dir jove. El que val, és ser capaç d'una intenció més enllà de la intel·ligència pràctica.

En lloc de comentar les obres, desopinarem al voltant del que se n'ha dit. La base ens la donarà l'article del 440 del passat octubre, titulat Sota 30; pensant que emmarca immillorablement la situació d'estat d'aquest art emergent, tant en la tesi, com en el que deixa entreveure.

La transcripció d'una part de l'esmentat article diu així: «Per altra banda i més enllà dels qüestionables aspectes tècnics de l'exposició es mostra una vegada més que el projecte de la modernitat està esgotat. La idea d'un desenvolupament que havia de portar la humanitat a cimes cada cop més altes, s'ha esmicolat i lògicament s'ha endut també aquella idea de l'art que postulava

una reflexió progressiva del procés històric en cada època. L'art contemporani, sota el signe de la manca de visió de conjunt, ja no pot expressar-se en un sol llenguatge, i els treballs de la Sala Oberta en són un exemple més. Els seus autors viuen i practiquen la postmodernitat recorrent bàsicament a corrents i fórmules en les avantguardes històriques (d'aquí l'efecte del *dejà vu*), cosa que en un principi no seria pecat, si de vegades trobessin una mica més de sobirania en el tracte dels llenguatges utilitzats».

La tesi crítica és inqüestionable; poca qualitat en l'organització de l'exposició i fluïdesa d'un llenguatge plàstic fet a última hora i per a l'ocasió en la majoria (aspecte que també compartien alguns treballs de la Factoria de les Arts).

En el rerafons de l'article s'explica de forma molt clara (alhora que inconscient) la realitat de la poètica local (incloent-hi artistes, galeristes i públic). Crec que el mateix articulista no hauria escrit el mateix, si el destinatari fos un periòdic forà. A comentar estan aquests conceptes que apareixen a l'article, i que són mostra de com es veuen les coses aquí:

1- El tàndem modernitat-avantguarda.

Esgotat està aquest culte a una visió revolucionària de l'energia creadora que és (per dir-ho amb totes les llicències) motor i fi per ella mateixa. Aquest déu del nostre segle que encara venerem, mentre el servem inofensiu en els museus. Les avantguardes que van néixer i créixer en reductes no s'han adaptat bé a l'ús comú,...per naturalesa o per conducció?

2- Del primer en surt aquest: Contemporaneïtat-

Extemporaneïtat.

Cap desenvolupament no sembla possible sinó està a lloc. L'energia de la modernitat, no havia de ser per construir la contemporaneïtat? Quan el foc té més flama que brasa, crema més que escalfa.

Extemporani és el confort del guerrer recollit a casa protegit del mal temps, explicant totes les batalles menys la seva.

Deja vú és l'ús de la història per excusa d'irresponsabilitat, i no al revés, com a eina per actuar responsablement en el que hi ha per construir.

Extemporània és la visió de W. Benjamin i el motiu de la seva crítica a les avantguardes dels avantguardistes.

3- Postmodernitat.

Segur que no és un calaix de sas-

tre. Un intent més de contemporaneïtat?... - Com pot haver-hi postmodernitat si no tenim encara modernitat?

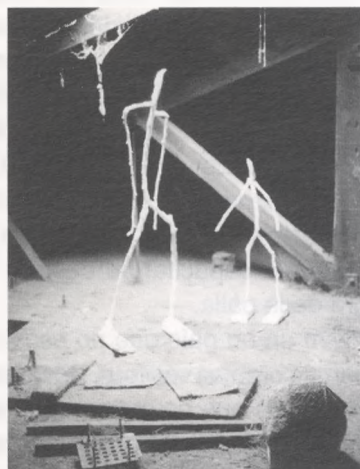
L'art a Olot viu d'esquenes als seus referents de la mateixa manera que la Barcelona preolímpica vivia d'esquenes al mar. Portem trenta anys (seguint el símil barceloní) deixant que l'especulació es mengi el nostre paisatge, sense flairar (per damunt de Sant Cosme) que és la contemporaneïtat. Disfrutem però d'un paradís de paisatge comercial i de rupturisme de mercat que ens porta a pasturar com els bous.

De moment, suportar l'estatus, uns més bé que altres. De la Factoria de les Arts només dir que és un miracle de supervivència a l'esforç dels organitzadors. Una tasca en

privat del que hauria de ser institucional (el qui paga per no res ben aviat es retrata).

Manca refer la nostra història, com més dures les condicions, més potencial que agafa la resposta. A respirar com un bon cava català!

Jordi Rovira

EL GRONXADOR

Un matí, mig endormiscat, el vaig veure. Sobri, perfecte, ben plantat enmig del giratori de la Solfa. Per fi, a Olot, quelcom instal·lat amb gust, vaig pensar. De seguida ens caiguérem bé.

De fet, ens vèiem sovint, quatre o cinc vegades cada dia. A voltes em recordava la xemeneia d'una bòvila onírica, de vegades un volcà de volcans i a voltes m'evocava imatges d'una llunyana Capadòcia. A mesura que passaven els dies anava prenent possessió de la plaça, la dominava, li donava caràcter, estava a punt de convertir-se en un objecte amic,

necessari, fins que un dia aparagué al seu costat un arc amb les lletres d'OLOT al capdamunt. Vaig pensar que no calia, que el que es pretenia, e m m a r c a n t - l o d'aquesta manera, era que els forasters que arribessin a Olot per Les Presentings sin constància, veient el monòlit a través de l'arc, del nostre passat industrial i del nostre present volcànic o, potser, de la conjunció d'aquests dos fenòmens aparentment contra-posats: indústria i paisatge.

Un matí, mig endormiscat, vaig

veure l'arc damunt de la meua xemeneia, del meu volcà de volcans. Un altre dia aparagueren, als extrems de l'arc, unes sospitoses paperines de plàstic negre. Més tard, em vaig assabentar que amagaven una vaca i el marc d'un quadre i que, tot plegat, era una enorme balança. Després, amb els plàstics estripats, sorgiren dos volcansets, un de vermell i un altre de verd i, què volen que els digui?, espero que em perdonin si no els en faig l'al·legoria.

Darrerament estic pensant que hauré de fer un tomb per anar a la feina. El cas és que no suporto que el meu magnífic monòlit de la Capadòcia el facin servir de suport d'un gronxador.

Albert Rubirola

FACTORIA DE LES ARTS (el cos artístic)

Potser era un cos cansat, potser un cos desmembrat.

Potser una proposta a reconstruir, a repensar.

Potser quaranta són molts, potser no tot s'hi val.

Potser la factoria va tancar amb la Cooperació i encara ningú no ha sentit la sirena de l'hora de plegar.

Potser hi havien instal·lacions realment aconseguides i d'un fort impacte plàstic (Marcel Dalmau, per dir-ne una); potser d'altres mereixien per la riquesa del llenguatge un altre tractament que l'espai de la Granja els manllvà (Narcís Coderch-Isidre Font

o Isabel Banal, per dir-ne dos).

Potser la sensació que es respirava que quelcom no acabava de funcionar era quelcom més que una sensació.

Potser era una qüestió de pressupost, potser s'ha abusat de jugar a les instal·lacions/accions/ocupacions.

Potser del que es va veure hi havia un conjunt de propostes realment interessants i potser ja n'hi havia prou amb aquestes.

Joan Serra Capallera

Eco-fòrum sense quòrum

El 26 d'octubre passat, Rafael Subirachs feia una conferència al Saló de Descans del teatre Principal amb el títol *Vers una nova sensibilitat musical*, davant d'un públic escàs per no dir inexistent. És una llàstima que una persona tan interessant congregués tan poca gent. És com si amarats de consum, saturats d'objectes i d'ofertes banals, haguéssim perdut la capacitat de destriar el gra de la palla.

Vivim en un país que no escolta, només brama i vocífera, i té també la música que es mereix. La música, l'ordre per damunt del caos. Potser per això és l'expressió màxima de tota civilització, de tota cultura. Cada poble ordena el caos de la naturalesa amb ritmes genuïns.

Rafael Subirachs va bastir un discurs contundent i coherent:

«ens han segregat la sensibilitat». Música i ecologia, música i poder, conceptes inusuals que posen les coses en la dimensió adequada per entendre què passa en el món musical d'avui.

«Els promotors de la internacionalització són els detractors de la música que es fa a casa nostra, mercenaris insensibles que operen en els indrets de l'ànima» - deia.

Sentir parlar d'alienació quan tothom es pensa viure en llibertat, no deixa de ser xocant. No és freqüent que un músic parli de la música, no com un producte corporatiu i insuls, sinó integrat en la globalitat i la complexitat del món. Espero que torni un altre dia.

X.R.

«AL VOSTRE GUST» al Teatre Principal

Dirigida per Xicu Masó, «Al vostre gust» és una producció del Teatre Municipal de Banyoles amb actors no professionals. Estrenada aquest estiu passat a Banyoles ha estat representada també al cicle Temporada Alta de Girona.

El muntatge que podem veure aquest 29 de novembre a les deu de la nit al Teatre Principal, és una adaptació que del text de William Shakespeare ha fet Salvador Oliva. L'acció ens presenta les peripècies d'uns nobles que es veuen obligats a abandonar la cort i viure desterrats en el bosc

d'Arden, on han de fer de pastors, lluny dels luxes a què estan acostumats. Xicu Masó relaciona els fers i desfers de la comèdia de Shakespeare amb el teatre que a ell l'interessa treballar: «un lloc on pots fer una pausa, pensar, tenir emocions, compartir un somriure, però també un lloc de pas».

Per Salvador Oliva ens trobem davant «una festa verbal constant, amb situacions divertidíssimes que ens són presentades amb una naturalitat total».

El Núria fa ciutat

La decisió dels responsables del cinema Núria d'Olot de programar una pel·lícula setmanal en versió original és un encert lloable. A Olot pesen encara les inèrcies de poble que obliguen a fitxar amb hora i data fixa si no et vols perdre l'ocasió de sentir un concert o veure una bona pel·lícula. La diversitat d'opcions, la capacitat de triar lliurement entre un piló d'ofertes és el que dona la mida d'una ciutat.

Número extraordinari de desembre

20 anys de *l'Assemblea democràtica de la Garrotxa*

Aquest passat mes de juny va fer 20 anys que a Olot es constituïa l'Assemblea democràtica de la Garrotxa, amb el mateix esperit de front antifranquista i de reivindicació de les llibertats nacionals que impregnava l'Assemblea de Catalunya, creada cinc anys abans. La redacció d'aquesta revista ha considerat oportú d'aprofitar l'ocasió per fer memòria. Aquí us n'avancem el contingut.

a.- Editorial

b.- Olot 76 (Pep Mir)

Olot 96 (Josep Santandreu, Lino Espuña, Esteve Corominas)

* Anàlisi de la situació sociopolítica i cultural de l'Olot del 76

* Anàlisi i perspectives de futur de l'Olot del 96

c.- Exàgon: Unió Democràtica /
Convergència Democràtica / PSUC /
Convergència Socialista /

Reagrupament Socialista / PTE

d.- Epistolari: Joan Capdevila- Xavier
Ruscalleda

Domènec Moli- Josep Maria Pagès

e.- Radiografia d'una ciutat 76/96
per Mita castañer

f.- Entrevista en paral·lel: Lluís
sacrest- Arcadi Calzada

**g.- 12 x 20: evolució professional i
política dels membres de la primera
Permanent de l'Assemblea.**

Recorreguts urbans

El dissabte 30 de novembre tindrà lloc la segona sortida del cicle de recorreguts urbans organitzat per l'AHCO i el MCGO. En aquesta ocasió el tema serà *Olot en temps dels carlins* i tindrà com a comentaristes Jordi Canal i Joan Sala. La sortida tindrà lloc a les 12 del migdia a l'Hospici.

**h.- Vint anys i sis batlles amb
contrapunt**

Sr. Malibrán - Xavier Casas : **el traspàs
de poder**

Sr. Francesc Casas - Josep maria
mallarach : **La defensa de la Zona
volcànica.**

Sr. Joan Sala - Joan Capdevila : **El Pla
general**

Sr. Arcadi Calzada - Ramon Fortet:
L'eix transversal

Sr. Pere Macias - Joan Albesa :

Governar des de la majoria

Sra. Isabel Brussosa- Xavier

Ruscalleda: **El valor d'una herència.**

i.- Vint anys i una ciutat

Església: Salvador Batalla/ Carles Aulí

Escoltisme: J.M. Melcior/ ramon Soler

Sindicats: Raimon Viñoles/ Xavier
garcia

Urbanisme: Lluís Sacrest/ Aranda-
Pigem-Vilalta

Tèxtil: Manel Alentorn/ Josep Falguera

Teatre: Ramon Barnera/ Pep Fargas

Associacionisme: Carme Bosch/ Sr.
Vila

Cinema: Joan Peláez/ Miquel Barti

Mitjans de Comunicació: Joan Grau/
Joan Bril.li

Dona: Carme Castañer / Tura Cos

j.- Reproducció de documents

k.- La mirada dels joves

l.- L'Assemblea d'Artistes: Claudi

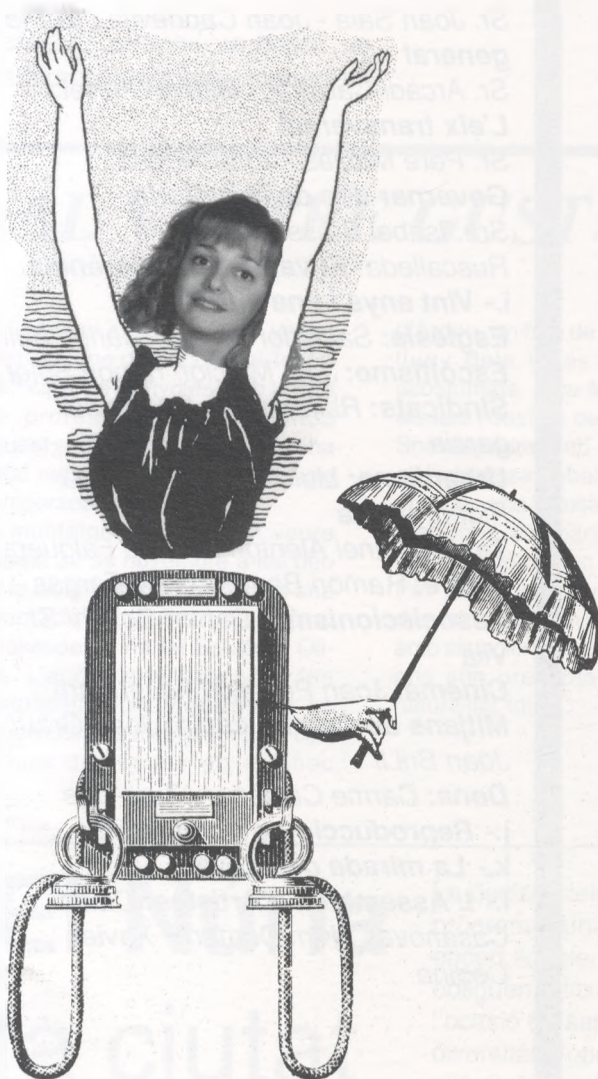
Casanovas / Kim Domene/ Xavier

Codina

C
A
L
L
A
I
X

Núria Mayà, la veu de *la lluna*.

Quan era petita desmuntava els aparells de ràdio per trobar-hi els nans que parlaven des de l'interior. Passats els anys va falsificar la seva personalitat en l'examen d'accés a Ràdio Calella perquè el seu pare, que n'era el director, la contractés. Un xicot a Molló i les pràctiques del curs de locutors han fet possible escoltar la seva veu, cada nit, al "Clar de lluna", un programa que ha renovat sensiblement Ràdio Olot.

*Ets una mega-crak de la comunicació?
No, ells es forren.*

*La nit és massa llarga sense lluna?
Sí, per la gent que no escolta la ràdio.*

Què hi ha entre el Mediterrani i els Pirineus?

Una paella "mar i muntanya" i una bona història d'amor.

Els que s'emporten la ràdio al llit, hi busquen una relació eròtica?

La ràdio és eròtica en funció de qui la fa, qui l'escolta, qui t'acompanya i també d'allà on la poses.

*El periodista neix o es fa?
Es fa i sovint es desfà*

Ràdio Fòrmula o la fórmula de fer ràdio?

Seria bo trobar la fórmula de fer una bona ràdio.

Ràdio o Televisió?

La ràdio no té imatges i activa la imaginació, la televisió activa les imatges i no té imaginació.

*Rock o Bolero
Bolero*

*Calella, Olot o Molló
Un trosset de cada.*

*Un llibre
"Guadalajara" de Quim Monsó*

*Una pel·lícula
Cinema Paradiso*

*Un actor
Harrison Ford*

*Un plat
Qualsevol de pasta italiana*

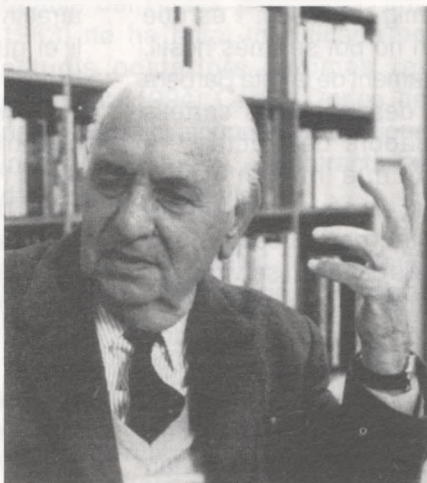
Alexandre Cuéllar

any 1943, Alexandre Cuéllar era destinat com a secretari a l'Ajuntament de Sa Pobla. Al llarg dels setze anys que va viure a Mallorca, l'escriptor olotí va quedar captivat pel tarannà i el ritme tranquil dels habitants de l'illa. El resultat de les seves impressions seria *Cafè de plaça*, un conjunt de nou relats al voltant de la vila d'Alcúdia escrits l'any 1960, poc després del seu retorn a Olot, i publicats l'any 1965 per l'editorial Moll. La trilogia narrativa mallorquina d'Alexandre Cuéllar es completaria més tard amb *Històries de Binialfarg* (1982) i *La visita oficial i altres narracions* (1989).

Ara, coincidint amb la recent Fira d'Alcúdia, l'editorial Moll acaba de reeditar *Cafè de plaça*, un llibre exhaurit des de feia temps i del qual circulaven versions fotocopiades. La presentació, que tingué lloc el passat 5 d'octubre a la Biblioteca Can Turró, d'Alcúdia, anà a càrrec de l'editor Francesc Moll i del periodista Josep Melià i constituí un autèntic èxit. Les cròniques dels diaris balears expliquen que el primer tiratge de quatre-cents exemplars quedà curt en pocs dies.

Com cada estiu des que va tornar a Olot, Alexandre Cuéllar ha passat aquest any dos mesos en la seva casa de la badia de Pollença, un hàbit que considera irrenunciable i que enguany li ha estat especialment fructífer. A més de la reedició de *Cafè de plaça*, Alexandre Cuéllar —una vegada s'ha deslliurat de la redacció de la història del Ball Pla que l'ha tingut ocupat aquests últims mesos i que Llibres de Batet editarà abans d'acabar l'any— es disposa a publicar una sèrie de relats sobre el poble d'Alcúdia que apareixeran en forma de fascicles mensuals a la «Revista

Badia d'Alcúdia», amb el títol de *Visions d'una ciutat emmurallada*.

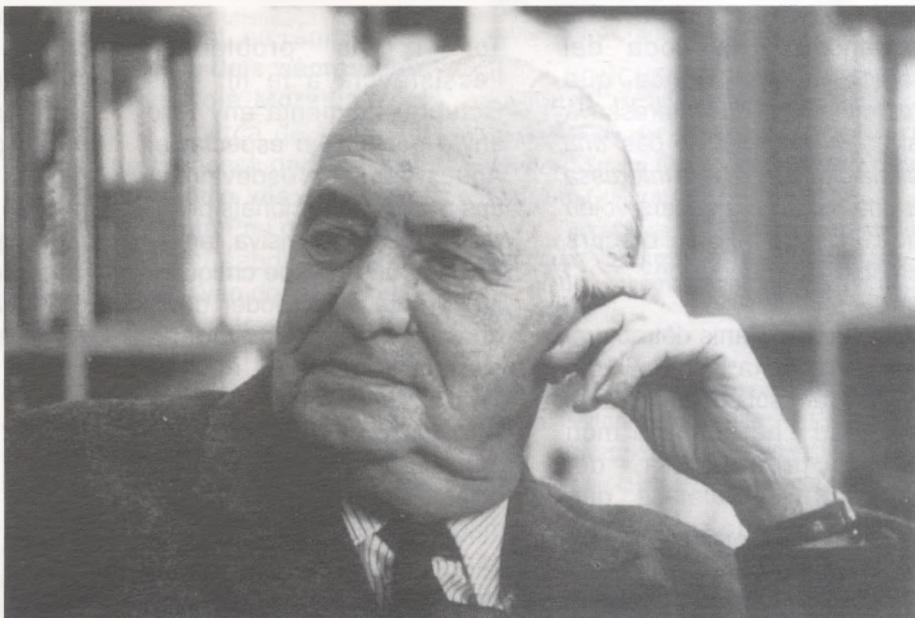
Mentre esperem poder tenir a les mans aquestes noves narracions, els olotins que encara no les coneixen tenen ara l'oportunitat de llegir les facècies de l'amo En Rafalinos, d'en Peret municipal, del coix Miranda, de mestre Cesc, de dom Xim i de don Pep, el metge que representa com ningú aquesta apologia de la calma, la tranquil·litat i la parsimònia que és *Cafè de plaça*. «Els malalts veranean-

tes són malalts que frissen», explica el doctor, mentre els compara als seus malalts: «An als meus, en canvi, no els ve mai d'un dia. Sap que en passen, de gust, jaient...! Sap que els ve de costa amunt, haver-se d'aixecar...! «Don Pep —me diuen—, si vostè ho troba, el farem jeure dos dies més; hi és tan donat, a jeure... Li agrada tant!»».

Cafè de plaça és un llibre que es llegeix amb un somriure des de la primera a l'última pàgina. Un deliciós retaule de personatges tocats per la tendresa, la ironia i la pietat d'Alexandre Cuéllar. Un llibre, com va escriure el seu amic Joan Teixidor a propòsit d'*Històries de Binialfarg*, on «tot és vist amb una llum bondadosa i al final aquests retaules de ninots que ens poden fer pensar en aquells ninots de Xavier Nogués que ell estima tant, se'ns fan més pròxims i comprenem que no són res més que els nostres germans, aquella gent que topem cada dia, i, en última instància, encara que sigui en una filigrana pintoresca, nosaltres mateixos».

Antoni Mayans

XXV Premis Octubre: la reivindicació i/o la festa

P R E M I S

L'*alma mater* dels premis —i de la moguda cultural valenciana—, Eliseu Climent, més que cridar, bramava: "Força i endavant!", a la cloenda de la nit dels Premis Octubre. Des del diari *El País*, se l'acusà de crispar amb el seu discurs abrandat una gala literària que el que pretenia era ser una festa de la tolerància i el mestissatge. I és que l'editor de Tres i Quatre provoca polèmica on va, és un autèntic agitador cultural.

Ja que parlem de *El País*, és curiós -i preocupant- veure el tractament que de la festa es va fer des dels diversos mitjans de comunicació: un minut escàs al Canal 9, després de parlar extensament d'una corrida de toros, cap notícia al diari *Las Provincias*, un ampli article al mensual *El Periòdic* -fill acabat de néixer del *Punt*- i, com no podia ser d'altra manera, un extens suplement a *El Temps*. I no només podem mesurar l'extensió de la notícia. Què en diuen? L'esmentat *Las Provincias* hi fa una única referència, per felicitar el Canal 9 per haver-se estimat més retransmetre la "boda" del torero Enrique Ponce, que realment és el que interessava al poble valencià, no pas una *fiesta catalanista que interessa a una minoria*. I encara voleu que l'Eliseu fes un discurs amable, per quedar bé?

Per què hi ha tants detractors, d'aquesta festa literària? I no parlem tant sols de la dreta de sempre. Hi ha gent del món cultural progressista, del Principat i de València que prediquen que això dels Octubre no és la València real, sinó que és Catalunya que baixa a València. Que tothom

hi va a complir, a fer-se veure....

S'han arribat a qualificar d'una illa enmig de l'oceà, i és que l'entorn no pot ser més hostil. L'Ajuntament de la Rita Barberà va fer despenjar els cartells anunciadors dels actes, -la solució que hi han trobat l'Eliseu i els seus se'ls ha girat en contra, però: posaran a la venda els cartells, i serviran per finançar el simposi sobre Joan Fuster de l'any vinent. Per tant, l'Ajuntament col·laborarà en els Octubre si no de grat per força. Pel que fa Generalitat d'en Zaplana, l'inefable, el que fan és pretendre que els premis no existeixen. I és que a València passen unes coses que ens en fem creus: censuren una exposició de nus que no podia ser més púdica, no deixen exposar alguns artistes perquè els rètols són en català, els Estatuts de la Universitat Jaume I no s'aproven perquè hi surt la paraula català, censuren el llibre de text "Per a la diversitat"... Tot plegat fa pudor de socarrim, i mentrestant, la revolució és present.

Tot i els problemes, l'assistència a la nit dels Octubre augmenta any rere any, i guanya en espectacle. Aquest fet, que esdevinguin uns premis condicionats per la retransmissió televisiva, també ha estat una font de crítiques. Ja se sap, és el poder de la televisió. Ara que, alguns plànols com ara el mar de tovallons voleiant "al vent", qui millor els podia apreciar que els televidents? Els primers plànols de la Rosana Pastor, magnífica presentadora que sempre recordarem per la pel·lícula *Tierra y libertad*, el fet de deixar-se anar i perdre

els papers, que li va fer guanyar desimboltura i frescor, l'abraçada sincera amb una atractiva Ingrid Rubio, donant-li el guardó que ella mateixa havia rebut l'any passat, l'emoció continguda de l'actriu en sentir la Moixeranga, l'himne del País Valencià que tradicionalment ha de tancar la Nit dels Octubre, el gest que va fer d'ajudar a enlairar l'única estelada que es va veure en la nit...

Els premis de la revista *El Temps* van tenir alguns moments àlgids: el premi Solidaritat, que va rebre Mohamed Abdelaziz, president del govern de la República Sahariana Democràtica, el premi a Josefina Matamoros, del Museu d'Art Modern de Ceret -Catalunya Nord, encara- i a Irina Gruisevaia, el premi Medi Ambient per la denúncia de les conseqüències de la catàstrofe nuclear de Txernòbil. Un àrab i una bielorussa, al costat dels músics cubans i gitanos que varen posar color a la festa. Encara voleu més mestissatge?

Al final de tot, els premis literaris, els més esperats, varen passar sense pena ni glòria, i és que són uns premis literaris tan atípics que no en tenen gaire res, de literatura. Tenen emoció, reivindicació, complicitat i, per què no, espectacle.

Meius Ferrés

Josep M. de Solà-Morales i l'Arxiu

Amb la mort de Josep M. de Solà-Morales i de Rosselló, escaiguda el passat mes d'octubre, l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot perd un dels seus millors investigadors. Des que, a començaments dels anys cinquanta, va començar a publicar els seus primers articles en la premsa local — a *Arriba España*, *Misión* i, sobretot, *Pyrene*— l'obra de Solà-Morales es caracteritza per la pulcritud, per la rigorositat i per una acurada interpretació dels documents, gens habitual en la historiografia olotina coetània, fruit d'una sòlida formació.

La tasca investigadora de Josep M. de Solà-Morales és ingent. Els lectors interessats poden consultar-ne les bibliografies aparegudes a la revista *Vitrina* (núm. 2, 1987) i a *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca* (1986). Bon coneixedor dels arxius olotins i de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, a l'hora de fer un resum de la seva obra, volem destacar l'ús que va fer dels fons notariaus dipositats actualment a l'AHC d'Olot, fins aleshores pràcticament inexplorats, i dels quals va aprofitar moltes de les nombroses possibilitats que oferien per a la investigació. Vegem-ne tres línies d'actuació:

a) En primer lloc, l'aportació al coneixement dels retaules de l'església de Sant Esteve, especialment el del Roser. L'activitats dels germans Pau i Pere Costa i d'altres escultors i mestres d'obres que treballaven a Olot al llarg del segle XVIII es veu reflectida en els acords de construcció, en els contractes, en les èpoques de pagament i en altres instruments que figuren en diversos protocols d'aquesta època i que Solà-Morales utilitzà de forma admirable. La cronologia de la construcció del

retaula del Roser, establerta l'any 1963, no ha estat modificada en estudis posteriors i només recentment (1994) Carles Dorico ha pogut afegir-hi algunes informacions inèdites pel que fa al contracte de dauradura del retaula.

b) En segon lloc, la fixació de l'abast de la immigració francesa a Olot durant els segles XVI i XVII (1970), un fenomen poc conegut, però que amb prou consistència perquè una capella de l'església del Carme arribés a prendre el nom «dels francesos». L'anàlisi dels capítols matrimonials, dels testaments i dels contractes d'aprenentatge enregistrats en els manuals notariaus olotins de la segona meitat del segle XVI i la primera del segle XVII, al costat del buidatge dels registres sacramentals de l'Arxiu Parroquial, va permetre a Solà-Morales estudiar la procedència, la professió i altres característiques de més de cinc-cents immigrants. Una investigació modèlica, en la línia que uns anys abans Eugeni Giralt i Jordi Nadal havien dut a terme per a la vila de Mataró.

c) Finalment, en l'àmbit de la genealogia, un dels camps més visitats per Solà-Morales, cal ressenyar la recerca dels orígens familiars de Francesc de Verntallat. La troballa entre els protocols notariaus de Santa Pau dels capítols matrimonials del cabdill remença, datats el 1446, li van donar la primera pista per aclarir el matrimoni d'aquest personatge i altres aspectes boirosos de la seva vida, la solució de l'entrellat dels quals completaria amb l'anàlisi de la documentació notarial del Mallol. La figura de Francesc de Verntallat fou un tema recurrent en la investigació de Solà-Morales i objecte del seu darrer article, publicat en la miscel·lània d'homenatge al seu amic Federic Udina i Martorell (1993).

Qualsevol glossa de la relació de Josep M. de Solà-Morales amb els arxius no pot finalitzar sense el reconeixement de les gestions que, com a president del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca, va dur a terme per a impedir el trasllat dels fons parroquials de Sant Esteve a la seu diocesana.

Monografies

Àngel Codinach, [Olot]:[s.n.], 1995, 144 pàg.

Recull de l'obra pictòrica del pintor olotí mort el juliol de 1995. Textos de Joan Vilà Moncau, Josep Puigbó, Josep Codinach, Pere Ferrer i Joan Oliveras.

Besalú (94). Girona: Diputació de Girona, 1996, 88 pàg.

Catàleg de la trobada d'artistes garrotxins i italians celebrada a Besalú l'any 1994. Conté textos de Pere Macias, Luigi Fiorletta, Vincenzo Perna i Nicola Carrino, així com un diàleg entre Sebastià Goday i Alexandre Cuéllar.

CASANOVAS i SARSANE-DAS, Claudi. Yeovil: Marston House, 1996, 48 pàg.

Monografia sobre el ceramista olotí, tercera de la col·lecció de l'editorial, en col·laboració amb la Galeria Besson, de Londres. Conté 25 il·lustracions en color, amb comentaris de l'artista i de Tony Birks.

CONCURS LITERARI INFANTIL I JUVENIL DE LA GARROTXA, *Textos seleccionats del concurs literari infantil i juvenil de la Garrotxa: 1996*, Olot: Omnium Cultural, 1996, 57 pàg.

Recull dels textos seleccionats en la darrera edició del concurs literari infantil i juvenil que convoca anualment Omnium Cultural de la Garrotxa.

CUÉLLAR i BASSOLS, Alexandre, *Cafè de plaça*, Palma de Mallorca: Editorial Moll, 1996, 121 pàg.

Reedició del clàssic llibre d'Alexandre Cuéllar, publicat per primera vegada l'any 1965.

Escola Joan Maragall: Santa Pau: 25 anys. Santa Pau: Escola Joan Maragall, 1996, 39 pàg.

Mestres, exmestres, alumnes i exalumnes de l'Escola Joan Maragall celebren

el vint-i-cinquè aniversari de l'escola.

PATRONAT D'ESTUDIS HISTÒRICS D'OTLOT I COMARCA. *Annals 1995*, Olot: PEHOC, 1996, 175 pàg.

Miscel·lània d'articles d'història i art de la comarca de la Garrotxa. Textos de Josep Canal i Mercè Homs, Ramon Llongarriu, Josep Murlà, Joan Antoni Padrós, Miquel Puig, Jordi Pujula, Joan Sala i Pep Vila.

PEREIRA, Francesc, «Primavera», a *Homes*, Barcelona: Edicions 62, pàg. 41-45.

Un dels cinc textos sobre el tema de la masculinitat que componen l'espectacle *Homes!*, estrenat al Mercat de les Flors de Barcelona el mes de març de 1994.

SALA i PLANA, Joan; VALLÈS i VILLANUEVA, Joan; JUANOLA i TERRADELLAS. *Traq: Educació visual i plàstica: 1*, Barcelona: Vicens Vives, 1996, 117 pàg.

Text per al Crèdit comú 1, del Primer Cicle d'Educació Secundària.

Articles

CANAL i ROQUET, Josep i HOMS i BRUGAROLAS, M. Mercè, «El cavaller del Port de Sant Iscle: Una milícia medieval a la vall d'Hostoles», *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 7-26.

CULEBRAS i DEVESA, Jesús, «El temps i el rellotge», *Basalt*, núm. 57, setembre 1996, pàg. 5-6.

«Ha mort Josep M. de Solà-Morales, il·lustre historiador olotí», *La Comarca d'Olot*, núm. 874, 17 octubre 1996, pàg. 21-22.

LLONGARRIU i MONSAL-VATJE, Ramon, «Els minyons de muntanya a Olot», *Centre Excursionista Olot. Circular per als socis*, núm. 121, octubre 1996, pàg. 23.

LLONGARRIU i MONSAL-VATJE, Ramon, «Dos eclesiàstics guerrillers en la Primera Guerra Carlina», *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 109-116.

MASÓ i REIG, Elena, «Crisi finisecular i mobilització política al districte d'Olot», *Revista de Girona*, núm. 178, setembre-octubre 1996, pàg. 36-39.

MURLÀ i GIRALT, Josep, «Un retaule de Joan Pere Giralte per a l'església de Sant Salvador de Bianya», *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 47-59.

MURLÀ i GIRALT, Josep, «Recordança del cavallerós amic desaparegut» [Josep M. de Solà-Morales], *La Comarca d'Olot*, núm. 874, 17 octubre 1996, pàg. 23.

PADRÓS i ESTIVILL, Joan Antoni, «Senyors i pagesos a la vall d'en Bas (segle XVI)», *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 27-46.

PAGÈS i PONS, Joan, «L'últim pròcer olotí ha mort» [Josep M. de Solà-Morales], *La Comarca d'Olot*, núm. 874, 17 octubre 1996, pàg. 23-24.

POZO, Montserrat del, «Josep M. de Solà-Morales i la seva vinculació amb Besalú», *La Comarca d'Olot*, núm. 874, 17 octubre 1996, pàg. 24.

PUIG i REIXACH, Miquel, «La indústria de la pell a Olot en el primer quart del segle XVIII» *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 75-108.

PUJIULA i RIBERA, Jordi, «Poder i revolució el 1936. El Comitè de Milícies Antifeixistes d'Olot», *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 143-167.

ROQUÉ i JUTGLÀ, Robert, «Bibliografia sardanista», *Som*, núm. 167, agost-setembre 1996, pàg. 4-23.

ROQUÉ i JUTGLÀ, Robert, «El Doctor Danés i la sardana», *Som*, núm. 168, octubre 1996, pàg. 5-6.

ROURE i CASTANYER, M. del Tura, «Josep M. de Solà-Morales en el meu record», *La Comarca d'Olot*, núm. 874, 17 octubre 1996, pàg. 22.

SALA i CANADELL, Ramon, «La mort d'un il·lustre garrotxí [Josep M. de Solà-Morales i de Rosselló]», *La Comarca d'Olot*, núm. 874, 17 octubre 1996, pàg. 22.

SALA i PLANA, Joan, «El mestre Francesc Tenas i Lamarca», *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 117-142.

SQUILLACIOTI, Paolo, «Sen-her Deu[s], que fezist Adam, di Folchetto di Marsiglia e due versione catalane», *Studi mediolatini e volgari*, Pisa: Pacini Editore, 1996, volum XLI, pàg. 128-164.

VIDAL i JANSÀ, Mercè, «El museu Clarà, recreació de la identitat d'una època», *Papers d'Art*, núm. 66, gener-febrer 1996, pàg. 20.

VILA i MEDINYÀ, Josep, «Una consuetud de la passió garrotxina transcrita per Nolasc del Molar», *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca*, núm. 13 [1995], pàg. 61-73.

VILAR i VERGÉS, Josep, «La Creu de les Forques de Bellpuig», *Centre Excursionista Olot. Circular per als socis*, núm. 121, octubre 1996, pàg. 20-22.

Teatre

XIII Festival Internacional de Teatre de Titelles

Barcelona, del 15 al 24 de novembre
32 espectacles de titellaires procedents d'Euskadi, Israel, República Txeca, Xina..., en diferent espais de la ciutat.

Anthologia, un passeig per Comediants

Teatre Victòria, Barcelona, del 12 de novembre al 30 de març
Tota la història dels 25 anys d'un dels grups teatrals emblemàtics de Catalunya.

Simpático, eh!

Teatre Goya, Barcelona. Fins al 24 de novembre
Els Colombaioni de sempre.

Àngels a Amèrica

teatre Nacional de catalunya, del 14 de novembre fins al gener.
Una obra polèmica, en un espai provisional, amb un director controvertit...

Al vostre gust

Sala La Planeta, Girona, 9 i 10 de novembre
El Teatre Municipal de banyoles representa Shakespeare de la mà d'en Xicu Masó.

Cada dimarts, a 2/4 d'11 de la nit, un conte al Central Alternativament, **Konghitos** -club de teatre privat- i **Pep Fargas** amb *el Ressopó del senyor Piula*.

Música

Caetano Veloso e Grupo Palau de la Música, 14 de novembre
Poesia musical brasilera.

Orquestra del Caos Pati de les dones. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. 14 de novembre
Experiment musical gratuït, dins el III Festival de Músiques contemporànies.

M'aclame a tu. Toti Soler i Ester Formosa
Mercat de les Flors, del 5 al 17 de novembre.

Cada dijous, a 2/4 d'11 de la nit al Cafè central Jordi Figueras & Xavier Ruscalleda "Al vent"
Una trobada amb la cançó

Activitats:

Seminari: Introducció a l'obra artística de Josep Clarà
Dissabte, 23 de novembre, a partir de les 10 del matí, al Museu Comarcal de la Garrotxa.

Transcripció documental

El divendres 22 de novembre, se celebrarà una *sessió pràctica de transcripció documental*, organitzada per l'AHCO i el Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca. El professor serà Narcís Figueras, llicenciat en Filologia Clàssica. Per a inscripcions i més informació, cal trucar a l'AHCO (27 91 31).

Exposicions

New Art
Hotel Majèstic, Barcelona.
Del 22 al 24 de novembre
L'art més jove a les habitacions de l'hotel.
Original i prometedor.

Rosa Brugat. Escultura.
Centre Cultural La Mercè, fins al 17 de novembre

Situacionistes. Art, política, urbanisme
MACBA, del 12 de novembre al 6 de gener.
Artistes avantguardistes dels anys 60: tota una proposta cultural contra el capitalisme.

Niebla en blanc i negre
Olot, Sala Oberta del Museu Comarcal de la Garrotxa. Del 8 al 24 de novembre

Mediterranostra (Visions del baix Empordà)
Olot, Sala La Carbonera, del 17 d'octubre al 17 de novembre

Es una antiga fleca especialitzada en l'elaboració del tortell i la coca de llardons típics d'Olot
Sant Rafael, 5 - Tel. (972) 26 08 59
OLOT (la Garrotxa)

CANJESSERIB YARCUTSIBIA
Elaboració pròpia d'embotits
c/ Roser, 5 - Tel. 26 10 61
17800 OLOT (Girona)

Ben bé d'Olot!

DEGRADATS

FOTO: ANNA PONS